

ATHENS voice

ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ ΦΟΡΕΒΑ

Μια νύχτα στο «Κύτταρο»

Της Μανίνας Ζουμπουλάκη, σελ. 14

Katerine Duska

Το κορίτσι από το Μόντρεαλ

Του Γιώργου Δημητρακόπουλου, σελ. 18

Κρίση στο Εθνικό

Το παρασκήνιο πίσω από τη διακοπή της παράστασης «Ισορροπία του Nash»

Ρεπορτάζ: Στέλλα Χαραμή, σελ. 10

Το τέλος του Santé

Ένας αποχαιρετισμός στην πιο cult μάρκα ελληνικών τσιγάρων

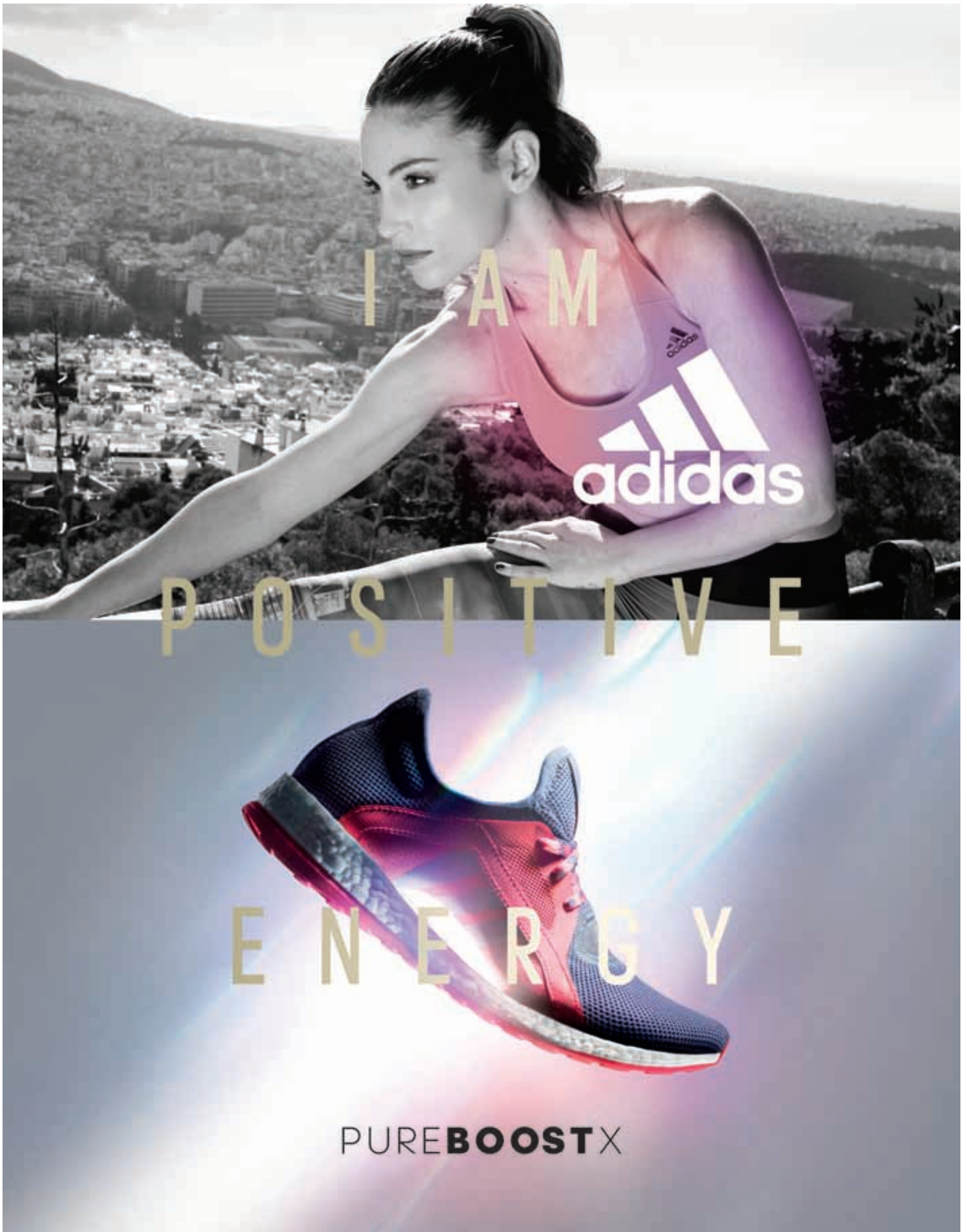
Του Γιώργου Θ. Παυριανού, σελ. 11

Αφιέρωμα Εξάρχεια

Βόλτα στη γειτονιά μας

Της Ελεωνόρας Βερυκοκίδη, σελ. 20

I AM

adidas

POSITIVE

ENERGY

PURE**BOOST**X

EDITO

Του Φώτη Γεωργελέ

Αυτά τα χρόνια, χρησιμοποιούσα συχνά το παράδειγμα του ασφαλιστικού. Για δύο λόγους. Ο πρώτος είναι γιατί εδώ, με τρία απλά νούμερα, μπορεί και ένας μαθητής γυμνασίου να καταλάβει τι κάναμε ως κοινωνία τις δύο τελευταίες δεκαετίες και αυτοκτονήσαμε. Η συνολική δαπάνη για τις συντάξεις το 2000 ήταν 14,4 δις. Το 2009 είχε φτάσει τα 32,7 δις. Η κρατική επιδότηση στα ταμεία το 2000 ήταν 7,4 δις, το 2009 είχε φτάσει στα 23 δις. Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, 1 εκατομμύριο άνθρωποι προστέθηκαν στους συνταξιούχους. Η Ελλάδα μετατράπηκε σε μια χώρα συνταξιούχων και δημοσίων υπαλλήλων. Το κόστος του κράτους συνεχώς διογκωνόταν, το βάρος στον ιδιωτικό τομέα συνεχώς μεγάλωνε. Τα δύο τρίτα του χρέους αυτή τη δεκαετία οφείλονται στο συνταξιοδοτικό. Κι όμως, υπήρχαν άνθρωποι που έκαναν Επιτροπές Χρέους, ισχυρίζονταν ότι «κάποιοι», αυτοί οι ανάληπτοι Ευρωπαίοι, αποφάσισαν να μας «φτωχοποιήσουν», έκαναν την «επιλογή» της λιτότητας, για την Ελλάδα. Έτσι, ως παράδειγμα προς τους υπόλοιπους λαούς, για να τιμωρήσουν το αδούλωτο πνεύμα που παράγει εξεγέρσεις και «φοβίζει τους ισχυρούς της γης». Σας παρακαλώ, μη γελάτε τώρα, 5 χρόνια μια ολόκληρη χώρα αυτά έλεγε.

Ο δεύτερος λόγος είναι πιο προσωπικός. Όταν μιλάς για μεταρρυθμίσεις, πρέπει πρώτα να μιλάς για τον εαυτό σου, για τα δικά σου προνόμια. Ως γενιά και ως επάγγελμα, ανήκω στους προνομιούχους αυτής της υπόθεσης. Αν με ρώταγες και μένα το 2000 θα σου 'λεγα ότι γύρω στα 55 θα βγω στη σύνταξη με περίπου 2.500-3.000 ευρώ. Η δικιά μου η γενιά που μεγάλωσε στη μεταπολίτευση, τα κανόνισε καλά, να βγει στη σύνταξη νωρίτερα από τους πατεράδες της και νωρίτερα από τα παιδιά της. Και νωρίτερα και με λιγότερα χρόνια εργασίας και με μεγαλύτερη σύνταξη. Μέχρι το 2009, το ποσοστό αναπλήρωσης στα καθαρά ήταν πάνω από το 100%. Σε όλη τη Δύση η μεταπολεμική γενιά των babyboomers, η πιο προνομιούχα γενιά της ιστορίας, θεωρείται βαμπιρ γενιά, αλλά στην Ελλάδα ξεπεράσαμε κάθε όριο, η διαγενεακή αλληλεγγύη μετατράπηκε σε στεγνή ιδιοτέλεια. Λες και δεν υπάρχει αύριο.

Ακόμα και όταν ξέσπασε η κρίση τίποτα δεν άλλαξε, αντίθετα, η ίδια πρακτική επιταχύνθηκε. Το δημόσιο άδειαζε με τη μεταφορά απλώς της δαπάνης από τον κωδικό μισθοδοσίας στον κωδικό σύνταξης. Πλασματικά χρόνια, ευνοϊκές ρυθμίσεις, έβγαζαν γρήγορα-γρήγορα τη «γενιά του πολυτεχνείου» στη σύνταξη με τους ευνοϊκούς όρους του παρελθόντος και όλες οι αλλαγές άρχιζαν από τους νεότερους. Οι οποίοι θα δούλευαν περισσότερο, θα πλήρωναν περισσότερες εισφορές, θα έπαιρναν μικρότερους μισθούς και λιγότερες συντάξεις. Για στάσου, όμως, μια στιγμή. Αν έτσι πρέπει να γίνει, όπως θα γίνεται από δω και πέρα, γιατί να μην ισχύει και για τους προηγούμενους; Κι αν, αντίθετα, ό,τι ήταν καλό για μας ήταν και το σωστό, γιατί δεν δίνουμε αγώνα να ισχύσει για πάντα; Γιατί όλοι συζητούσαμε τόσα χρόνια για τους συνταξιούχους και αυτούς που βγαίνουν στη σύνταξη άμεσα και πέρναγαν αδιάφορα τα μέτρα του μέλλοντος; Γιατί οι αυριανοί συνταξιούχοι δεν ξέρουν καν ότι είναι οι ριγμένοι της ιστορίας, γιατί τα παιδιά δεν έχουν ειδικό βάρος στο πελατειακό κράτος. Κάναμε μια εφεύρεση, την περίφημη φράση «δεν μπορεί να ανατραπεί ο προγραμματισμός μιας ζωής», και στείλαμε το λογαριασμό στους επόμενους. Γιατί εμείς έτσι «είχαμε προγραμματίσει μια ζωή», ότι με 25ετία, στα 48 μπότερες ανήλικου τέκνου, στα 55 δημόσιοι υπάλληλοι, ΔΕΚΟ, δημοσιογράφοι και άλλα ευγενή ταμεία, θα μας αναλάμβανε το κράτος. Οι πατεράδες μας δούλευαν ως τα 70, τα παιδιά μας ως τα 67, αλλά εμείς είχαμε «προγραμματίσει» αλλιώς. Όχι όλοι φυσικά, δίπλα στην ιδιοτέλεια της μιας γενιάς απέναντι στην επόμενη, υπήρχαν και οι διακρίσεις και τα προνόμια του πελατειακού κράτους. Όχι όλοι αλλά πολλοί.

Σε όλο τον κόσμο, από τη δεκαετία του 90, τα ασφαλιστικά συστήματα συνεχώς μεταρρυθμιζόνταν υπό το βάρος του δημογραφικού. Εδώ, ενώ ξέραμε το πρόβλημα τουλάχιστον 20 χρόνια πριν, κάναμε συνεχώς καθυστερήσεις στέλνοντας το λογαριασμό στους επόμενους. Οι οποίοι, σ' αυτή την πολιτικά και οικονομικά αναλφάβητη χώρα, δεν καταλάβαιναν καν ότι το κέρδος του ενός είναι η κασούρα του άλλου. Ότι το 1 εκατομμύριο άνεργοι του ιδιωτικού τομέα δεν είναι άσχετο με την προσθήκη ενός εκατομμυρίου συνταξιούχων. Καινοφανείς θεωρίες αναπτύχθηκαν, ότι οι υπερβολικές και πρόωρες συνταξιοδοτήσεις ευνοούν τους νέους γιατί οι γονείς και οι παππούδες συντηρούν τα άνεργα παιδιά τους. Δηλαδή, τους στερούμε τις θέσεις εργασίας κατεδαφίζοντας τον ιδιωτικό τομέα, αλλά μετά τους δίνουμε χαρτζιλίκι.

Σ αυτό τον πόλεμο όμως οι πτηνόμενοι ήταν οι νέοι. Μπορεί οι ίδιοι να μην το ξέρουν, όσοι όμως συμμετέχουν στο δημόσιο διάλογο ξέρουν πολύ καλά τι συμβαίνει. Όσοι αυτά τα χρόνια αναδεικνύουν τον παραλογισμό του συστήματος και υποστήριζαν τα συμφέροντα των νέων, κατηγορήθηκαν ως «νεοφιλελεύθεροι». Ενώ όσοι δεν ήθελαν να χάσουν το παραμικρό, δεν ήθελαν να αλλάξει τίποτα, ήταν «ηρωικοί αγωνιστές». Έπρεπε να πληρώσει κάποιος άλλος. Κι επειδή είναι δύσκολο να ομολογήσεις ότι θέλεις να πληρώσουν οι νέοι, οι ασθενέστεροι, λες να πληρώσει ο Σόιμπλε. Πολύ ηρωικό. Μέχρι που φτάνει η ώρα της αποκάλυψης. Τώρα ποιος θα πληρώσει; Όταν ο πρωθυπουργός λέει να αυξηθούν οι εισφορές για να μην κοπούν οι συντάξεις, δεν είναι ένας καλός άνθρωπος που αγωνιά για τη «συνταξούλα της γιαγιάκας». Κάνει μια επιλογή. Το λογαριασμό ποιος θα τον πληρώσει, ο κόσμος της εργασίας ή οι συνταξιούχοι; Ποιο είναι το πιο σωστό, το πιο προοδευτικό, το πιο δίκαιο, το πιο ωφέλιμο για την οικονομία, ποιοι έχουν πληρώσει περισσότερο μέχρι τώρα την κρίση; Κάνει τη λάθος επιλογή γιατί σκέφτεται τη συμπαγή πελατεία του, τους εξαρτημένους από το ταμείο του δημοσίου.

Οι κινυποποιήσεις των τελευταίων ημερών είναι διαφορετικές από τα προηγούμενα χρόνια, είναι οι πρώτες απ' τη μεριά της εργασίας. Δεν το λέει κανείς, γιατί είναι τρομακτικό, αλλά θα έφτανε η ώρα κάποτε. Δεν διαδηλώνουν πια για να βγαίνουν πρόωρα στη σύνταξη όπως παλιά, ούτε για να μην περικοπούν οι συντάξεις. Αυτό που λένε, άμα προσέξετε, είναι, εμείς δεν πληρώνουμε άλλο. Ούτε φόρους, ούτε εισφορές. Σκασίλα μας και για τη σύνταξη μας, έτσι κι αλλιώς όταν φτάσει η δικιά μας η ώρα ούτε ταμεία δεν θα υπάρχουν καλά-καλά. Τώρα δεν πληρώνουμε άλλο τις δικές σας συντάξεις, κράτος κόψε το λαιμό σου. Μετά τη γενιά των «βαμπιρ», έφτασε η ώρα των «κανιβαλών». Η κυβέρνηση δεν κάνει καμία μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό, δεν λύνει το πρόβλημα, η πολιτική της το έχει επιβαρύνει. Προσπαθώντας να αποφύγει τις μειώσεις των συντάξεων, να τις αναβάλει για το 2018, αυξάνει τις εισφορές, τα βάρη δηλαδή στην εργασία. Σε λίγο όμως δεν θα υπάρχει ιδιωτικός τομέας να φορολογηθεί, να πληρώσει εισφορές. Αδιέξοδο.

Η ιστορία του ασφαλιστικού είναι η ιστορία αυτής της χώρας στην εποχή της κρίσης. Αγώνες οπισθοφυλακής για να διατηρηθεί ένα σύστημα χρεοκοπημένο, το ξέρουν όλοι. Κοινωνική ιδιοτέλεια βαφτισμένη «αγώνες εναντίον της Μέρκελ». Όσοι έλεγαν δυο αλήθειες εξοστρακίστηκαν γιατί δεν είχαν νέα ευχάριστα να πουν, καλύτερα να μη μας πουν κανένα. Τώρα έχει φτάσει η ώρα του αντιμνημονιακού αδιεξόδου. Και αυξήσεις εισφορών και μειώσεις συντάξεων θα γίνουν. Δεν λυπάμαι κανένα. ▣

-Ποιος είναι ο αγαπημένος σου Έλληνας κωμικός;
-Η Ελένη Βουγιουκλάκη.
(7χρονα κοριτσάκια παίζοντας σε κήπο πολυκατοικίας, Βριλήσσια, Κυριακή μεσημέρι)

ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΥΔΕΜΙΑ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΓΕΙΤΟΝΙΚΑ

(Ταμπέλα σε είσοδο σπιτιού, Κοντόπευκο - Αγία Παρασκευή, Τρίτη πρωί)

Ροκ 40άρα χαζεύει εξώφυλλο gossip περιοδικού με την είδηση ότι ο Κώστας Βουτσάς, 84, και η γυναίκα του, 36, περιμένουν παιδί. Πικραμένη λέει στη φίλη της που στέκεται δίπλα:
«Ακόμα και για τον Βουτσά είμαι μεγάλη...»
(Café, Κολωνάκι, Παρασκευή απόγευμα)

Χτες σηκώθηκα 3 η ώρα τη νύχτα και έφαγα το μπισκοτόσπιτο που είχα πάρει για την ανηψιά μου». (Κύριος στο κινητό του, Μελίσσια, Τρίτη πρωί)

«Μισό λεπτό γιατί με τα λογιστικά δεν τα πάω πολύ καλά»
(Ντελιβεράς προσπαθεί να ξεδιαλύνει πόσα ρέστα πρέπει να δώσει, ψάχνοντας στα κέρματά του, Κολωνάκι, Σάββατο βράδυ)

«Μπαμπά, η ομάδα που παίζει είναι η Μπάγιερν Μονάχου-Μονάχου;»
(7χρονος μικρός μιλώντας περί ποδοσφαίρου με τον μπαμπά του, πλατεία Χαλανδρίου, Σάββατο πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Φωτό από το χωριό Γεράκι, Σπάρτη

i

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο Γιώργος Ρόρρης. Γεννήθηκε το 1963 και αποφοίτησε από τη ΑΣΚΤ της Αθήνας το 1987. Συνέχισε τις σπουδές του στην Καλών Τεχνών του Παρισιού. Ήδη από το 1988 εμφανίζεται στα εικαστικά δρώμενα είτε με ατομικές εκθέσεις -δουλειά έχει δείξει στο Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού στη Νέα Υόρκη- είτε συμμετέχοντας σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στη Γαλλία. Το 2001 τιμήθηκε με το Βραβείο για νέο ζωγράφο κάτω των 40 ετών από την Ακαδημία Αθηνών. Ως τις 26/3 στον εκθεσιακό χώρο «Φωκίωνος Νέγρη 16» παρουσιάζεται η έκθεσή του «Η κρυμμένη εικόνα» με έργα που βρίσκονται στη συλλογή Σωτήρη Φέλιου. (www.felioscollection.gr/exhibitions)

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΚΑΛΙΑΤΗΣ

Από τους πιο σοβαρούς νέους Έλληνες καλλιτέχνες. Άλλος με 600.000 εισιτήρια θα είχε ήδη βάλει τον Ντι Κάπριο να του γυαλίζει τα παπούτσια.

ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΝΑΛΑΡΧΕΣ

Πατί διαμαρτύρεστε; Έχετε ξεχάσει τα νούμερα της AGB κάθε βράδυ στους Σουλειμανφατμαγκιούλ;

Η ΑΜΑΡΤΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Συγκλονιστική γυάλινη λεκάνη γεμάτη με φράουλες και crème patissiere. Λυγίζει και τις πιο σκληρές αντιστάσεις. (στο Fresh)

ΑΤΤΙΚΟΝ - ΑΠΟΛΛΩΝ

Ας καταφέρει ο Καμίνης να ξαναλειτουργήσουν, να πάρει ζωή και λάμψη αυτό το άμοιρο, σκοτεινό και δυσοίωνα κομμάτι της Σταδίου.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ TWEET

«Ο Τσίπρας είναι ο νέος Παπανδρέου, ο Σκουρλέτης ο νέος Τσοχατζόπουλος, ο Φίλης ο νέος Πάγκαλος και ο Βούτσος αυτός που είχε το κυλικείο της Βουλής». (@La-cookaracha)

ΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΤΟΙΧΟ

«Μην είστε κακεντρεχείς. Να είστε μια πιο εύκολη λέξη».

ΤΟ ΠΙΟ ΦΕΥΓΑΤΟ ΟΝΟΜΑ

«Los Angeles». Γραφείο τελετών στη Μεσσηνιακή Μάνη.

ΝΟΜΠΕΛ ΕΙΡΗΝΗΣ

Λυπάμαι που θα σας στεναχωρήσω, αλλά η σουηδική Ακαδημία δεν είναι ποδόσφαιρο με πρόεδρο τον Μπλάτερ;

ΑΝΟΙΞΕ ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟ

Ο Ψινάκης με γυαλί καθρέφτη, επάνω στα τρακτέρ με αγρότες.

Ο ΘΑΝΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΝΕΑ LINDA EVANGELISTA

Ερώτηση: Ποιες φωτογραφίες σας ξεχωρίζετε; Απάντηση: Καμιά. Στο σετ σκεφτόμουν μόνο τα δολάρια, μία στυγνή, φασμιντερική πόρνη. (από συνέντευξή του στο Protagon)

ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Ο Μαραθώνιος της Αθήνας επιστρέφει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα μεταμορφωμένο σε σκουπιδότοπο, μια «πρωτανική» τουαλέτα αξίας 30.000 ευρώ, κατηγορίες για παρακίνηση σε κατάληψη των πανεπιστημιακών υπαλλήλων, ερευνητικά ταξίδια για κουμπιές στο Φανάρι, είναι μόνο μερικά εξωφρενικά της εξωφρενικής καριέρας του. Προφανώς ήταν ο κατάλληλος για να αναλάβει την Αττικό Μετρό. Δεν υπάρχει σωτηρία, σου λέω.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΟΥ 2016

Keep calm και ξαναρχίστε να μαζεύετε αποδείξεις.

Γκρι κουβέρτες στο λιμάνι

Τα άσπρα αρχικά που μισοφαίνονται πάνω στις γκρι χοντρές κουβέρτες σχηματίζουν ένα ακρωνύμιο που, αν διαβάζονταν ολόκληρο, γράφει UNHCR (Γιουντορ, «United Nations High Committee for Refugees»). Στα ελληνικά το έχουν αποδώσει ως «Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες». Στις κουβέρτες υπάρχει και το σχετικό σύμβολο: δυο παλάμες, ιδωμένες κάθετες, που γίνονται σπιτάκι για έναν άνθρωπο κι όλο αυτό με δυο δάφνες που το στεφάνωσαν.

Βρέθηκα στον Πειραιά πριν λίγες μέρες και είδα από πολύ κοντά αυτό που τα δελτία ειδήσεων αποκαλούν κομψά «προσφυγικές ροές». Όλες οι φυλές και τα χρώματα (από κάτασπροι μέχρι κατάρμαυροι ± κι ανάμεσά τους πάρα πολλοί με σκιστά μάτια ± Ουζμπέκοι; Κιργίσοι; Ποιοι Ξέρει!), όλες οι γλώσσες, όλα τα χρώματα του δέρματος, και τα δύο φύλα δίχως πολύ υπέρτερους τους άντρες, κάθε είδους ντυσίματα, κάθε είδους μπαγκάζια (από κοινοί μπόγοι μέχρι σακίδια πλάτης, από σακ βουαγιαζμέχρι βαλίτσες με ρόδες κι από χαρτόκουτα μέχρι κρεμαστές τσάντες), κάθε είδους κοινωνικές σχέσεις (από ολόκληρες οικογένειες μέχρι ξέμπαρκοι άντρες ή γυναίκες), κάθε είδους ηλικίες (από νεογέννητα μέχρι γέροι και γριές), κάθε είδους κοινωνικές καταστάσεις (έβλεπε από τη μια λίγους αστούς καλοντυμένους, με ακριβά κινητά ή ταμπλέτες, πολύ μεσαίο κόσμο κι από την άλλη κάμποσους ταλαίπωρους κουρελιόδες) ± ακόμα και λιγοστούς ανάπηρους.

Κοινό τους γνώρισμα, οι κουβέρτες της UNCHR. Σε τέτοια αφθονία, που μερικές τους ξεμείνανε ή τις άφησαν εσκεμμένα. Ίσως επειδή η μέρα ήτανε ηλιόλουστη να μην τις χρειάζονταν κιάλας (όχι και πολύ σοφό, γιατί ο ρέστος Φλεβάρης και ο Μάρτης είναι αδύνατο να μη ρίξουνε μερικά γερρά κρύα, έστω «για την τιμή των όπλων» του χειμώνα).

Πολλή ώρα τούς παρατηρούσα δίχως να μιλάω. Καμιά φορά μού μιλούσαν κάποιοι απ' αυτούς, αγγλικά ή γαλλικά, ζητώντας απλές πληροφορίες για την «πλοήγησή» τους. Τις έδινα. Και ντρεπόμουν να τους φωτογραφίσω.

Κοιτάζοντάς τους, σκεφτόμουν ότι όλοι όσοι έχουνε διάφορες θεωρίες για τους κακούς πρόσφυγες και την απειλή για τη (δήθεν) «κα-

θαρότητα» της (δήθεν) «καθαρής» ελληνικής φυλής, καλό θα ήτανε να 'ρθουν κανένα πρωί εδώ στον Πειραιά. Να τους δουν από κοντά, έστω και μια τέτοια μέρα που τους είδα εγώ, εννοώ δίχως να έχουνε θαλασσοπνιγεί. Και να σκεφτούν, οι παρατηρητές, τούτο το απλό: ότι κανείς δεν αφήνει το σπίτι, τον τόπο, τη γλώσσα και τη δουλειά του για να πάει στο πουθενά, παρά μονάχα αν κινδυνεύει η ζωή του ή αν δεν έχει πια δουλειά.

Όταν κάποτε αυτή παρτίδα της «προσφυγικής ροής» εξαντλήθηκε (μέχρι το επόμενο πλοίο), φωτογράφισα αυτές τις κουβέρτες όπως τις είχανε αφήσει. Άλλη φορά θα πάρω και μια, να μελετήσω ± αν έχει ± ετικέτα προέλευσης.

Υ.Γ. Ας βρουν οι αρμόδιοι ποιοι, ανάμεσα στα πλήθη αυτά, είναι οι επικίνδυνοι τζιχαντιστές. Γιατί το 99.999% είναι πρόσφυγες, μετανάστες, ταξιδιώτες του κόσμου. Όπως οι πρόγονοι όλων μας, όλων μας ανεξαιρέτα, και μένα που γράφω και σας που με διαβάζετε.

Η Αλέκα του σταθμού. Σταθμός του ηλεκτρικού «Άγιος Λευτέρης», άνοδος. Η κυρία Αλέκα Κεκάτου έχει εδώ μια κάβα: ποτά, αναψυκτικά, ξηροί καρποί, σοκολάτες ± τέτοια πράγματα. Από πολλά χρόνια, τη δουλεύει μόνη της, απ' το πρωί μέχρι αργά το βράδυ: περήφανη, στωική, δουλευταρού, ευγενική. Και ± σχεδόν ± αγόγγυστη, παρά τα ΤΕΒΕ, τα νοίκια, τα πρόστιμα, τους φόρους. Παρά τις διαρρήξεις και τις κλοπές. Για ένα μικρό μεροκάματο. Εδώ παίρνω καραμέλες χωρίς ζάχαρη, έχει μεγάλη ποικιλία. Χαζεύω τους νεαρούς Έλληνες και τους μεσήλικους Πολωνούς που παίρνουνε μπίρες. Τους καλοντυμένους που αγοράζουνε κρασιά στις μακρόστενες ειδικές συσκευασίες για δώρα βραδινής εξόδου, τα πιτσιρικά που απαιτούνε γλειφιτζούρια. *Χρυσοστόμου Σμύρνης 94, Άνω Πατήσια, ακριβώς στον ηλεκτρικό, 210 2027300*

Τετράγωνο χνάρι. Ένα από τα πράγματα που μ' έχουσε πολύ πειράξει με την κρίση είναι η τύχη των περιπτέρων. Απ' όσα ήξερα εγώ, τα μισά έχουσε κλείσει, μειώνοντας το κίτρινο αυτί της πόλης (το υπόλοιπο: ταξί, ταχυδρομικά κουτιά, τρόλεϊ). Και μετά, είτε σπαίζουσε κλειστά, είτε ξηλώνονταν. Στη δεύτερη περίπτωση βλέπεις για καιρό τιςτσιμεντένιες βάσεις, ελαφρά υπερωψωμένες. Μέχρι που κάποτε ξηλώνονται κι αυτές κι αφήνουν ένα τετράγωνο χνάρι ανάμεσα στις πλάκες των πεζοδρομίων. Κι όταν περάσει ο Δήμος άλλες πλάκες, πάλι σχηματίζεται το τετράγωνο χνάρι, μόνο που τώρα οι ακμές του αποτελούνται από πλάκες απαστράπτουσες. **A**

→ d.fyssas@gmail.com

TA TWEETS ΤΟΥ FORREST GUMP

Από τον ΝΙΚΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

(Μέλος του συλλόγου για τη βελτίωση των πλαστικών μιας χρήσης με τα οποία ανακατεύεις τη ζάχαρη και το γάλα στο γαλλικό καφέ που σερβίρεται σε μπουφέςδες)

Smart Nargil ΔΩΡΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΗΧΟΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ 9,99 € ΤΟ 1 ΣΕΤ
ΔΩΡΕΑΝ ΕΞΟΔΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Smart Nargil ΑΠΟ 32,99 € ΜΟΝΟ 14,99 € ΤΑ 2 ΣΕΤ

+90 57006579 Πιουρούζ Μπακσέ 65 Αγκυρα

Ο «ΕΞΥΠΝΟΣ ΝΑΡΓΙΛΕΣ» ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙ ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΟΥ ΚΑΝΑΛΑΡΧΗ!

Μια μεγάλη σειρά προϊόντων περιμένουν να διαφημιστούν από το κανάλι του Τούρκου επιχειρηματία που αναμένεται να πάρει άδεια και να εκπέμψει στην Ελλάδα σύμφωνα με το νέο νομοσχέδιο. Σε αυτά τα προϊόντα εξέχουσα θέση έχει το «Σμαρτ Ναργίλ» («Ο έξυπνος ναργίλης») που αναμένεται να σημειώσει μεγάλη επιτυχία. Όχι μόνο γιατί θα βασιστεί στη δημοτικότητα του Λάκη Λαζόπουλου ο οποίος θα το προωθήσει. Ο έξυπνος ναργίλης, όχι μόνο αντιλαμβάνεται πότε θέλεις να ρουφήξεις και ανάβει μόνος του, αλλά όση ώρα «τραβάς», παίζει και αποσπάσματα από δηλώσεις του Νίκου Παπά!

Οι νεοδημοκράτες που κατηγορεί ο Τσίπρας ότι «ανακάλυψαν ξαφνικά τους αγρότες», δεν είναι εκείνοι που τους φλόμωναν στις παράνομες επιδοτήσεις όταν ήταν κυβέρνηση;

● Τις ίδιες επιδοτήσεις που ο υπουργός του Βαγέλης Αποστόλου δήλωσε ότι δεν θα ζητήσει πίσω, την ίδια στιγμή που κατέθετε το νομοσχέδιο για την επιστροφή τους;

Κανένας από τους κακεντρέχεις που σχολιάζουν την τοποθέτηση των συντρόφων στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ σε θέσεις μετακλητών, δεν στέκεται στο πραγματικό δράμα που αντιμετωπίζουν...

● Των οποίων η ερωτική ζωή δηλητηριάζεται πλέον συστηματικά. Αφού θα πρέπει να ζουν με την αμφιβολία: αυτός ή αυτή που είναι δίπλα τους, τους αγαπά πραγματικά ή θέλει να τους εκμεταλλευτεί για να διοριστεί;

● Γι' αυτό δεν είναι καθό-

λου κακή ιδέα η σύναψη ενός «προσεχεικού συμφωνητικού» (κατά τα προγαμιαία), όπου το στέλεχος θα απαλλάσσεται από την υποχρέωση να διορίσει το σύντροφό του.

Το πρόβλημα δεν είναι ότι ο Βαξεβάνης απειλεί να κάνει έρευνα για το πώς έγινε καθηγητής στο Yale ο Στάθης Καλύβας, επειδή δεν του αρέσει κάτι που είπε...

● Το πραγματικό, το μη αναστρέψιμο πρόβλημα είναι πως έτσι νομίζει ότι βοηθάει τον ΣΥΡΙΖΑ...

Πάντως το παράξενο είναι ότι στην περίπτωση του θεατρικού έργου στο οποίο χρησιμοποιούνται αποσπάσματα από το βιβλίο του Ξηρού, εκείνοι που είναι οι πιο ένθερμοι υποστηρικτές της ελευθερίας της έκφρασης και της κατάργησης κάθε μορφής λογοκρισίας είναι οι ίδιοι που λίγες μέρες πριν ζητούσαν «να το βουλώσουν οι συστη-

μικοί δημοσιογράφοι της διαπλοκής»...

● Προφανώς διότι δεν έχουν καμία εμπιστοσύνη στην κρίση των τηλεθεατών αφού πιστεύουν ότι δεν είναι σε θέση να κρίνουν μόνοι τους και πρέπει να προστατευθούν από την έκθεσή τους στην προπαγάνδα των «κακών».

● Τώρα μένει να ανέβει και ένα έργο όπου θα υπάρχουν αποσπάσματα από εκείνους που προσπάθησαν να βάλουν φωτιά στο σπίτι του Αλέκου Φλαμπουράρη. Για να δούμε αν αυτά περί ελευθερίας της Τέχνης τα εννοούν πραγματικά.

«Το θέμα των αυξήσεων στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς είναι η νέα καραμέλα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης» αποφάνθηκε ο Χρίστος Σπίρτζης. Δίνοντας σε 16 λέξεις το επικοινωνιακό σκεπτικό του ΣΥΡΙΖΑ που συνοψίζεται ως εξής:

α) Ο ΣΥΡΙΖΑ παίρνει

μια απόφαση...
β) Οι «κακοί» ξεφωνίζουν την απόφαση αυτή...
γ) Άρα η απόφαση είναι καλή.
δ) Κι εσείς που θίγεστε πρέπει να συνεχίσετε να βρίζετε τους «κακούς».

Είμαστε σίγουροι ότι αυτές οι εκδηλώσεις του ΣΥΡΙΖΑ στις οποίες εισβάλλουν τελευταία οι αγρότες, δεν έχουν ως μοναδικό λόγο ύπαρξης να έχουν κάπου να εισβάλλουν οι αγρότες για να εκτονωθούν;

● Στην ίδια λογική δηλαδή («λογική»... λέμε τώρα) που ο ΣΥΡΙΖΑ χαιρετίζει τις γενικές απεργίες εναντίον της πολιτικής του; **Α**

ΑΠΑΝΘΡΩΠΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ
Φύλακας που κάνει βάρδια την ώρα του τακτικού εμπρησμού στα γραφεία του ΠΑΣΟΚ

ΑΠΑΝΘΡΩΠΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N02
Υπεύθυνος προσφορών σε εκπομπές που κερδίζει η Αναστασία Νταβαρίνου

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ της εβδομάδας

Νίκος Βούτσης (για τη Ζωή Κωνσταντοπούλου) «Δεν έχουμε δημοσιοποιήσει πολλά πράγματα που ξέρουμε, ηθελημένα, για να μη φτύνει ο κόσμος την Αριστερά, γιατί εμείς κυβερνούμε στο όνομα της Αριστεράς»

Μετάφραση Η Αριστερά είναι σαν τα λουκάνικα: καλύτερα να μην ξέρεις πώς φτιάχνεται

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Αφού υποτίθεται ότι δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν στους δρόμους, σε τι χρειάζονται οι κόρνες στα τρακτέρ;

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N02

Δεδομένου ότι κάθε φορολογούμενος γίνεται τούρμπο όταν ξέρει πως οι αυξήσεις των εισφορών του θα γίνουν μισθοδοσίες για μετακλητούς, πόσο δύσκολο είναι για την κυβέρνηση να συγκρατηθεί λίγο προκειμένου να μην τους κάνει έξαλλους;

ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΙΑ ΛΕΞΗ ΓΙΑ...

«Δαχτυλομπαγκαζιές» Οι δαχτυλιές που διακρίνονται καθαρά στις άκρες ενός σκονισμένου πορτ-μπαγκάζ, καθώς από εκεί το πάνει κάποιος για να το κλείσει.

ΠΟΤΑΜΙΑ ΚΑΙ ΦΡΑΓΓΜΑΤΑ

Του ΘΑΝΑΣΗ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η αστική (ως προς τη νοοτροπία, το αξιακό υπόστρωμα και το πολιτιστικό στίγμα), φιλοευρωπαϊκή και δυτικοτρόπη Ελλάδα ήταν παραζαλισμένη: από το φρικώδες θέμα ενός ασυγχρόνιστου με την πραγματικότητα, καλπάζοντος, ανεργάστου και ασυγκράτητου λαϊκισμού. Ενός λαϊκισμού, τον οποίο εξέφραζε –μαζί με τους ιδεοληπτικούς και αγκυροβολημένους στο ιστορικό χθες συμμάχους του– ένα αυθάδες, ανώριμο, ανίδεο από την οικονομική και ευρωπαϊκή πραγματικότητα, καταφάνως δε απαίδευτο αγόρι. Τρομοκρατημένη λοιπόν από την επελαύνουσα αυτή λαίλαπα, η συγκεκριμένη Ελλάδα αναζητούσε εναγώνια πολιτική έκφραση (αφού η διανοουμένη κίνηση των 58 έπνεε πλέον τα λούσια, αυτοपुरοβολημένη από την αβουλία, την ατομία και, σε τελική ανάλυση, την ανεπάρκεια των πρωταγωνιστών της). Και τότε ήρθε αυτός. Για να συστηθεί στην κοινωνία –και– ως πολιτικός...

Ενα παιδί ευφυές, ταλαντούχο, με κοινό νοη και ορθοφροσύνη, αναγνωρίσιμο χάρη στην επαγγελματική του διαδρομή, που θέλησε να αντιπαλέψει το τέρας. Χωρίς αίσθηση αυτάρκειας, αντίθετα με πλήρη και ομολογούμενη δημόσια παραδοχή των μορφωτικοπολιτισμικών του ορίων και ελλειμμάτων, είχε την τόλμη, θα έλεγα το «θράσος», να απευθυνθεί σε όσους Έλληνες δεν είχαν απεμπολήσει την προσδοκία να ζουν σε δυτική χώρα και να τους φωνάξει «εγώ».

Η κίνησή του δεν έμεινε χωρίς κοινωνική απήχηση, αφού, από την πρώτη στιγμή της παρέμβασής του στα κοινά, κατάφερε το επίθετό του να πάψει να παραπέμπει, αποκλειστικά, σε έναν συνεπώνυμό του χαρισματικό, καλλιτεχνικά καταξιωμένο αλλά, κατά τα άλλα, πολλαπλά αμφιλεγόμενο μουσικοσυνθέτη. Επιπρόσθετα, με την εμφάνισή του στο δημόσιο στίβο συντελέστηκε το πρώτο «θαύμα»: η συστράτευση στον αγώνα του ενός τμήματος –παράλληλα προς τη συμπάθεια περίπου του συνόλου– της ποιοτικής, καταξιωμένης, ανιδιοτελούς Ελλάδας, που μέχρι τότε αποστρεφόταν μετά βδελυγμίας ό,τι συνιστούσε την πραγματικότητα του εθνικού πολιτικού συστήματος. Στα χρόνια που έκτοτε διέρρευσαν, το χειμαρρώδες πολιτικό κίνημα που ο πρώην δημοσιογράφος δημιούργησε τροφοδότησε τη δημόσια ζωή της χώρας με θεσμικές προτάσεις δυνάμει ανορθωτικές, συχνά τολμηρές, πάντα αντιδημαγωγικές και ουδέποτε «ωτοθωπευτικές» για τους βολεμένους, ειδικά τους κρατικοδίαιτους. Μέχρι που ήρθε η πραγματικότητα και (αν)έδειξε τα όρια του εγχειρήματος/«μπουτίκ» καθώς και του εμπνευστή/αρχηγού του.

Η Ελλάδα της κρίσης είναι μια χώρα που έφτασε να ψηφίζει, αθροιστικά κατ' απόλυτη πλειοψηφία του εκλογικού σώματος, κομ-

ματικά μορφώματα όπως ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ, η ΧΑ ή οι ΑΝΕΛ. Πολιτική στάση η οποία είχε ως συνέπεια την παράδοση της εξουσίας σε έναν εσμό που κατέστησε τον καιροσκοπισμό πολιτική στρατηγική, τον εσθιελισμό κυβερνητικό πρόγραμμα, τον σαλτιμπαγκισμό ιδεολογική σημαία, τον τσαρλατανισμό λάβαρο, τον ανορθολογισμό πλοηγό και το στυγνό κομματισμό πυλωρό του κράτους. Ενώ, για μεγάλο διάστημα –πριν αρχίσει να καταγγέλλει τους ανθρακωρύχους για ταξική... ασυνειδησία–, έδειχνε διατεθειμένος να κάνει στη χώρα ό,τι, κατά τον Αϊνστάιν, δεν απετόλμησε ο Θεός με τον κόσμο: να την παίξει στα ζάρια...

Πάντων τούτων δοθέντων (και ακριβά πληρωθέντων από την κοινωνία), είναι λοιπόν δυνατόν κάποιος να μην αντιλαμβάνεται πως ο τόπος στο μέλλον χρειάζεται ένα φράγμα που να τον προφυλάσσει από τον ανορθολογισμό των λαϊκών παρορμήσεων και την επικινδυνότητα των πολιτικών παραλογισμών όσων κατά καιρούς αποφασίζουν να ιππεύσουν το άρμα της ανευθυνότητας; Και ότι το φράγμα αυτό μόνο ένα πολιτικό δίπολο κινούμενο εντός του μετώπου της λογικής μπορεί να εγγυηθεί και να προσφέρει; Με τον κεντροαριστερό πόλο αυτού του διπόλου να λειτουργεί –ιδιαίτερα στο ενδεχόμενο πολιτικής κονιορτοποίησης στο μέλλον του σήμερα κυβερνήσαντος τσίρκου– τόσο ως υποδοχέας της φθοράς και της δυσάρεσκιας που θα δημιουργούν οι αυριανές κυβερνήσεις της κεντροδεξιάς (ακόμη και της μετριοπαθούς, εκσυγχρονισμένης, εκσυγχρονιστικής και έμφρονος), όσο και ως παραγωγός έρματος, κεντρομολισμού και κατευνασμού του πολιτικού συστήματος; Το τελευταίο, πρωτίστως σε συνθήκες που θα μπορούσαν, ξανά στο μέλλον, να ευνοήσουν την εκτροπή προς τον εξτρεμισμό, τον εθνοκεντρικό στρουθοκαμηλισμό ή τον διεθνοπολιτικό –άρα και οικονομικό– παραλογισμό;

Συμπερασματικά: Η Φώφη Γεννηματά προφανώς και δεν λάμπει ούτε με την ευφυΐα της ούτε με την παιδεία της. Προφανώς, δε, και δεν αποκλείεται η πρότασή της για εκ του μηδενός ανασύσταση του χώρου της κεντροαριστεράς να παρωθείται από κίνητρα πολιτικά ιδιοτελή. Ωστόσο είναι αδύνατον κάποιος πολιτικά έμφρων να μην αντιλαμβάνεται την ανάγκη ανασυγκρότησης αυτού του χώρου ως κομματικής οντότητας σαφώς διαφοροποιούμενης από την κεντροδεξιά, έτοιμη όμως να συνεπωμισθεί μαζί της την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας σε συνθήκες έκτακτης κρίσης. Φοβάμαι λοιπόν πως όποιος –λόγω διάθεσης καθολικής απόρριψης του χθες– δεν αντιληφθεί αυτή την ανάγκη του σήμερα, αύριο θα θυμίζει ποταμό, που αντί να αρδεύει και να καθιστά εύφορα τα εθνικά χωράφια, θα χύνεται στον ωκεανό της ιστορικής ανυποληψίας και ανεπάρκειας... **Α**

Μικρός απολογισμός ENOUGH IS ENOUGH

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Στην Ελλάδα έχουμε τη χειρότερη κυβέρνηση της πρόσφατης ιστορίας. Στην Ευρώπη έχουμε τις χειρότερες ηγεσίες από τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο. Αν προσπαθήσουμε να δούμε τη μεγαλύτερη εικόνα –που οδηγήθηκε η αμερικανική εξωτερική πολιτική επί Τζορτζ Μπους Τζούνιερ, πώς το Ισλάμ κήρυξε ιερό πόλεμο στη Δύση– θα διαπιστώσουμε ότι η στρατηγική των δυτικών χωρών είναι είτε ασυνάρτητη, είτε ανύπαρκτη. Είναι η πρώτη φορά μετά το 1945 που μπορεί κανείς να μιλήσει για παγκόσμια κρίση –όχι για «κρίση του καπιταλισμού»– αλλά για ανισορροπία, για οικονομική, δημογραφική και πολιτική αστάθεια.

Εα επικεντρωθώ στο πρόβλημα της Ευρώπης και στην ταραγμένη μας σχέση με τους εταίρους και δανειστές. Μας πρότειναν εδώ και πέντε χρόνια να εκσυγχρονιστούμε και να σοβαρευτούμε: τα λεγόμενα μνημόνια περιείχαν μερικές απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και μια σειρά μέτρων δημοσιονομικού νοικοκυρέματος. Πράγματι, τα μνημόνια εκπονήθηκαν από πολιτικές ηγεσίες και τεχνοκράτες μετρίου μεγέθους και στενών οριζώντων με βάση κάποιες μάλλον απλοϊκές οικονομικές θεωρίες – αλλά δεν είχαμε κάτι καλύτερο να προτείνουμε. Επαναλαμβάνω ότι ορισμένα στελέχη διεθνών θεσμών (όπως η κ. Λαγκάρντ) και ευρωπαϊκών κυβερνήσεων (όπως ο Φρανσουά Ολάντ, η κ. Μέρκελ και ο κ. Σόιμπλε) βρίσκονται σε θέσεις μεγαλύτερες από το μέγεθός τους. Εν πάση περιπτώσει, οι κυβερνήσεις μας δεν κατάφεραν να επιβάλουν εκσυγχρονιστικές μεταρρυθμίσεις: επέδειξαν έλλειψη πολιτικής βούλησης και δειλία μπροστά στην αντιπολίτευση και στον αγανακτισμένο «λαό». Όσο για τον «λαό» δεν κατάλαβε ότι τελείωσε το χρήμα των άλλων: ότι δεν υπάρχει free lunch και ότι δεν θα υπάρξει στο μέλλον. Επιλέξαμε λοιπόν να πάρουμε μέτρα χωρίς μεταρρυθμίσεις: δεν κάναμε απλώς «λάθος»: εφαρμόσαμε δισταγμένη και αυτοκτονική πολιτική. Το αποτέλεσμα ήταν η συρρίκνωση και ο μαρasmus της οικονομίας, η εξαθλίωση ενός σημαντικού τμήματος του πληθυσμού και η όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων σε τριτοκοσμικό κλίμακα. Η συμπεριφορά μας, η διπλωματία μας, όλες μας οι επαφές με τους Ευρωπαίους ήταν προβληματικές: οι ηγεσίες μας κράτησαν είτε παθητική στάση, είτε στάση αλαζονείας, θράσους και επιθετικότητας. Η ήδη εύθραυστη σχέση μας με την «Ευρώπη» υποβαθμίστηκε, γίναμε αντιπαθητικοί, φανερώθηκε η χωριατιά μας και, ακριβώς εξαιτίας της χαμηλής ποιότητας των ευρωπαϊκών ηγεσιών, δημιουργήθηκαν καινούργια προβλήματα πέραν του χρέους και της διελκυστίνδας για την εφαρμογή των μνημονίων. Υπάρχει κατ' αρχάς πρόβλημα συνεννόησης, γλώσσας. Όχι επειδή ο κ. Τσίπρας δεν ξέρει αγγλικά και, περιέργως, αρνείται να χρησιμοποιήσει διεργμηνές, αλλά επειδή οι Ευρωπαίοι έχουν διαφορετικό κώδικα, έναν κώδικα που είναι κοινός μεταξύ τους. Αυτόν τον κώδικα εμείς οι Έλληνες δεν τον γνωρίζουμε και δεν θέλουμε να τον μάθουμε: δεν γνωρίζουμε, λόγου χάρη, ότι η «δημιουργική ασάφεια» είναι απαράδεκτη κι ότι στον ευρωπαϊκό χώρο απαιτείται σοβαρότητα, σεβασμός, συνέπεια – έστω και για το θεαθήναι. Το θεαθήναι έχει, κι αυτό, το νόημά του. Σιγά-σιγά (και ύστερα απότομα) γίναμε οι παρίες μιας κοινότητας που βρίσκεται μπροστά σε υπαρκτάξιας αναταράξεις, αλλά την οποία έχουμε ανάγκη εφόσον, εξαιτίας

της παγκόσμιας κατάστασης, είναι σχεδόν αδύνατο να βρούμε επιωφελείς συμμαχίες. Ο ΣΥΡΙΖΑ πίστευε ότι οι προηγούμενες κυβερνήσεις έπαιρναν δυσάρεστα μέτρα επειδή ήταν μοχθηροί άνθρωποι και ήθελαν να μας καταστρέψουν: όχι – ήταν απλώς ανίκανοι και πανικόβλητοι μπροστά στην έξαλλη αντιπολίτευση και στους ανάγωγους Έλληνες. Επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ πίστευε ότι θα ταξιδέψει με περίσσεια εθνικής υπερηφάνειας στην Ευρώπη, ότι θα κάνει ένα πικρό Μπου στη γερμανική ηγεσία κι ότι η γερμανική ηγεσία θα τρομάξει και θα ζαρώσει στη γωνία. Αλλάξαμε κυβέρνηση για να ενταθεί η ευρωπαϊκή πίεση μαζί με ολοφάνερα πια αισθήματα περιφρόνησης. Και τώρα, μπροστά στην επέλαση των βαρβάρων, οι Ευρωπαίοι ζητούν την αποτελεσματικότερη φύλαξη των συνόρων και απειλούν να μας μετατρέψουν σε φυλακή επικαλούμενοι μια συνθήκη που δεν έπρεπε να έχουμε υπογράψει. Ζητούν κάτι που δεν μπορεί να γίνει ακόμη κι αν παραταχθούν όλα τα πλοία των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θαλάσσια σύνορά μας με την Τουρκία. Τα κύματα προσφύγων δεν οφείλονται στην πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ παρά την παλαβή ρητορεία περί ανοιχτών συνόρων. Οφείλονται στην τζιζάντ την οποία, φυσικά, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν κατανοεί όπως δεν κατανοεί τις υπόλοιπες παγκόσμιες προκλήσεις. Η αλλοπρόσκληση και φοβική ευρωπαϊκή πολιτική –ο κατευνασμός της Τουρκίας που παίζει, καθ' έξιν, βρόμικο παιχνίδι, οι φιλικές σχέσεις με χώρες που χρηματοδοτούν το Ισλαμικό Κράτος– δεν ευνοεί την Ελλάδα. Στην πραγματικότητα, οι Ευρωπαίοι όχι μόνον δεν μας θέλουν στη λέσχη τους αλλά τους ενοχλεί η γεωγραφική μας θέση. Έχουν μετανιώσει πικρά για την ένταξή μας την οποία, από την πλευρά μας, δεν τιμήσαμε: φερθήκαμε σαν φορτικοί φτωχοί συγγενείς, είπαμε ψέματα, προσκολληθήκαμε σε μια νοοτροπία και πολιτική την οποία οι Ευρωπαίοι απορρίπτουν και που κατά καιρούς έχουν καυτηριάσει. Αντίθετα απ' ό,τι πιστεύουν οι περισσότεροι Έλληνες, οι ευρωπαϊκές ηγεσίες μάς ρωτούσαν πιστικά επί δεκαετίες πώς συνεχίζουμε να ζούμε «έτσι». Το έτσι σήμαινε χωρίς παραγωγική βάση και με συσσωρευμένα χρέη. Αναρωτιέμαι μήπως το μεταναστευτικό ζήτημα που εξελίσσεται σε εφιάλη, καθώς και ο κοινωνικός αναβρασμός τον οποίον ο ΣΥΡΙΖΑ πίστευε, αφελώς, ότι θα αποψύγει, επιφέρουν την απαραίτητη αλλαγή στάσης. Για να αντιτεθούμε στις παράλογες απαιτήσεις των Ευρωπαίων πρέπει να προβάλλουμε εναλλακτικές λύσεις: εναλλακτικές για την επιλεγόμενη λιτότητα, εναλλακτικές για την ανεργία, εναλλακτικές για τη φορολογία, εναλλακτικές για το τι θα κάνουμε με τους μετανάστες – αν θα δεχτούμε κι άλλους και τι θα τους κάνουμε. Ωστόσο, το χειρότερο που θα μπορούσαμε να ζητήσουμε αυτή τη στιγμή είναι αλλαγή κυβέρνησης. Δεν υπάρχουν ούτε χρονικά, ούτε οικονομικά περιθώρια: η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ πρέπει απλοστάτα να μεταμορφωθεί με εσωτερικές μεταβολές προσώπων και, κυρίως, με μεταβολές εκτιμήσεων και ιδεών. Τα προβλήματα γίνονται όλο και πιο περίπλοκα• απαιτούνται όλο και πιο περίπλοκοι αλγόριθμοι που εμπλέκουν θεμελιώδη εγκυρία ζητήματα –όπως η παιδεία– με θεμελιώδη οικουμενικά ζητήματα, όπως η πολιτική στην Ανατολή: από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ λείπει η εντιμότητα – κι αυτή η έλλειψη είναι το μοναδικό κοινό χαρακτηριστικό που έχει με τις ευρωπαϊκές ηγεσίες. **Α**

Είναι το προσφυγικό, ανόητοι!

Της ΜΙΛΕΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες φαίνεται να έχουν βαλθεί να δικαιώσουν για άλλη μια φορά τον Ότο Φον Μπίσμαρκ, που έλεγε πριν από 120 και πλέον χρόνια ότι αν ξαναγίνει πόλεμος στην Ευρώπη θα ξεκινήσει από κάποια ανοοσία στα Βαλκάνια.

Η «πολιτισμένη και ενωμένη» Ευρώπη επιλέγει στην πράξη να απαντήσει στην ανθρωπιστική τραγωδία της προσφυγικής κρίσης υψώνοντας φράκτες και προχωρώντας σε μια ντε φάκτο κατάργηση της συνθήκης του Σένγκεν. Είναι εύγλωττο το σκίτσο σε μια γερμανική εφημερίδα: Μπροστά σε ένα φέρετρο που γράφει «Σένγκεν» η Γερμανίδα καγκελάρια κρατά το χέρι του νεκρού λέγοντας: «Μην ανησυχείς, θα γίνεις καλά».

Οι ανθρωπίνες ζωές που χάνονται καθημερινά πλέον στο Αιγαίο είναι ένας καθημερινός υγρός τάφος για τις αξίες της Ευρώπης. Είναι προφανές ότι οι αξίες αυτές υποχωρούν μπροστά στην εσωτερική «εθνική» πίεση που υφίστανται ηγέτες της Ευρώπης και ως εκ τούτου με έναν ανιστόρητο κυνισμό προκρίνουν «εθνικές λύσεις» που θυμίζουν την τακτική «τα σκουπίδια στην πόρτα του γείτονα, όχι στη δικιά μας». Αλλά ακόμη και αν κάποιος υιοθετήσει τον κυνισμό τους, η λύση είναι πασιφανώς μη ρεαλιστική. Ακόμη και αν καταργήσεις τη Σένγκεν, δεν θα καταφέρεις πολλά πράγματα διότι μάλλον δεν υπάρχουν πρόσφυγες που θα ταξιδεύουν αεροπορικώς! Αλλά ακόμη και να κλείσεις τα χερσαία σύνορα της Ελλάδας με τα Σκόπια –όπως δυστυχώς είναι το επικρατέστερο σενάριο– τα αποτελέσματα θα είναι πενιχρά. Η καθημαγμένη Ελλάδα θα μετατραπεί σε ένα «μαύρο κουτί», όπως λέγεται, σε μια «αποθήκη ανθρώπων». Κανένα καταστατικό μέτρο δεν θα μπορέσει να συγκρατήσει απελπισμένους πρόσφυγες που στοιχηματίζουν καθημερινά τις ζωές τους στα παγωμένα νερά του Αιγαίου. Και εάν αυτό συμβαίνει τώρα στην καρδιά του χειμώνα, αντιλαμβάνεται εύκολα κανείς πώς θα κλιμακωθούν οι προσφυγικές ροές την άνοιξη όταν θα ανοίξει ο καιρός. Δεν έχει ευθύνες η Ελλάδα; Προφανώς υπάρχουν αστοχίες, δομικές αδυναμίες, απαράδεκτες καθυστερήσεις σε ό,τι αφορά τη δημιουργία και λειτουργία των περιβόητων hot spots, όμως η αντιμετώπιση της κρίσης απαιτεί βούληση για ένα ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό σχέδιο υποδοχής με ενιαίους κανόνες φιλοξενίας. Η επόμενη λύση, όπως σημειώνει η γερμανική «Handelsblatt» σε ένα καυστικό άρθρο για τη στάση των Ευρωπαίων, θα ήταν να εξοπλίσουμε τα σκάφη της ελληνικής ακτοφυλακής και της Frontex με πολυβόλα. Από τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, πρέπει να έχει χαθεί το μέτρημα Συνόδων Κορυφής και συμβουλίων των αρμοδίων υπουρ-

γών Εσωτερικών. Αποφάσεις μπορεί να λαμβάνονται, όμως δεν είναι δεσμευτικές και μένουν στα χαρτιά. Βάσει της συμφωνίας, 165.000 πρόσφυγες –αριθμός μικρός ούτως ή άλλως δεδομένου του όγκου των ροών– θα πρέπει να μετεγκατασταθούν σε διάφορες χώρες της ΕΕ. Μέχρι στιγμής έχουν μετεγκατασταθεί 330! Και βέβαια, στον αέρα –ή μάλλον στη θάλασσα, για να ακριβολογούμε– βρίσκεται το πρόγραμμα απευθείας μετεγκατάστασης προσφύγων από την Τουρκία σε χώρες της Ένωσης, ενώ ουδέν ουσιαστικό έχει γίνει για την πάταξη των κυκλωμάτων των διακινητών.

Και, δυστυχώς, οι ιωωνοί σε ό,τι αφορά τη στάση της Ευρώπης δεν είναι καθόλου καλοί. Η αδυναμία λύσης τροφοδοτεί τις εξτρεμιστικές φωνές, οι οποίες σε ένα φαύλο κύκλο υποδαυλίζουν ακραία σενάρια που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος, ειδικά σε φτωχοποιημένες τάξεις σε συνδυασμό με την τρομοφοβία μετά τα χτυπήματα των τζιχαντιστών. Η ίδια η Μέρκελ φαίνεται να αλλάζει την τακτική της υπό την πίεση των Χριστιανοκοινωνιστών της Βαυαρίας, που απειλούν με προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο, την ώρα μάλιστα που το 40% των Γερμανών επιθυμεί την παραίτηση της καγκελάριας εξαιτίας της πολιτικής της στην κρίση των προσφύγων.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΖΩΕΣ ΠΟΥ ΧΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΥΓΡΟΣ ΤΑΦΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

στην κρίση των προσφύγων. Η προσφυγική κρίση, που εντάθηκε με τον εμφύλιο της Συρίας, ανέδειξε άλλο ένα δομικό πρόβλημα της Ευρώπης. Την αδυναμία της, ή την έλλειψη βούλησης, να παρέμβει αποφασιστικά στο διπλωματικό πεδίο για την εξεύρεση λύσης στην πηγή του προβλήματος. Λύση που δεν έχει να κάνει μόνο με τον τερματισμό της σύρραξης

αλλά πρέπει να περιλαμβάνει και την επόμενη ημέρα με τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος στοιχειώδους ασφάλειας, καθώς και οικονομικής και δημοκρατικής προοπτικής στις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής. Σε διαφορετική περίπτωση είναι βέβαιο ότι η μετανάστευση θα λάβει χαρακτηριστικά αποδημίας, όπως έχει δείξει η ιστορία, με μετακινήσεις ολόκληρων λαών.

Μια εσωστρεφής και φοβική Ευρώπη δεν μπορεί να δώσει διέξοδο, θα ανακυκλώνει το πρόβλημα, αργά ή γρήγορα θα κυριαρχήσουν εθνικιστικές φωνές που ενισχύουν τις διαλυτικές τάσεις στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες έχουν υποχρέωση να σταματήσουν να είναι μύωπες, βλέποντας μόνο το δικό τους πολιτικό αύριο και όχι το μέλλον της Ευρώπης. Αν συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν με την ίδια μωπηκή και υποκριτική στάση το πρόβλημα, το ξήλωμα του ευρωπαϊκού οικοδομήματος δεν θα αργήσει και είναι βέβαιο ότι ο ιστορικός του μέλλοντος δεν θα το αποδώσει ούτε στην οικονομική κρίση ούτε στο έλλειμμα δημοκρατίας που μαστίζουν και αυτά σήμερα την Ενωμένη Ευρώπη... **Α**

Ο ασυνεπής δημοκρατικός «λαϊκισμός»

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΚΑΝΤΑΡΗ

Δεν νομίζω πως υπάρχει άλλη ευρωπαϊκή χώρα της οποίας ο δημόσιος διάλογος να κυριαρχείται από μια τόσο μεγάλη αμφισβησία των χρησιμοποιούμενων εννοιών. Θα αναφέρω μόνο δύο παραδείγματα.

Πρώτο παράδειγμα, ο πολύπαθος νεοφιλελευθερισμός. Αυτός ο όρος χρησιμοποιείται για να δηλώνει τόσο ετερόκλητα πράγματα, που σε τελική ανάλυση οδηγούμαστε σ' ένα «πέπλο άγνοιας» για την πραγματική σημασία του. Νεοφιλελευθερισμός, ισχυρίζονται κάποιοι, είναι ό,τι υποστηρίζει την ελευθερία, έστω και ανεξέλεγκτη, αγορά. Δηλαδή η σοσιαλδημοκρατία, στο όνομα της οποίας καταδικάζεται ο νεοφιλελευθερισμός, τάσσεται υπέρ της κλειστής αγοράς; Ο νεοφιλελευθερισμός είναι εκείνη η θεώρηση των πραγμάτων σύμφωνα με την οποία μόνο οι αρετές της ατομικής ευθύνης, επιλογής και αξιοσύνης, όπως αυτές μπορούν να αναδειχτούν στο πλαίσιο των ελεύθερων αγορών, καθορίζουν το τι είναι κοινωνικά δίκαιο.

Για όσους για τον άλφα ή βήτα λόγο δεν εκπληρώνουν αυτές τις «αρετές», υπάρχει το νεοφιλελεύθερο «δίχτυ ασφαλείας», μετά βεβαίως την εξατομικευμένη αξιολόγηση κάθε περίπτωσης. Φυσικά η σοσιαλδημοκρατία διαφωνεί με την απολυτοποίηση της έννοιας της ατομικής ευθύνης, αλλά σε καμία περίπτωση δε την χωρίζει άβυσσος με αυτήν. Οι αρχές της ατομικής αξιοσύνης αποτελούν μια από τις ιδεολογικές συνιστώσες της σοσιαλδημοκρατίας, αλλά όχι βεβαίως την κεντρική της. Η κεντρική της είναι το αίτημα για μείωση των ανισοτήτων. Μείωση ανισοτήτων που καθόλου δεν περιέχεται στην προγραμματική φαρέτρα του νεοφιλελευθερισμού.

Ουσιαστικά πίσω από την ελληνική κατάδικη του νεοφιλελευθερισμού κρύβεται ο φόβος απέναντι στο δυτικό εκσυγχρονισμό, ο φόβος μπροστά από την ελευθερία ή αλλιώς από την Ευρώπη. Τα πράγματα θα ήταν φυσιολογικά, αν αυτό το φόβο τον εξέφραζαν μόνο οι «καμμένοι» της πολιτικής ζωής. Γίνονται όμως πολύ χειρότερα, όταν τον εκφράζουν και κάποιοι που, αν και επικαλούνται τη σοσιαλδημοκρατία, ουσιαστικά τη φοβούνται.

Παρόμοιες όμως απολυτότητες αφορούν και τη χρήση του όρου εθνολαϊκισμός. Εδώ βρίσκεται το δεύτερο παράδειγμα της αμφισβησίας των όρων που χρησιμοποιούνται στο δημόσιο διάλογο. Τα χρόνια της κρίσης η δημοσιολογική και κοινωνιολογική ανάλυση κινείται στον αστερισμό της κυριαρχίας του εθνολαϊκισμού, ωσάν αυτός να είναι το μοναδικό κλειδί για το «διάβασμα» των αιτι-

ών της υπαρκτής ελληνικής «εξαιρέσης». Ο όρος εθνολαϊκισμός αποδίδει πιστά την ατμόσφαιρα εντός της οποίας αναπαράγεται η ελληνική «εξαιρέση» και καχεξία, την ίδια στιγμή όμως δεν είναι σε θέση, από μόνος του, να αποδώσει τις βαθύτερες διεργασίες που διαμορφώνονται πάνω στη λεπτή γραμμή στην οποία ακροβατεί η ελληνική κοινωνία.

Εδώ παρεισφρέουν οι υπεραπλουστεύσεις ενός ελιτίστικου και συνάμα λαϊκίστικου «αντιλαϊκισμού». Η από καθέδρας ελιτίστικη απόρριψη του λαϊκισμού στερεί την πολιτική ζωή από το πραγματικό της περιεχόμενο, που είναι οι ταξικοί συσχετισμοί. Ο λαϊκισμός θέτει, με στρεβλό τρόπο, δύο σημαντικές παραμέτρους. Πρώτον, τι γίνεται με τη λαϊκή κυριαρχία και, δεύτερον, πώς επηρεάζουν οι κοινωνικές ανισότητες τη λειτουργία των δημοκρατιών. Ο ελιτίστικος αντιλαϊκισμός δεν συνειδητοποιεί ότι υπάρχει πρόβλημα όσον αφορά αυτές τις δύο παραμέτρους. Μετατρέπει με αυτό τον τρόπο τη δημοκρατία σ' ένα σώμα (θεσμοί)

Ο ΑΝΤΙΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΛΑΪΚΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΠΗΣ ΛΑΪΚΙΣΜΟΣ

χωρίς ψυχή (ταξικές διαφορές και ιδεολογικές αναφορές).

Η ενσωμάτωση από τον ΣΥΡΙΖΑ του αφηγήματος της παραμονής στο ευρώ, ενσωμάτωση που καλώς έγινε και κακώς άργησε να γίνει, δημιουργεί ένα πολιτικό κενό. Αν αυτό δεν πληρωθεί με προτάσεις που θα αφορούν τις ανισότητες και τη λαϊκή κυριαρχία, αν δεν πληρωθεί με στοιχεία που δεν θα στοχοποιούν κάθε τι το λαϊκό, τότε αυτή η ενσωμάτωση κινδυνεύει να δώσει τροφή στον αντιδημοκρατικό λαϊκισμό (λατινικές «αριστερές δημοκρατίες») και όχι στο δημοκρατικό «λαϊκισμό». Γιατί, κατά κάποιον τρόπο, υπάρχει και ένας δημοκρατικός «λαϊκισμός», όπως για παράδειγμα τον εξέφρασαν οι Γάλλοι ριζοσπάστες στις αρχές του 20ού αιώνα, οι Γερμανοί και οι Σκανδιναβοί σοσιαλδημοκράτες της χρυσής τριακονταετίας, ο ρεπουμπλικανισμός ευρύτερα ως ιδεολογικό ρεύμα και στα καθ' ημάς ο βενιζελισμός της περιόδου 1910-1930.

Ο αντιδημοκρατικός λαϊκισμός είναι ασυνεπής λαϊκισμός, ενώ ο δημοκρατικός ασυνεπής. Η συνέπεια του πρώτου καταστρέφει τη δημοκρατία, η «ασυνέπεια» του δεύτερου την επαναφέρει στο προσκήνιο. Αυτός ο ασυνεπής δημοκρατικός «λαϊκισμός» θα μπορούσε σήμερα να εκφραστεί μέσα από ένα «πάντρεμα» σ' ευρωπαϊκό επίπεδο της πολιτικής οικογένειας που λέγεται σοσιαλδημοκρατία (οι ανισότητες) με το ρεπουμπλικανισμό (εθνική ενότητα και λαϊκή κυριαρχία) και τον πολιτικό φιλελευθερισμό (πλουραλισμός, θεσμικές και ατομικές ελευθερίες). Κάτι τέτοιο έχει ανάγκη και η Ελλάδα. **Α**

Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΧΟΛΕΡΑΣ

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Με τα τρακτέρ στους δρόμους και τους αγρότες να αντιλαμβάνονται για άλλη μία φορά την επικράτεια ως ιδιόκτητο χωράφι τους, τους δανειστές στο «HILTON» να διασύρουν τη «διαπραγματευτική δυνατότητα» της κυβέρνησης και τα συνδικάτα στις πλατείες να αμφισβητούν την πολιτική ηγεμονία του Αλέξη Τσίπρα, η Ελλάδα είναι καταδικασμένη να αυτοψυχαναλυθεί εκ νέου αντιμετωπίζοντας το ενδεχόμενο μιας νέας, εκ των πραγμάτων άχρηστης και στην εφαρμογή αποσταθεροποιητικής πρόωρης εκλογικής αναμέτρησης. Μόνο που ποσοτικά και ποιοτικά η κατάσταση είναι περισσότερο καώδης και ως εκ τούτου απρόβλεπτη αφού ένας ακόμη γριφώδης παράγων παρεμβαίνει. Το λεγόμενο προσφυγικό το οποίο και θα αποτελέσει την αρένα εντός της οποίας θα αναγκαστεί να διακινηθεί το μεσοπρόθεσμο και πιθανότατα το μακροπρόθεσμο μέλλον της χώρας.

Η επικοινωνιακή κίνηση να καλυφθεί το ζήτημα με την καμπάνια για την απόδοση του βραβείου Νόμπελ Ειρήνης μόνον ως κλαυσιέγγελος αντιμετωπίζεται από τους διαχειριστές της προσφυγικής κρίσης. Για άλλη μία φορά η καλομαθημένη κοινωνία επιχειρεί διά των ταγών της, τα ΜΜΕ, την «Αυλή των Θαυμάτων» δηλαδή και τους μαθητευόμενους μάγους, να πετάξει την μπάλα στην εξέδρα καλύπτοντας τον πραγματικό κονιορτό κάτω από το κόκκινο χαλί. Μόνο που η πραγματικότητα βοά και οι συνέπειες γίνονται ορατές ενώ τα αποτελέσματα αυτής της απίστευτης ελαφρότητας που χαρακτηρίζει τους μηχανισμούς διαχείρισης του προβλήματος, στην Αθήνα και τις Βρυξέλλες, πολύ σύντομα θα αναδυθούν. Αν, υποθετικά, ο Βλαντιμίρ Πούτιν επεξεργαζόταν ένα σχέδιο ανάφλεξης και διύλισης της ΕΕ, σε συνεργασία με όλους εκείνους που εξ αρχής υπονόμισαν το ευρωπαϊκό όραμα, αγγλοσαξονικό τόξο, πρώην Ανατολικές χώρες, βαθύ Ισλάμ, αναδυόμενες αγορές κ.λπ., δεν θα μπορούσε να ανακαλύψει καλύτερο εργαλείο από εκείνο του Προσφυγικού Ζητήματος με επίκεντρο τη Συρία. Η απόφαση του Κρεμλίνου για μία μεσομακροπρόθεσμη επέμβαση στο θέατρο πολέμου της Εγγύς Ανατολής άλλαξε εντός τριών μόλις μηνών την εικόνα επί του εδάφους αλλά και τους συσχετισμούς από τους οποίους εξαρτάται το σχέδιο διαμόρφωσης του νέου Χάρτη στη Μέση Ανατολή εκατό χρόνια μετά την τεχνητή χάρση των συνόρων από τους Αγγλογάλλους μεσοσύσης της πολεμικής σύρραξης του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Αν η γενεσιουργός αιτία του Προσφυγικού Ζητήματος είναι ο πόλεμος στη Συρία και το

Ιράκ, η παρέμβαση της Ρωσίας άλλαξε πλήρως τα δεδομένα του και έθεσε τα βασικά θεμέλια της επέκτασής του. Μέσα σε τρεις μήνες το καθεστώς Μπάαθ της Δαμασκού υπό τον Άσαντ από μέρος του προβλήματος καθίσταται μέρος της λύσης, ο ιρανικός παράγων εξελίσσεται σε βασικό εργαλείο στρατιωτικής επικράτησης επί του εδάφους, το κουρδικό στοιχείο αναδεικνύεται σε αδιαμφισβήτητο παράγοντα της τελικής λύσης, η Τουρκία εντάσσεται στο πρόβλημα και όχι στη λύση του ενώ η Ευρώπη καλείται να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη μεταναστευτική ροή από τη δεκαετία του '30 σε παγκόσμια κλίμακα. Δηλαδή το σύνολο του Μεσαίου Χώρου του πλανήτη, η Ευρασία απ' άκρη σ' άκρη βρίσκεται σε κρίση αποσταθεροποίησης σε μία ιστορική συνάρτηση με μία βαθιά οικονομική ανεπάρκεια. Η παγκόσμια ρευστότητα είναι αντιστρόφως ανάλογη των επενδυτικών δυνατοτήτων. Οι διεθνείς αγορές βαλτώνουν, το εμπόριο μειώνεται, οι διεθνείς μεταφορές, ιδιαίτερα οι θαλάσσιες, συμπιέζονται, το ενεργειακό ισοζύγιο είναι αρνητικό, προσφορές για κέρδη δεν υφίστανται, το παγκόσμιο ΑΕΠ είτε μειώνεται ή στην καλύτερη περίπτωση παραμένει στατικό. Κατά τον γκουρού οικονομολόγο Πικετί, το σύστημα οδηγείται σε πόλεμο. Κατά τους ερμηνευτές του το παγκόσμιο σύστημα οδηγείται σε βίαιη αναπροσαρμογή με επαναχάραξη στρατηγικών οικονομικών ζωνών στη βάση

τριών παραγόντων: την ενέργεια, τα σπάνια ορυκτά για τις νέες τεχνολογίες, τους υδάτινους πόρους. Το μεταναστευτικό είναι αναντίρρητα η πρώτη ορατή επίπτωση αυτής της βίαιης αναπροσαρμογής. Η Ευρώπη ούτε ήταν ούτε και είναι ικανή να διαχειριστεί μία τέτοιας εμβέλειας πρόκληση. Για το λόγο αυτό εγκλωβίζεται στις συνέπειες του Νόμου του Μέρφι. Μία ρωσική βόμβα στο Χαλέπι ταρακουνά το θρόνο της Μέρκελ στο Βερολίνο και μία σύλληψη Βόσνιου τζιχαντιστή στον Έβρο προκαλεί πολιτικό σεισμό στη ναρκωμένη Στοκχόλμη. Ένας Βέλγος τζιχαντιστής είναι αρκετός για να συμπαρασύρει στην αναξιοπιστία το σύνολο του γαλλικού πολιτικού συστήματος. Η υποτιθέμενη σεξουαλική κακοποίηση μιας νεαρής Γερμανορωσίδας στην Κολωνία από ένα μελαμψό Βορειοαφρικανό θέτει σε τροχιά συναγερμού την Πολωνία, τη Βαλτική, την Ουγγαρία και τα Δυτικά Βαλκάνια, που εισήλθαν στην Ε.Ε. όχι για να συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση αλλά για να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή τους στο ΝΑΤΟ λόγω ρωσικού κινδύνου. Για δεύ-

Η ΕΥΡΑΣΙΑ ΑΠ' ΑΚΡΗ Σ' ΑΚΡΗ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΚΡΙΣΗ ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ

τερη συνεχή εβδομάδα ο Γεδεών Ράχμαν των «Financial Times» θέτει το ζήτημα της ορατής πλέον αυτοδιάλυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο άνθρωπος κάνει ό,τι μπορεί και ό,τι του λένε. Το προσδιορίζει και χρονικά. Όχι σε δεκαετίες, όχι σε χρόνια, αλλά πολύ συντομότερα. Η νέα ιδιοκτησία της εφημερίδας είναι ινδικής προέλευσης. Το Νέο Δελχί και η Βομβάη και η Σιγκαπούρη είναι πιο σημαντικά, από οικονομική άποψη, hot spots από το City του Λονδίνου.

Στην Ελλάδα όλα τα παραπάνω συμπυκνώνονται σε έναν όρο. Το σύνδρομο του αλαφροϊσκιωτου. Κανείς δεν φαίνεται να αντιλαμβάνεται τις επιπτώσεις από την πολιορκία του Χαλεπίου, όπου οι κυβερνητικοί με τους Ρώσους εγκλωβίζουν 1 εκατομμύριο κατοίκους. Θα τους αφήσουν περάσματα για να εγκαταλείψουν την περιοχή. Οι εξελίξεις είναι ραγδαίες. Ήδη διακόσιες χιλιάδες από αυτούς τους έντρομους ανθρώπους επιχειρούν να μετακινηθούν προς την Τρίπολη του Λιβάνου και από εκεί με κάθε μέσον προς την Τουρκία. Σε λίγες εβδομάδες η λεγόμενη συριακή αντιπολίτευση στη Δυτική Συρία θα έχει στρατηγικά πτηθεί. Οι σιιτικές πολιτοφυλακές από τον Λίβανο και το Ιράκ θα έχουν ανακαταλάβει τα βασικά σταυροδρόμια στο θέατρο πολέμου. Μετά θα αρχίσει η επίθεση κατά του Ισλαμικού Κράτους στα ανατολικά. Οι τακτικές των ΗΠΑ, των Γάλλων και των Βρετανών θα αποδειχθούν αναποτελεσματικές. Θα ξεκινήσει ένα νέο κύμα προσφύγων από τις περιοχές της Κεντρικής Συρίας και του Κεντρικού Ιράκ.

Στο Σχιστό, τον πρώην σκουπιδότοπο, θα στηθεί από τον Καμμένο το στρατόπεδο των 10.000 ανθρώπων. Έτσι ομολογούν οι κυβερνήτες. Στη Σίνδο άλλο ένα. Στην Τουρκία αναμένουν τη σειρά τους 2,5 εκατομμύρια πρόσφυγες. Στις ακτές του Λιβάνου συνωστίζονται 1 εκατομμύριο

ψυχές. Άλλοι τόσοι στην Ιορδανία. Στην Ευρώπη ανθίσταται μόνον η Άγγελα Μέρκελ με το βλέμμα στραμμένο προς την επόμενη εκλογή του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ. Στη Γαλλία προετοιμάζεται μία συνταγματική αναθεώρηση η οποία αποτελεί ύβρη για τη Γαλλική Δημοκρατία. Ο εκ Λουξεμβούργου Πούνκερ προετοιμάζει ζώνη αναχαίτισης των προσφύγων στο Σαντζάκι, το Κόσσοβο και την ΠΓΔΜ και αν πέσει αυτή η γραμμή, τότε έχουν τη Βοσνία. Η Ευρώπη τρέμει και στα Βαλκάνια σπίνεται σκηνικό αποσταθεροποίησης, όπως μεταξύ του 1910-1914. Με τους ίδιους πρωταγωνιστές. Γερμανούς, Αυστριακούς, Γάλλους, Βρετανούς και Ρώσους, ο καθένας με τους συμμάχους του επί του εδάφους. Όπως και τότε η πίεση προερχόταν από την Εγγύς Ανατολή και τη Μαχρέμπ, τη Λιβύη και το Μαρόκο αλλά και την Αίγυπτο. Τότε μιλούσαν για «Σιδηροδρόμους» από τη Βιέννη στη Μοσούλη. Τώρα μιλούν για αγωγούς από την Κασπία και τη Μοσούλη, την Ανατολική Μεσόγειο και τα Βαλκάνια προς δυσμάς. Σας θυμίζουν τίποτε όλα αυτά ή απλώς «υπνοβατούμε»; **Α**

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ SPEAKING

Στα επόμενα γενέθλια της κυβέρνησης στην εξουσία, φαινοκκίνα αγγελάκια θα υπερίπτανται του Τσίπρα ψέλνοντας με ουράνιες φωνές το «Ω, Σανά».

Εντωμεταξύ, πήγα την νταλικά στο συνεργείο γιατί ανέβαζε θερμοκρασία και μου είπαν ότι για να είναι σίγουροι πρέπει να της κάνουν τριαξονική τομογραφία.

Λέει εδώ το σταυρόλεξο «πρώην σύζυγος της Μαντόνα», αρχίζει από Σ και τελειώνει σε -πεν. Ο Σοπέν θα είναι.

Γαλλοίσπανός τραγουδοποιός της αντίστασης με διακρίσεις στο ταεκβοντό: Ε, καλά, ο Μάνου Κλωτσάο.

Λαϊκός τραγουδιστής με πολύ βαθιά φωνή, που μοιάζει να έρχεται από κάπου σκοτεινά και χαμπλά; Ευκολάκι. Ο Βασίλης Γκαράζ.

Ο Σήφρακας καθόταν στα ριζά του Ψηλορείτη και διάβαζε απορροφημένος το μπεστ-σέλερ «Πενήντα αποχρώσεις του Κρι-Κρι».

Πετάχτηκα χθες στο Παρίσι με μία βαλίτσα τουμποφλό, και επιτέλους πια λέγεται Το Δάσος της Ξεβουλώνης.

Σύμφωνα με τις τελευταίες έρευνες στη λίθινη εποχή οι μουσικοί μελετούσαν με τον πετρονόμο.

Άσχετο... στο Τρίγωνο των Βερμούδων άλλα παντελόνια επιτρέπονται;

Και τώρα κυρίες και κύριοι, από το κανάλι της ΕΡΤ1 θα παρακολουθήσετε τη δημοσιογραφική εκπομπή «Ρουκέτα στην Ενημέρωση» με τον Δημήτρη Κουφοντίνα.

-ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Κρίση στο Εθνικό

Θέατρο μέσα στο θέατρο

Οι αντιδράσεις για τη διακοπή της παράστασης «**Ισορροπία του Nash**» αφορά στην ελευθερία του λόγου ή πίσω από το πλούσιο παρασκήνιο κρύβεται και μια χρυσή ευκαιρία για όσους εποφθαλμιούν τη θέση του **Στάθη Λιβαθινού**;

Ρεπορτάζ: ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΡΑΜΗ

Μια θεατρική παράσταση του Εθνικού θεάτρου κατεβαίνει πριν την ώρα της. Αμφιλεγόμενη, επιπόλαια δουλεμένη, ευάλωτη στις λυσοαλές αντιδράσεις; Μπορεί, αλλά με την ελευθερία του λόγου ως απόλυτο, αναφαίρετο και νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα. Μοιραία η διακοπή της συνιστά ένα τεράστιο ατόπημα. Αυτό είναι το πολιτικό ζήτημα για το οποίο όλοι –γνωρίζοντας και μη– συζητούν ανέξοδα αυτές τις μέρες. Πάμε τώρα στο μικροπολιτικό ζήτημα. Γιατί από την πρώτη στιγμή που κατέβηκε η ίδια θεατρική παράσταση, «Η ισορροπία του Nash» στην Πειραματική Σκηνή του Εθνικού θεάτρου, ξεκίνησε να παίζεται μια άλλη ακροβατώντας στο τεντωμένο σκοινί της πρώτης. Το πολιτικό δηλαδή «πάλιωσε», το μικροπολιτικό όμως μαίνεται. Ήδη από το βράδυ της Κυριακής, οπότε και δημιουργήθηκε ένα αυτοσχέδιο αλλά πληθωρικό σχέδιο περιφρούρησης, η παράσταση βρήκε και πάλι τη θέση της στο «-1» του Rex μπροστά σε μια κατάμεστη αίθουσα, ύστερα από το αίτημα της δημιουργικής ομάδας, του θεατρικού κόσμου και φυ-

σικά το «ok» του καλλιτεχνικού διευθυντή Στάθη Λιβαθινού, που τρεις μέρες νωρίτερα ανακοίνωνε τη διακοπή της εγείροντας νέο κύκλο αντιδράσεων. Η κίνηση αυτή φάνηκε να εκτινώνει το τεταμένο κλίμα και να υπογραμμίζει τη μέση οδό με την οποία (κάλλιστα) θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί η ακραία λύση της διακοπής. Σίγουρα, πάντως, δεν είναι η ψυχραιμία που χαρακτηρίζει τα παράλληλα γεγονότα. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, η αστοχία Λιβαθινού πυροδότησε ακαριαία όλους τους μηχανισμούς που επιθυμούν την εκθρόνισή του από την καλλιτεχνική διεύθυνση του Εθνικού θεάτρου. Το

γεγονός ότι δεν υπάρχει –ακόμα– επίσημη απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού που να ανανεώνει τη θητεία του (λήγει τον Μάιο), αφήνει χώρο τόσο σε εικασίες όσο και σε υποψήφιους μνηστήρες ή δηλωμένους αντιπάλους του να δράσουν.

Καταρχάς, από την περασμένη Πέμπτη το χάσμα μεταξύ της καλλιτεχνικής διεύθυνσης και του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού μεγάλωσε κι άλλο. Σε τηλεφωνική επικοινωνία, ο Στάθης Λιβαθινός δήλωνε στην «Α.Ν.» πως ο πρόεδρος του ΔΣ Θανάσης Παπαγεωργίου είχε αρχικά συμφωνήσει σε μια κοινή ανακοίνωση για τη διακοπή της «Ισορροπίας του Nash». Κοινός τόπος τελικά δεν βρέθηκε αφού την επόμενη μέρα σε επιστολή του το ΔΣ θα «άδειαζε» πανηγυρικά το διευθυντή για την απόφασή του. Την ίδια ώρα, εργαζόμενοι στο Εθνικό θέατρο υποστήριζαν πως, εκτός από τα έξωθεν απειλητικά μηνύματα, η διοίκηση εισέπραττε και τη δυσαρέσκεια ιδιώτη χορηγού για το περιεχόμενο της παράστασης, ο οποίος μάλιστα επρόκειτο να χρηματοδοτήσει και δράση του θεάτρου κατά τη χειμερινή σεζόν 2016-2017. Να σημειώσουμε ότι ήδη στους χορηγούς του Εθνικού συγκαταλέγονται το Ίδρυμα Ωνάση που έχει χρηματοδοτήσει με 220.000 ευρώ όλες τις

σκηνές του, το Ίδρυμα Νιάρχος που διαθέτει 160.000 ευρώ αποκλειστικά για την Πειραματική Σκηνή, ενώ πρόθυμο να χορηγήσει με 150.000 ευρώ τη μετακόμιση και επέκταση της Δραματικής Σχολής του Εθνικού στο Σχολειόν της Ειρήνης Παππά ήταν και το Ίδρυμα Λάτση, πρόθεση που αναχαιτίστηκε όταν στο σχέδιο εναντιώθηκε η πλειοψηφία του ΔΣ του Εθνικού. Κύκλοι του οργανισμού αναφέρουν πως η χορηγία ιδιωτικού χρήματος –σε μια περίοδο που η κρατική επιχορήγηση έχει συρρικνωθεί– συναντά πολλούς και φανατικούς αρνητές της οι οποίοι θεωρούν ότι έτσι κηδεμονεύεται το Εθνικό και περιορίζεται η ελευθερία του.

Τελικά η «Ισορροπία του Nash» μπορεί να αποδειχθεί ο Δούρειος Ίππος για όσους εποφθαλμιούν τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή. Ακούγεται ότι οι πιέσεις εξακολουθούν να είναι ασφυκτικές – από άλλα μέτωπα, μάλιστα. Ηθοποιοί και σκηνοθέτες που πρόκειται να συμμετέχουν σε επόμενες παραγωγές τόσο στην Πειραματική όσο και σε άλλες σκηνές του Εθνικού θεάτρου, δέχονται –όπως μεταφέρουν ασφαλείς πληροφορίες– προφορικές ή γραπτές απειλές και άλλου τύπου «προειδοποιήσεις» για να «αποχωρήσουν» πάραυτα από το Εθνικό ώστε να δηλώσουν έμπρακτα την αντίθεσή τους στη «λογοκρισία Λιβαθινού». Στο ίδιο κλίμα, όλες τις προηγούμενες μέρες, ορισμένοι καλλιτέχνες που είτε συνεργάζονται με το Εθνικό είτε όχι καλούσαν σε επιτακτικό τόνο τους συναδέλφους τους να προχωρήσουν σε γενική απεργία διαρκείας ώστε να προκαλέσουν «παράλυση» στον οργανισμό. Οι ίδιες πηγές αναφέρουν ότι η ορμητική διάθεση για εξέγερση δεν είναι παρά προσχηματική και καλλιτεργείται συστηματικά από τους επίδοξους διαδόχους του Λιβαθινού που εκμεταλλεύονται την κρίση προκειμένου να επιστρέψουν ή να κατακτήσουν το θώκο της πρώτης σκηνής της χώρας.

Στο Υπουργείο Πολιτισμού, βεβαίως, δεν επικρατεί λιγότερη σύγχυση. Υπάρχει μια φημολογούμενη προφορική δέσμευση του Αριστείδη Μπαλάτ βάσει της οποίας φέρεται πρόθυμος να ανανεώσει τη θητεία Λιβαθινού για τα επόμενα τρία χρόνια και ότι αυτή έρχεται σε σύγκρουση με άλλους κύκλους του υπουργείου οι οποίοι δηλώνουν σε όλους τους τόνους πως είναι ακατάλληλος για τη θέση. Επίσημως τίποτα από αυτά δεν επιβεβαιώνεται, αντίθετα από το υπουργείο διαψεύδονται και οι δύο φήμες. Σύμφωνα με πληροφορίες τις επόμενες ημέρες αναμένεται συνάντηση της καλλιτεχνικής διεύθυνσης του Εθνικού με τον υπουργό Πολιτισμού, παρουσία του ΔΣ. Προς το παρόν, ο Στάθης Λιβαθινός βρίσκεται σε προγραμματισμένο ταξίδι στη Ρωσία απ' όπου αναμένεται να επιστρέψει έχοντας στα χέρια του σύμφωνο συνεργασίας με σημαντικό πολιτιστικό οργανισμό.

Πάντως το προηγούμενο Λούκου, με το πλήθος των αντιφάσεων που τελικά κορυφώθηκαν στην επεισοδιακή αποπομπή του, διαιτηρεί τους καλά γνωρίζοντες σε εγρήγορση για άμεσες εξελίξεις στο Εθνικό θέατρο. Γι' αυτούς η κρίση στη σκηνή της Πανεπιστημίου συνδέεται άρρηκτα με το παιχνίδι διαδοχής και σε κάθε περίπτωση θα χρησιμοποιηθεί εις βάρος του Στάθη Λιβαθινού. Για την ιστορία, ο τελευταίος διορίστηκε πέρυσι τον Μάιο από τον πρώτο υπουργό Πολιτισμού της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, Νίκο Ευδάκη, εν μέσω μεγάλης αναταραχής που διαδέχθηκε την απομάκρυνση του Σωτήρη Χατζάκη. Για τυπικούς λόγους η θητεία του ορίστηκε μονοετής, καλύπτοντας τον κύκλο της θητείας Χατζάκη η οποία έληγε κανονικά την άνοιξη του 2016. **Α**

Στιγμιότυπο από τη συγκέντρωση διαμαρτυρίας για το κατέβασμα της παράστασης «Ισορροπία του Nash»

ΦΩΤΟ: ΑΠΕ ΜΠΕ

Το τέλος του Santé

Ένας αποχαιρετισμός στην πιο cult μάρκα ελληνικών τσιγάρων

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Θ. ΠΑΥΡΙΑΝΟΥ

Αυτές τις μέρες θυμήθηκα φίλους και γνωστούς που κάπνιζαν μανιωδώς Sante. Το θρυλικό τσιγάρο με το υπέροχο πακέτο και το βαρύ χαρμάνι (0,7mg νικοτίνη, 18 mg πίσσα) που η εταιρεία Philip Morris κατέργησε λόγω χαμηλών πωλήσεων. Το τσιγάρο που ξεγέλασε τους καπνιστές με το υπέροχο πακέτο και το όνομά του (sante σημαίνει υγεία), δεν υπάρχει πια.

Όταν ο Χαρίλαος Κωνσταντίνου μαζί με τα αδέρφια του κατοκύρνωαν, το 1931, το βιομηχανικό σήμα ενός νέου τσιγάρου, του Sante, ίσως ούτε οι ίδιοι φαντάζονταν ότι το κόκκινο πακέτο με την ξανθιά γυναίκα και τα χρυσά γράμματα θα ήταν το καλύτερο μάρκετινγκ της εποχής. Το πρώτο πακέτο είχε επάνω τη μορφή μιας γυναίκας που καπνίζει. Αριστερά έγραφε «Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας αρ. 2373» και δεξιά «Πιστοποιητικόν Χημείου Εθνικού Πανεπιστημίου ότι περιέχει ελάσσονα νικοτίνη αρ. 2373». Είναι προφανές ότι προσπαθούσε να αναδείξει το όνομά του, ότι είναι υγιεινό, αλλά πια το ξέρουμε, δεν υπάρχει υγιεινό τσιγάρο.

Η εταιρεία ανέθεσε σε ένα ζωγράφο να στολίσει το πακέτο με το πρόσωπο μιας όμορφης γυναίκας που καπνίζει. Για χρόνια όλη η Αθήνα συζητούσε για την ταυτότητά της. Άλλοι έλεγαν ότι είναι η αγαπημένη του ζωγράφου, άλλοι ότι είναι γνωστή Αθηναία της εποχής, μέχρι που αποκαλύφθηκε ότι ήταν η Ζωζώ Νταλμάς, διάσημη ηθοποιός και χορεύτρια. Αξίζει να μάθουμε λίγα πράγματα για αυτήν...

Η Ζωζώ Νταλμάς γεννήθηκε το 1900 στην Κωνσταντινούπολη. Το πραγματικό της όνομα ήταν Ζωζώ Σταυρίδη. Πολύ μικρή, 12 χρονών, έρχεται στη Θεσσαλονίκη και βγαίνει στο θέατρο με τεράστια επιτυχία χορεύοντας το χορό της κοιλιάς. Αρχίζει περιοδείες, στην Αλεξάνδρεια την ερωτεύεται ένας άραβας πρίγκιπας και την παίρνει στο χαρέμι του. «Και τι δεν ξόδευε για μένα!» αφηγείται μετά από χρόνια στο χορεύτη Δημήτρη Ιβάνωφ που μαζί με τον ηθοποιό Βασίλη Κολοβό ετοιμάζουν τη βιογραφία της με τίτλο «Εγώ η Ζωζώ Νταλμάς» που θα κυκλοφορήσει σε βιβλίο μέσα στη χρονιά. «Τα μπριγιάντια δεν ήξερα πού να τα βάλω, στόλιζα με αυτά τις καλτσοδέτες μου, ακόμα και τις τόκες των παπουτσιών μου... Και λίρα με ουρά! Αλλά εγώ δεν είχα την αίσθηση του χρήματος. Τα τσεκ τα έχωνα μέσα στα παπούτσι μου, στα ντουλάπια...»

Κάποια στιγμή η Ζωζώ Νταλμάς χόρεψε μπροστά στον Κεμάλ Ατατούρκ, τον πανίσχυρο πρωθυπουργό της Τουρκίας. Φύγανε μαζί στο σπίτι του και το πρωί, όταν η Ζωζώ ξύπνησε, ο Κεμάλ είχε φύγει και στο κομοδί-

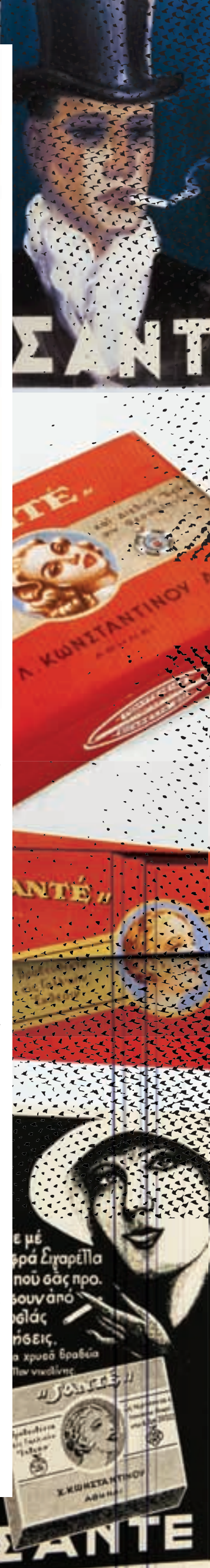
νο της είχε αφήσει ένα χαρτονόμισμα χιλίων λιρών που πάνω είχε τη μορφή του. Τότε αυτή πήρε ένα ψαλίδι και έκοψε το πορτρέτο από το χαρτονόμισμα και το υπόλοιπο το άφησε με ένα σημείωμα που έγραφε «Από αυτό που μου αφήσατε πήρα μόνον ό,τι χρειαζόταν. Το υπόλοιπο σας το επιστρέφω γιατί μου είναι εντελώς άχρηστο». Ο Κεμάλ εντυπωσιάστηκε και το βράδυ της έστειλε λουλούδια στο θέατρο μαζί με ένα κόσμημα. Η Ζωζώ το γύρισε πίσω, ο Κεμάλ της ζήτησε συνγνώμη και ξεκίνησε ένας δεσμός που κράτησε χρόνια.

Δεν ξέρουμε για ποιο λόγο μπήκε η μορφή της στο πακέτο. Ίσως ο Κωνσταντίνου ήθελε να την κολακεύσει, ίσως μεσολάβησε στον Κεμάλ για να προμηθεύεται η εταιρεία τα ανατολίτικα καπνά της Τουρκίας, ίσως την ερωτεύτηκε ο ζωγράφος. Κανείς δεν ξέρει. Αυτό που ξέρουμε με σιγουριά είναι ότι η Ζωζώ, μετά από αυτή τη μισητορομηματική ζωή, κατέληξε πάμφτωχη σε ένα υπόγειο στους Αμπελοκήπους. Η μικρή σύνταξη δεν της έφτανε να ζήσει και μια μέρα ντύθηκε, στολιστηκε και πήγε στο ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία. Εκεί συνάντησε τον Καραμανλή. «Κωνσταντίνε, Ζωζώ Νταλμάς! Πεντακοσίας δραχμάς!» του είπε υπονοώντας τη μικρή της σύνταξη. «Ζουζό, ό,τι θες, εδώ!» της απάντησε ο εθνάρχης. Πέθανε το 1988, καπνίζοντας ίσως Sante που υποσχόταν ότι είναι «το μόνον σιγαρέττον που προφυλάσσει τον καπνιστήν από τας γνωστάς ενοχλήσεις!»

Θυμάμαι τη φίλη μου Ρηνιώ Παπανικόλα. Όχι μόνο κάπνιζε μανιωδώς Sante, αλλά τα στέγγωνε κιόλας για να είναι ο καπνός ξερός. Έκαιγε η σόμπα μέσα στο σπίτι και γύρω ήταν ανοιγμένα δεκάδες κόκκινα πακέτα για να στεγνώσουν. Η υπέροχη βραχνάδα της φωνής της, που ακουγόταν μαγική από το ραδιόφωνο, είχε γίνει από χιλιάδες Sante. Αυτό το ρηματοσίγαρο την έφαγε όμως στο τέλος.

«Συμβαίνει με τις αυταπάτες ό,τι και με τις πατρίδες: ο καθένας έχει τη δικιά του. Κι εμείς που καπνίζουμε έχουμε την αυταπάτη μας και αυτοί που δεν καπνίζουν δεν πάνε πίσω. Αν και κατά βάθος εμείς, "της απωλείας", ξέρουμε καλά τι είδους φωτογένεια προσδίδουμε στα σωθικά μας...» γράφει η Ζυράννα Ζατέλη σε μια προσπάθεια να εξηγήσει την ψυχολογία του καπνιστή. Η Ζυράννα καπνίζει Sante εδώ και πολλά χρόνια. Την πήρα τηλέφωνο. «Ναι, το ξέρω ότι δεν βγαίνουν πια» μου είπε. «Με σταμάτησε ένας νεαρός ανήμερα των Θεοφανίων έξω από το σπίτι μου και με ρώτησε τι θα κάνω τώρα χωρίς Sante». «Τι θα κάνεις;» «Κοίταξε να δεις... Εγώ από καιρό, για λόγους οικονομίας, καπνίζω στριφτά... Έχω φυλάξει όμως μερικά πακέτα και τα βάζω μέσα».

Το Sante έζησε 85 χρόνια, πήρε βραβεία σε διεθνείς εκθέσεις, συγγραφείς έγραψαν κείμενα αφιερωμένα σε αυτό, «σινεμά και καφέ και τσιγάρα Σαντέ κι η φωνή σου βραχνή απ' το βήχα», λέει η Αλέκα Κανελλίδου στο τραγούδι «Αλλιώςτικός νόμος» σε στίχους Άκου Δασκαλόπουλου και μουσική Λαυρέντη Μαχαιρίτσα, έγινε ταμπακιέρα, μαξιλάρι, αφίσα, έπαιξε σε ταινίες και φωτογραφίες, ήρθε όμως η ώρα να εγκαταλείψει το μάταιο τούτο κόσμο. A votre sante! **!**

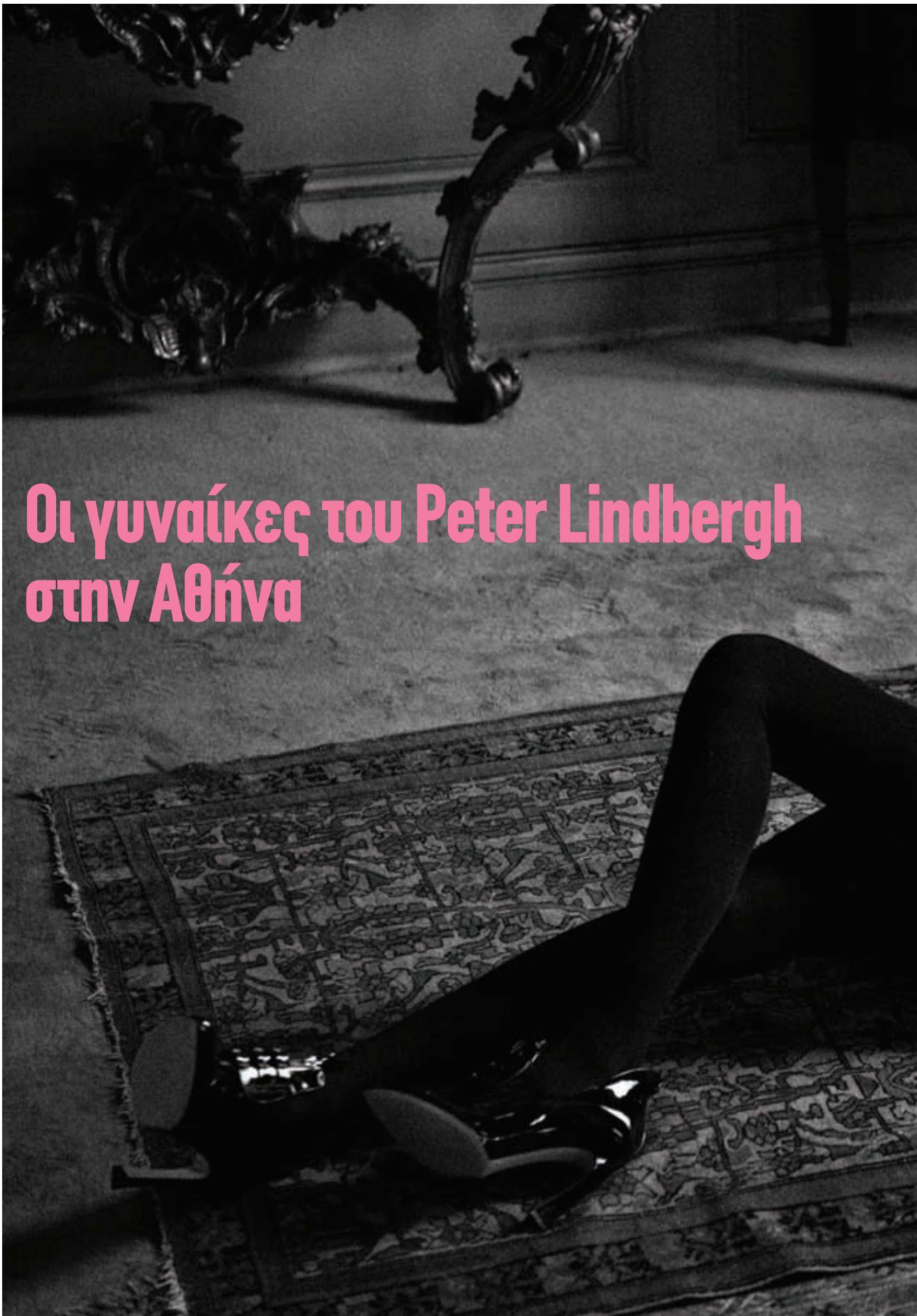

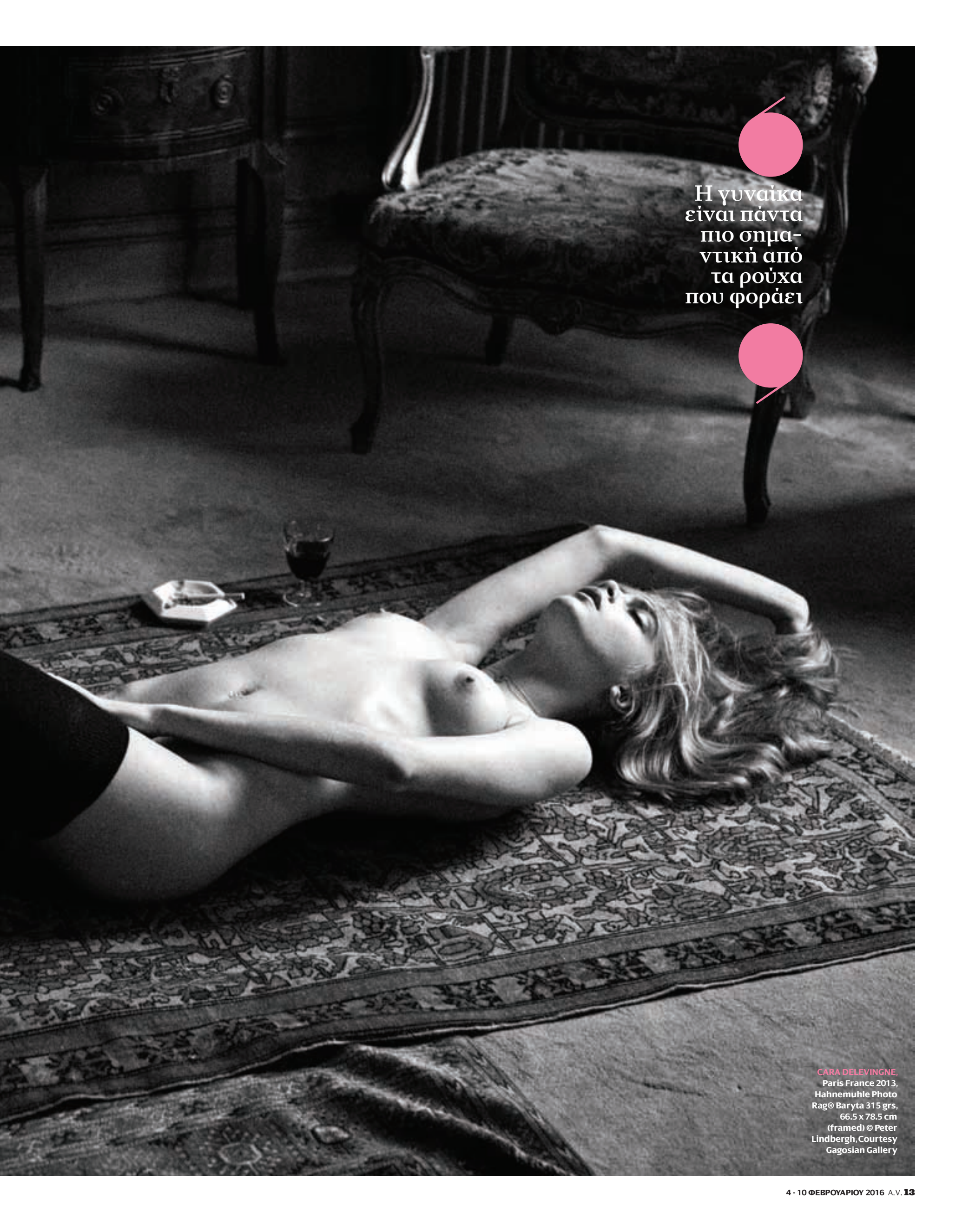
Το 1988 ο Lindbergh στήνει μπροστά στο φακό του 5 νέα κορίτσια που ο ίδιος είχε ανακαλύψει και τα φωτογραφίζει φορώντας τους λευκά πουκάμισα. Ήταν η Naomi, η Cindy, η Linda, η Christy και η Tatjana. Αυτή η φωτογράφιση σηματοδότησε την αρχή μιας θρυλικής καριέρας για τις 5 γυναίκες αλλά και την αρχή της χρυσής εποχής των «super models», αυτό που ο ίδιος χαρακτηριστικά αποκάλεσε αργότερα «πιστοποιητικό γέννησης του σουπερμοντελισμού». Σήμερα ο Γερμανός σταρ του φακού θεωρείται και είναι ένας από τους εμβληματικότερους φωτογράφους στην ιστορία της μόδας, αλλά και στην ιστορία της γυναίκειας ομορφιάς γενικότερα, καθώς απαθανάτισε τη γυναίκα με έναν τόσο δικό του ιδιαίτερο τρόπο που δεν είχε προηγουμένως. Οι φωτογραφίες του υπογραμμίζουν τη φυσική χάρη των γυναικών, χωρίς πολλά φτιασίδια, χωρίς ιδιαίτερη σκηνοθεσία που θα αποσπούσε την προσοχή του θεατή. Η ομορφιά τους είναι ουσιαστική, συγκροτημένη και χωρίς αναστολές. Ο ίδιος εξάλλου έχει δηλώσει: «Αν υποχρέωση ενός φωτογράφου είναι να αποτυπώνει την πραγματική εικόνα της γυναίκας στην κοινωνία, τότε πρέπει να πω ότι στο μέλλον θα υπάρχει μόνο ένας τρόπος, και αυτός είναι να δείχνει τη γυναίκα ισχυρή και ανεξάρτητη. Αυτή πρέπει να είναι η υποχρέωση του φωτογράφου. Να ελευθερώσει τις γυναίκες, και κατ' επέκταση όλους τους υπόλοιπους, από το φόβο των νιάτων και της τελειότητας».

Η Gallery Gagosian (Μέρλιν 3 Κολωνάκι, 2103640215) εγκαινιάζει την Πέμπτη 4/2 μια μεγάλη αναδρομική έκθεση του Peter Lindbergh (παρουσία του ιδίου) στην οποία θα παρουσιαστούν φωτογραφίες από τα τελευταία 30 χρόνια της καριέρας του. Διάρκεια έκθεσης μέχρι 23/4. Εγκαίνια 4/2, 19.00-21.00.

Σ.Π.

Οι γυναίκες του Peter Lindbergh στην Αθήνα

Η γυναίκα
είναι πάντα
πιο σημα-
ντική από
τα ρούχα
που φοράει

CARA DELEVINGNE,
Paris France 2013,
Hahnemühle Photo
Rag® Baryta 315 grs,
66.5 x 78.5 cm
(framed) © Peter
Lindbergh, Courtesy
Gagosian Gallery

ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ ΦΟΡΕΒΑ

Μια νύχτα στο «Κύτταρο» και στον «Άγγελο»

Ο Διονύσης Σαββόπουλος στο «Κύτταρο», και μετά (όχι επίτηδες)...
ο Θύμιος Στουραϊτης με το μπουζούκι του στον «Άγγελο».
Μερικές νύχτες είναι μεγαλύτερες από άλλες.

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ - Φωτό: ΤΑΣΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ

Ακουσα για πρώτη φορά τον «Μπάλο» στη δεκαετία του '70, στην Καβάλα, τσακ-μπαμ πάνω στην εφηβεία μας (δική μου και της παρέας). Πλακώθηκα αμέσως να αγοράσω ό,τι άλλο δίσκο είχε βγάλει αυτός ο τύπος με το μούσι και τα γυαλιά – μετά την πρώτη έκπληξη: πώς ήξερε ο τύπος μούσι-γυαλιά ότι είχα, εγώ προσωπικά, «ένα τσίρκο ηλεκτρικό μες στο μυαλό μου»; Μετά, χρόνος μπαίνει χρόνος βγαίνει, έβρισκα κι άλλους στίχους που ήτανε σοκ (χωρίς δέος), εκπλήξεις, βουτιές μέσα στο μυαλό μου (που δεν έπαψε ποτέ να είναι τσίρκο ηλεκτρικό...) «Όπου κοιτάζω να κοιτάξεις όλη η Ελλάδα ατέλειωτη παράγκα/ στο γήπεδο η Ελλάδα αναστενάζει/ στα καφενεία τσιγάρο καλαμπούρι και χαρτί/ στέκει στο περίπτερο διαβάζει/φυλλάδες με μιάμιση δραχμή...»

Και λίγα λέω. «Ο χρόνος ο αληθινός/ είναι ο γιος μας ο μεγάλος κι ο μικρός»; Οι «Αχαρνείς», από την αρχή ως το τέλος; «Η πλατεία ήταν γεμάτη με το νόημα που 'χει κάτι απ' τις φωτιές»; Τραγουδούσα στο μεγάλο μου γιο τη «Συννεφούλα» όσο ήτανε πιτσιρικάς, και μια μέρα στη μουσική στο σχολείο ανακάλυψε ότι υπάρχει το τραγούδι ήδη και δεν είναι «της μαμάς» αλλά του Σαββόπουλου. Εξήγησα λοιπόν ότι είμαι φαν, και θα είμαι – του Σαββόπουλου στιχουργού, ποιητή, συνθέτη και ενορχηστρωτή. Σίγουρα έχει κάνει ένα σκασμό δουλειές που δεν τις ξέρω, αλλά ο δίσκος του Βαγγέλη Γερμανού «Τα μπαράκια», π.χ., χρωστάει πολλά στο μαγικό ραβδί του Σαββόπουλου...

Μου λένε ότι είναι δύσκολος άνθρωπος και τρομαχτικός αλλά ακόμα κι αν είναι (που σκασίλα μου, μια και δεν τον έχω μέσα στο σπίτι μου), ακόμα κι αν είναι ο δυσκολότερος των παν-δύσκολων, είναι τεράστιος καλλιτέχνης. Τον βλέπω σχεδόν πάντα όταν εμφανίζεται κάπου γιατί μου αρέσει και το σόου που κάνει, τα ιστορικά ανέκδοτα που λέει για τον Χατζηδάκι, τα πάντα. Πήγα στο «Κύτταρο» μια Τρίτη, είναι καταπληκτικός, θα ήθελα λίγο παραπάνω Σαββόπουλο αλλά και η Ελένη Βιτάλη ήταν πολύ καλή – απλώς θα την έβαζα να πει κι άλλα τραγούδια του Σαββόπουλου, όπως και τον ίδιο. Οι μουσικοί επίσης σούπερ: ο Γιώτης Κιουρτσόγλου (μπάσο) ήτανε μαζί του και στον «Πυρήνα» στο Γκαζάρτε (2006! πώς περνάει ο ρημάδας ο καιρός) και αλλού, είναι απίστευτος, για να μην επαναλαμβάνομαι όμως παραθέτω απλώς τα ονόματα των μουσικών της μπάντας, που είναι ο ένας καλύτερος από τον άλλον: Δημήτρης Λάμπας (κιθάρες, μπουζούκι), Βασίλης Ποδαράς (ντραμς), Στάθης Άνινος (πλήκτρα), Θεodorής Σούκερας (τρομπόνι), Νατάσα Παυλάτου (κρουστά), Δημήτρης Αγάθος (τρομπέτα).

Ήθελα να πάω στα παρασκήνια και να χαρίσω στον Σαββόπουλο το τελευταίο βιβλίο μου («Αόρατα κορίτσια») επειδή έχω ένα κάρο μουσικές αναφορές στα τραγούδια του, αλλά σκέφτηκα μήπως είναι όντως τρομαχτικός τύπος, είχα πει κιόλας, λέω μη μου πετάξει το βιβλίο στα μούτρα, άσ'το καλύτερα. Μετά το μετάνιωσα (κυρίως επειδή κουβαλούσα το βιβλίο όλη νύχτα...)

Ε, ήμασταν ήδη έξω, κρίμα να γυρίσουμε σπίτι μας. Ο Κώστας Καίσαρης, αθλητικογράφος-δημοσιογράφος-παιδί-της-νύχτας, πρότεινε να πάμε στον «Άγγελο» όπου περνάνε τουλάχιστον δύο-τρία βράδια το μήνα, και μου είχε ξεφύγει ως τώρα, και πήγα. Είναι ένα μαγαζί πολύ περίεργο σε ένα πανέμορφο νεοκλασικό, να κόψω άμεσα τα υπερθετικά αλλά από δω και πέρα ξεφεύγει τελείως το πράγμα, το μαγαζί... είναι από αυτά που θα ήθελες να είχε πολλά η Αθήνα, που την κάνουν να ξεχωρίζει από Ρώμη-Παρίσι-Νιου Γιορκ-Βουδαπέστη-και-Βιέννη, αλλά δυστυχώς ή ίσως ευτυχώς είναι λίγα, για την ακρίβεια το εξής ένα, ο «Άγγελος».

Στην μια άκρη κάθεται ο Θύμιος Στουραϊτης, διάσημος μουσικός και καλλιτέχνης του μπουζουκιού, με την εξαιρετική τραγουδίστρια Μαρία Καπετανίδου και το μουσικό Κώστα Γεράκη (που αν τον μπαμπά του τον λένε Ηλία, τραγουδάει συγκλονιστικά – ο μπαμπάς και η μαμά του επίσης. Άρα και ο γιος. Αν πάλι τον λένε αλλιώς τον μπαμπά του, ελπίζω να τραγουδάει κι αυτός για να είμαστε κομπλέ). Παίζουν τραγούδια που ή δεν έχεις ακούσει ποτέ, ή έχεις πολλά χρόνια να ακούσεις και σίγουρα δεν τα παίζουν τα ραδιόφωνα. Η ατμόσφαιρα είναι παρεΐστικη, με μεγάλα τραπέζια κι ενωμένες παρέες αγνώστων που γίνονται αγάλι-αγάλι γνωστοί. Μουσικοί και ηθοποιοί έρχονται μετά το τέλος της δουλειάς, από μαγαζιά ή θέατρα. Έχω κολλήσει τώρα, γιατί δεν ξέρω πώς να περιγράψω κάτι που είχε παλιά π.χ. η «Μαρκίζα» ή μερικά κρυφά μαγαζιά της Αθήνας με μυστικές πόρτες, έναν αέρα ημι-παρανομίας, καλλιτεχνίας, επαναστατικότητας και βαθιάς ψυχραιμίας με την έννοια του cool...

Μέσα σε όλα, ο «Άγγελος» σερβίρει κάποια νόστιμα πιάτα (πανσέτα, π.χ.) ως τα άγρια χαράματα, συνοδευτικά του ποτού ή της μουσικής. Που είναι σπουδαία. Αλλά πιο σπουδαία είναι η ατμόσφαιρα, καπνισμένη, σκοτεινή και πολλά υποσχόμενη. Ο Διονύσης Σαββόπουλος θα έμενε κατενθουσιασμένος, ακόμα κι αν είναι όντως δύσκολος.... ■

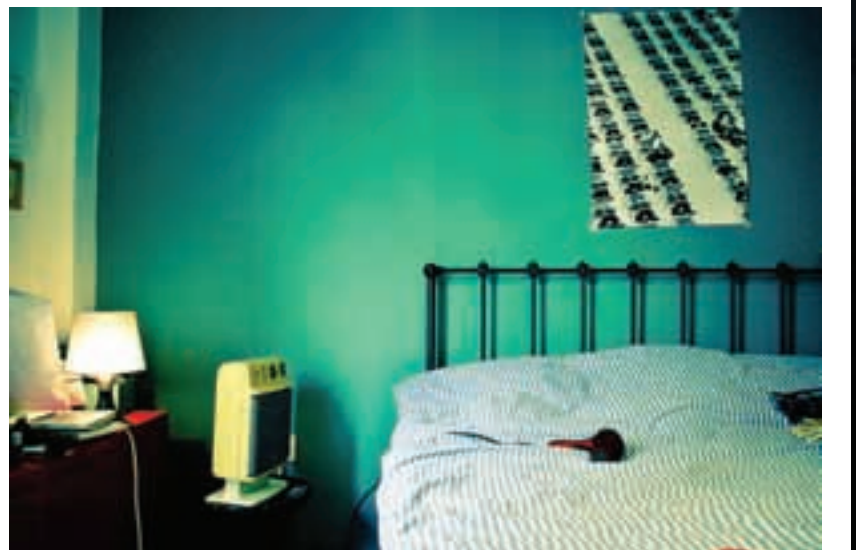

Κύτταρο, Διονύσης
Σαββόπουλος με
Ελένη Βιτάλη, Ηπείρου
48, 2108224134

Άγγελος, Ζωοδόχου
Πηγής 19 & Κωλέττη

Στις τελευταίες σελίδες ενός πράσινου τετραδίου. Εκεί γράφτηκαν τα παρακάτω, στη διαδρομή μου για το Πήλιο. Στο τέρμα, με περίμενε ο Γιώργος και η φύση. Αλλά αρκεί και μόνος του ο Γιώργος. Γιατί θέλω για μια ολόκληρη βδομάδα να συμφωνώ, να χαίρομαι και να ζεσταίνομαι, επειδή κάποιος άλλος το θεωρεί απαραίτητο.

Της ΧΡΥΣΑΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Αθήνα: οι ασαφείς λεπτομέρειες

Με το κεφάλι στο τζάμι

Φωτογραφίες: ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΥΛΙΕΡΗΣ

Δευτέρα, 11 Γενάρη 2016

Γιάννης. Στο «Νεάπολις». Έχω ξεχάσει το δώρο του στο 054 λεωφορείο. Το «Υ.Γ.» του Μανώλη Αναγνωστάκη κι ένα πλέιμπομ. Η μέρα μισή-μισή. Δεν είναι ξεκάθαρα φιλική, αλλά κι εμείς άνοιξι είμαστε, άρτζι μπουρτζι. Τα Εξάρχεια, κάθε φορά, θα σε φέρνουν στους χειμώνας των 22 χρόνων με τέτοια πειστικότητα που θα περπατάς στην Μπενάκη και θα πέφτουν από τις τσέπες σου φοιτητικά εισιτήρια και χαρτάκια με «sos». Τρώμε κάτι που έχει γεύση λεμονιού. «Την άνοιξη να ξεκινήσεις τις φωτογραφίες σου από εδώ». «Γιατί;» «Γιατί έχει πολλές νερατζιές και κάπου είδα και αμυγδαλιές». «Εντάξει, Έλλη».

Τρίτη, 12 Γενάρη 2016

Αλεξάνδρα. Στο σπίτι της, στο Κουκάκι. Κοιτάζω με τον Μήτσο (τον άσπρο, τον τεριέ σκύλο) ότι υπάρχει έξω. Το μπαλκόνι της Ευτυχίας με τα στολισμένα έλατα (ακόμη), το ψιλικατζίδικο του Πέτρου, τον Νίκο, που γράφει ξαπλωμένος σε ένα γκρι λάπτοπ, φορώντας ακουστικά και πιζάμες. Αγκαλιάζω τον Μήτσο, η Αλεξάνδρα διορθώνει κάτι γραπτά μαθηματικών. Θέλω να πιάσουμε κουβέντα για το ανεμοδαρμένο σκηνικό και τα τηλεφώνω που δεν χτυπάνε και τα μηνύματα που δεν διαβάζονται, αλλά ok. Με παίρνει ο ύπνος στον καναπέ. Στην τηλεόραση «Η κάλπικη λίρα». Ας μου στείλει «κι εγώ σ' αγαπώ». Υ.Γ. Οι άλλοι είναι στον «Αωλό».

Τετάρτη, 13 Γενάρη 2016

Έλενα. Ακαδημίας. Περπατάω γρήγορα. Πάλι αργοπορημένη. Στη γωνία με την Ασκληπιού, νιώθω κάποιον να μου τραβάει το παλτό. Είναι ένα παιδί. Ένα κορίτσι 6-7 χρόνων, με παντόφλες και φόρμες μεγάλου ανθρώπου. «Και πεινάω και διψάω». «Δώσε

μου το χέρι σου». Πάμε μαζί μέχρι το φούρνο. Γάλα κι ένα τوست. «Θέλω και καλαμάκι». Καθόμαστε σε ένα από τα τραπεζάκια. «Με λένε Έλενα και θέλω και ψωμί για μετά». Της χαρίζω και το σκουφί μου. Δε θέλει τίποτε άλλο, μόνο να την πάω πίσω στη γωνία με την Ασκληπιού. Το κάνω. Την υπόλοιπη μέρα ζυγίζω τη συναίσθησή μου. Τρίβω τα μάτια μου και τρέχει αίμα. Η τιμωρία μου για το νοιάξιμο που παρέχω από το αποστασιοποιημένο ταμπούρι μου. Ένα παιδί, δύο παιδιά, εκατομμύρια παιδιά στη γωνία Ακαδημίας και Ασκληπιού.

Πέμπτη, 14 Γενάρη 2016

Μαρία. Μετς. Στην «Οντεόν». Ελληνικός καφές και λουκούμι. Κυκλοφορεί ανάμεσά μας η παχουλή, γνωστή γάτα. Είμαι αλλεργική, πίνουμε το τραπέζι της γωνίας. Η Μάρκου Μουσσούρου είναι ο πλέον ανήλικος δρόμος της Αθήνας. Όπου και να κοιτάξεις, ξεφυτρώνει ένα σπίτι με αυλή και έπιπλα φερφορζέ, ένα μπακάλικο με χύμα προϊόντα, κάποιο κομμάτι της Ακρόπολης, ο Φοίβος, το ωραίο αγόρι, που οδηγεί πάντα φορώντας κράνος και παρκάρε στη γωνία με την Αρδηττού. «Αν ήμασταν τώρα στην

τομέρειες επτά ημερών

ασπρόμαυρη Αθήνα του 1960, θα ήθελα να μένω εδώ. Και το σπιτάκι μου να έχει και στριφογυριστή σκάλα». Η Μαρία λύνει ασκήσεις στατιστικής, αλλά με προσέχει. «Είν' η αγάπη χίμαιρα που κυβερνά τα νιάτα με όνειρα εφήμερα χρυσούς καπνούς γεμάτα». Αττίκ από τη διπλανή παρέα. Youtube.

Παρασκευή, 15 Γενάρη 2016

Νίκος. «Κανάρια». Στον Κεραμεικό πάμε μόνο μαζί. Μιλήσαμε για τα πάντα, από τα καναρίνια, που λέγεται ότι είχε ο πρώτος ιδιοκτήτης του καφενειού, μέχρι τη βροντερή Έτα Τζέιμς. Του αρέσουν οι βρούτερες νέγρες του Νίκου. Στο φόντο μας, κορίτσια και αγόρια, από 15-100. Τεράστιες συζητήσεις γύρω από ένα τραπέζι, που, αν δεν ήταν στον Κεραμεικό, θα ήταν σίγουρα στις παραδοσιακές κοιτίδες του Μικρού Χωριού, ας πούμε. «Δεν ξέρω αν μπορώ να ζήσω μακριά από την Αθήνα» μου λέει. Θέλω να του τραγουδήσω «I don't want you to be no slave, I don't want you to work all day, I don't want you to be true, I just want to make love to you», αλλά το παίρνει το ποτάμι. Την επόμενη φοράς ίσως...

Σάββατο, 16 Γενάρη 2016

Στεφανία. Κοντά στην οδό Θεωρίας, στην Πλάκα, σε ένα πλάτωμα, που μύριζε σταφύλι, παρά το κρύο. Είναι βράδυ κι εμείς φτάσαμε ως εκεί για να πούμε κάτι άλλο, να δούμε κάτι άλλο, να ξεχαστεί λίγο η Στεφανία. Λίγες ώρες πριν, η γιαγιά της «γινόταν αέρας». Οι γιαγιάδες και οι παππούδες, το έχουμε ξαναπει, όταν «φεύγουν», έχουν ήδη πει το πρώτο και μεγάλο ψέμα της ζωής τους σε μας, που τους λατρέψαμε σαν να τους φτιάξαμε με τα χέρια μας και δικά μας υλικά. Φεύγοντας μας παίρνουν την παντοδυναμία του «για πάντα» κι ένα κομμάτι από τα γκρεμισμένα, παιδικά μας γόνατα. Φεύγει μαζί τους κι εκείνο το πρωτόγνωρο νοιάξιμο, να είσαι τριάντα και ένας άνθρωπος να ρωτάει αν φοράς μπουφάν με κουκούλα «γιατί κυκλοφορεί γρίπη, όχι αστεία». Στην οδό Θεωρίας τα είπαμε αυτά. Κι άλλα. Και η Στεφανία δεν ήθελε να γυρίσουμε πίσω.

Κυριακή, 17 Γενάρη 2016

Μαμά. Στον «Κρίνο». Αιόλου. Κρύο. Με τη ζέστη της

μαμάς όμως, που είχα να νιώσω πέντε μήνες. Τρώμε, εννοείται, λουκουμάδες, εννοείται με μέλι, εννοείται λερώνομαι, εννοείται μου κάνει παρατήρηση. «Τρώγε πιο αργά. Δε στους παίρνει κανείς». Της αφηγούμαι γεγονότα με λεπτομέρειες, όσες δεν σπκώνει ούτε το τηλέφωνο, ούτε το σκάιπ. «Σε αισθάνομαι κάπως κουρασμένη». «Κάνεις λάθος» της απαντώ, «είμαι πιο δυνατή από ποτέ». Κάνει «χμ», παραγγέλνει ελληνικό καφέ. Πίνει δυο γουλιές και αμέσως βγάζει από την τσάντα της τη φωτογραφία με εμένα, την ίδια και τον μπαμπά, έξω από το Αρχαιολογικό Μουσείο. «Γιατί μου τη δείχνεις;» «Μετά τη βόλτα στο Μουσείο, είχαμε έρθει εδώ, στον Κρίνο. Παράγγειλες σκέτο μέλι, χωρίς κουτάλι κιόλας». Ήμουν μόνο 6. Δε θυμάμαι το περιστατικό, θυμάμαι μόνο ότι ο «Κρίνος» ήταν γεμάτος από παππούδες με τραγιάσκες, που έμοιαζαν μεταξύ τους. Τους φώναζα «γεια σου, παπού!» και γελοούσαν σαν καρτούν. Η Κυριακή εκείνη (του 2016, με τη μαμά) ήταν αλλιώς. Ήταν σχεδόν καθημερινή κι αυτό επειδή η μαμά πάντα έχει τον τρόπο να μεταποιεί τα καθιερωμένα. Μέχρι και η Αιόλου είχε γάζες στις πληγές της. #Μαμά

*Το κείμενο αφιερώνεται στην παρέα της Μάρκου Μουσούρου

Η Katherine Duska ξέρει από αλλαγές. Στην εφηβεία της άλλαξε όλη η πραγματικότητα της όταν από το Μόντρεαλ του Καναδά που μεγάλωσε ήρθε με την οικογένειά της να ζήσει στην Αθήνα. Όλα καινούργια σε μια νέα πόλη, με νέους φίλους και νέο σχολείο. Για μια όμι και τόσο εξωστρεφή teen girl που από μικρή είχε το μικρόβιο της μουσικής. Εγκατέλειψε τη Νομική για να ακολουθήσει το μουσικό της όνειρο. Δεν το μετάνιωσε στιγμή. Σπούδασε τζαζ αλλά και κλασικές άριες, άκουγε από Nina Simone μέχρι Radiohead, έγραφε από πάντα δικά της τραγούδια. Συστήθηκε ιδανικά με το teenage kicks τραγουδι της «One In A Million» και στα τέλη του 2015 κυκλοφόρησε το ντεμπούτο άλμπουμ της «Embodiment» στη Minos/EMI γράφοντας μουσική και στίχους. Ένα υπερφροντισμένο concept άλμπουμ με συνειδητοποιημένα κομμάτια επιλεγμένα ένα προς ένα εξιστορώντας με διαφορετικές εντάσεις τα μουσικά της όνειρα. Είναι nu-soul, electropop ή neo-folk; Δεν έχει σημασία όσο ενσαρκώνει και στα 9 τραγούδια του Embodiment απόλυτα τον εαυτό της.

Πολύ κρύο στο Μόντρεαλ; Πάρα μα πάρα πολύ!

Τι θυμάσαι από τα πρώτα teen χρόνια σου στην Αθήνα; Σχολείο, νέοι φίλοι; Ήρθα από γαλλικό ιδιωτικό θηλέων του Μόντρεαλ στο δημόσιο λύκειο του Βύρωνα. Ήταν ένας τελείως διαφορετικός κόσμος. Εκ διαμέτρου αντίθετος (γέλια). Προσαρμόστηκα παρόλα αυτά σχετικά εύκολα και έκανα γρήγορα φίλους, αν και για τους περισσότερους ήμουν πάντα η «Καναδέζα»! Βασικά highlights ήταν η ανοχή του σχολείου στις κοπάνες και τα λεγόμενα «κενά» όταν έλειπε ένας καθηγητής!

Κοινωνικοποιείσαι εύκολα; Μάλλον το αντίθετο, θα έλεγα.

Ποιοι είναι οι φίλοι σου σήμερα; Είναι ελάχιστα αλλά τρομερά πολύτιμοι. Τους θεωρώ «σχέσεις ζωής».

Πώς ξεκινούν συνήθως τα κομμάτια σου; Κιθάρα, χαρτί, όνειρα; Η χρονολογική σειρά είναι: όνειρα-κιθάρα-χαρτί.

Πώς σου φάνηκε η διαδικασία ηχογράφησης και ολοκλήρωσης του πρώτου σου άλμπουμ «Embodiment»; Ήταν μια διαδικασία που με απορρόφησε πλήρως και μέσα από την οποία πέρασα διάφορα κύματα ψυχολογίας και διάθεσης. Είναι ο πρώτος μου δίσκος, οπότε νομίζω πως ήταν αναπόφευκτο.

Πόσο άλλαξαν τα παλιότερα κομμάτια σου; Τα παλιότερα κομμάτια νιώθω πως ξαναγεννήθηκαν μέσα από νέες ενστροφές και νέους ήχους. Επέλεξα να συμπεριλάβω κομμάτια που έχουν γραφτεί μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο 8ετίας, με τα πιο πρόσφατα να έχουν γραφτεί το διάστημα των ηχογραφήσεων, οπότε ήθελα να συναντηθούν τα παλιά με τα καινούργια και να συνυπάρξουν μέσα σε ένα ενιαίο και ομοιογενές σύνολο, χωρίς όμως να συμβιβάσω τις ιδιαιτερότητες του κάθε κομματιού. Η ποικιλομορφία ήταν κάτι που ήθελα να διατηρηθεί.

Πώς ήταν η σύμπραξη με τους συνεργάτες του άλμπουμ; Διέθεσα πολύ χρόνο, παραπάνω απ' όσο σκόπευα, δούλεψα με διάφορους συντελεστές, όσον αφορά την παραγωγή, τις ηχογραφήσεις και τις μίξεις και ήταν συνολικά από τις εκπαιδευτικότερες εμπειρίες της ζωής μου για την οποία είμαι πολύ ευγνώμων.

Πώς διαμορφώνονται τα κομμάτια του άλμπουμ στις live εκδοχές τους; Αυτή είναι μια υπόθεση τεράστια! Είμαστε σχήμα τεσσάρων μουσικών, οπότε κάνουμε άθλο να αναπαράγουμε πιστές εκδοχές των audio tracks που είναι overproduced για ένα μικρό μουσικό σχήμα. Πλαισιώνομαι όμως από τρομερά ικανούς και ταλαντούχους μουσικούς οπότε πιστεύω ότι τα καταφέρνουμε!

Έχεις σκεφτεί κάτι για το δεύτερο studio βηματισμό σου; Όχι, αλλά νιώθω ήδη την ανάγκη να ξεκινήσω να γράφω πάλι, οπότε φαντάζομαι πως θα αρχίσω να δουλεύω προς αυτή την κατεύθυνση πολύ σύντομα.

Ποια είναι η πιο πρόσφατη μουσική σου αδυναμία; Kimbra, James Blake, Fka Twigs, Villagers.

Πώς αντέδρασες όταν έμαθες για το θάνατο του Bowie; Στεναχωρήθηκα πολύ γιατί ήρθε και τελείως απρόοπτα η είδηση του θανάτου του. Το έργο των μεγάλων καλλιτεχνών όμως δεν πεθαίνει ποτέ. Φρόντισε να μας αφήσει κι άλλον ένα σπουδαίο δίσκο μαζί με ασύλληπτα βίντεο ακριβώς πριν το τέλος του, σκηνοθετώντας έτσι με τον πιο φαντασμαγορικό και συγκινητικό τρόπο το θάνατό του.

Τι σε εμπνέει περισσότερο σήμερα για να δημιουργείς μουσική ή να γράφεις στίχους; Δεν υπάρχει συγκεκριμένη θεματολογία πίσω από τα τραγούδια μου. Η έμπνευση μπορεί να έρθει από οποιοδήποτε ερέθισμα, οποιαδήποτε στιγμή.

Ποια είναι η αγαπημένη σου δεκαετία; Μάλλον μέσα 60s έως μέσα 70s. Για την τρομερή μουσική κληρονομιά, το κοινωνικοπολιτικό ενδιαφέρον, αλλά και για τα ρούχα εννοείται!

Πόσο διαφορετική είσαι στην πραγματική ζωή από τις ώρες στη σκηνή; Δεν έχω ιδέα! Νομίζω πως είμαι αρκετά συνεπής... Απλώς στη σκηνή δεν σκέφτομαι. Αντιθέτως, εκτός σκηνής παρασκέφτομαι!

Πώς αντιδράς στη σημερινή κρίση; Προσπαθώ να είμαι αισιόδοξη παρά τις τρομερές δυσκολίες. Νομίζω πως ήρθε η στιγμή στην Ελλάδα να κάνουμε αυτοκριτική και να επαναπροσδιορίσουμε πολλές έννοιες. Πιστεύω πως θα έρθουν καλύτερα πράγματα. Χωρίς οικονομικό κίνητρο, νομίζω πως όλο και περισσότεροι άνθρωποι θα αρχίζουν να στρέφονται προς αυτό που αγαπούν και θα συναντήσουμε μια άλλη ποιότητα, ευρηματικότητα και επιλεκτικότητα, ένα μεράκι παραπάνω. Ίσως έτσι υπάρξουν και πιο αξιολογικά δεδομένα. Το βλέπω ήδη να συμβαίνει και μου δημιουργεί ελπίδα για προοπτική. Πιστεύω σε αυτή την αναγέννηση και θεωρώ πως δεν αξιοποιήσαμε ποτέ σαν λαός τις πραγματικές μας δυνατότητες. Θέλω να πιστεύω πως πλέον αναγκαζόμαστε και μακάρι να λειτουργήσει εκπαιδευτικά αυτή η περίοδος. Δεν χρειάζεται φόβος. Εκεί άλλωστε βρίσκεται πάτημα ο φασισμός.

Αισθάνεσαι ευτυχής που η μουσική νίκησε τη νομική; Πάρα πολύ. Είναι κάτι το οποίο αποφάσισα και δεν έχω μετανιώσει στιγμή.

Ποιοι είναι οι μακρινοί σου στόχοι-επιδιώξεις; Η συνεχής εξέλιξη σε αυτό που κάνω και ευχή μου ο βιοπορισμός μέσω αυτού.

Ποιο είναι το πιο βιωμένο αγαπημένο σου κομμάτι από το άλμπουμ; Είναι σχεδόν όλα έντονα βιωμένα γιατί γράφω μόνο όταν νιώθω πολύ πηγαία την ανάγκη. Από τα πιο πρόσφατα, ίσως το «Slow» και το «Autumn Again» που το έγραψα όταν ο αδερφός μου γύρισε στον Καναδά. Το κομμάτι που νιώθω το πιο κοντά μου όσος καιρός κι αν έχει περάσει και με αντιπροσωπεύει σε κάθε φάση της ζωής μου είναι το «World of Virtue» το οποίο περιγράφει το ρόλο που παίζει η μουσική στη ζωή μου.

Κάτι που σε εντυπωσίασε ή σε συγκίνησε πρόσφατα; Μ' έχει συγκινήσει πολύ η στήριξη και η δράση των ανθρώπων της Λέσβου στους πρόσφυγες. **A**

KATHERINE

*Το πρώτο άλμπουμ
της Katerine Duska
«Empodiment»
κυκλοφορεί από
τη Minos/EMI.
Στις 5/2 θα εμφανι-
στεί στο Gazarte.

DUSKA

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ
ΑΠΟ ΤΟ
ΜΟΝΤΡΕΑΛ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

★ ΕΙΣΑΡΧΕΙΑ ★

Βόλτα στη γειτονιά μας

Της ΕΛΕΩΝΟΡΑΣ ΒΕΡΥΚΟΚΙΔΗ - Φωτό: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΑΤΣΗΣ

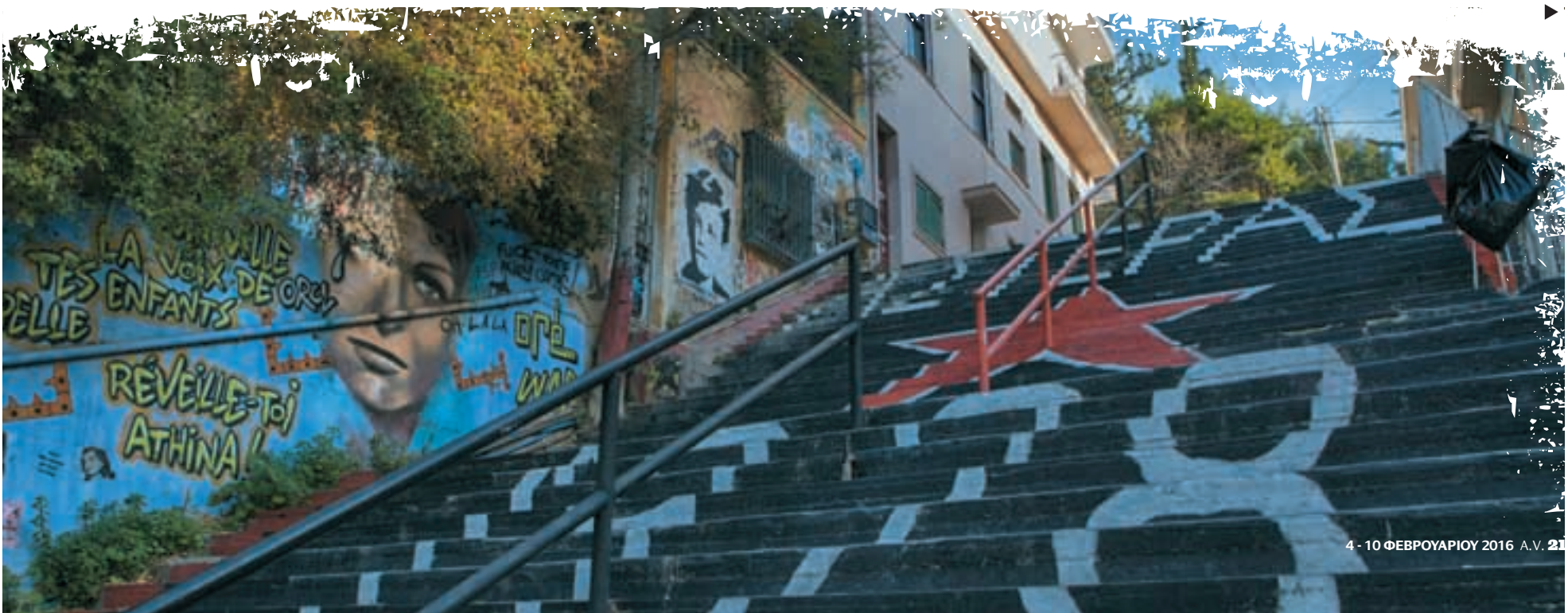
■ **υπνάς ένα πρωί** και συνειδητοποιείς ότι έχει φτάσει η μέρα που πάντα φοβόσουν. Σου ζητούν να γράψεις για το αγαπημένο σου μέρος, τα Εξάρχεια. Πώς να χωρέσει η αγάπη μέσα σε λίγες γραμμές. Πώς να αποτυπωθεί η ιστορία τους σε ένα κομμάτι χαρτί. Σκέφτεσαι πως μια παραπομπή σε ένα οποιοδήποτε κτίριο αρκεί για να γοητεύσει, η αναφορά ενός οποιοδήποτε δρόμου αρκεί για να γεν-

νήσει μνήμες. Όμως, μέχρι πού θα μπορούσε να σε ταξιδέψει το μελάνι. Ίσως μέχρι την πλατεία ή την μπλε πολυκατοικία. Μέχρι τη σαββατιάτικη λαϊκή της Καλλιδρομίου ή το λόφο του Στρέφου. Είναι το μέρος όπου η λέξη «αλληλεγγύη» μετατράπηκε σε βαθιά πολιτική πράξη — με ό,τι συνεπάγεται αυτό. Τα Εξάρχεια θα τα βρεις στα καλλιτεχνικά καφενεία τους, στα μερακλίδικα μεζεδοπωλεία τους, στις συνελεύσεις των κατοίκων ή των θαμώ-

νων τους, στις ηλιαχτίδες που φωτίζουν έργα street art στους τοίχους των στενών τους, στις αυτοοργανωμένες δομές τους, στα πεζοδρομημένα κομμάτια και τα σκαλάκια τους, στα θέατρα και τα βιβλιοπωλεία τους, στις ιστορίες των κτιρίων τους, στο Floral αλλά και στο Κ*Βοξ, στο Διπλό café αλλά και στο καφενείο του Σάκν. Ό,τι και να γράψουμε, όμως, θα πρέπει να τα βρεις μόνος σου γιατί στον κάθε άνθρωπο έχουν κάτι διαφορετικό

να πουν. Ακόμα και μέσα σε γραπτά επικριτών τους διακρίνεται ένας κρυφός θαυμασμός γιατί κανέναν δεν αφήνουν αδιάφορο. Αυτή είναι και η μαγεία τους.

«Τα Εξάρχεια δεν έχουν τουριστικό στοιχείο και δεν είναι εφήμερα. Δεν είναι μόδα. Όλη η δυναμική της πόλης βγαίνει εδώ. Έχουν εσωτερική ζωή και μέλλον» μας λέει ο κ. **Ντάνιελ Αθανασίου**, ο γνωστός κομμωτής που μας υποδέχτηκε στο θρυλικό κομ-

μωτήριο στη Μαυρομιχάλη. «Δεν μπορώ να φανταστώ πιο εμπνευσμένο μέρος. Είναι starting point για ό,τι και να γίνεις στη ζωή σου. Δεν μπορείς να μην πας στην πλατεία να δεις τι κάνει ο νέος κόσμος. Και μόνο για την εμπειρία, όλοι περνούν τουλάχιστον μια μέρα της ζωής τους από τα Εξάρχεια. Εγώ πέρασα μεγάλο κομμάτι της ζωής μου εδώ. Αγάπησα το ύψος τους, εκτίμησα τον Πουλικάκο που δίνει μία με δύο φορές το χρόνο συναυλία για τον κόσμο της πλατείας, είδα το πάρκο Ναβαρίνου να μεταμορφώνεται και σιγά-σιγά έμαθα να συνυπάρχω ακόμα και με τη μυρωδιά του καμένου κάδου γιατί και αυτή είναι κομμάτι του χαρακτήρα τους. Το κομωτήριο το άνοιξα εδώ κατόπιν σκέψης και όχι τυχαία. Είναι κόμβος» επισημαίνει.

ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ

Η πλατεία ήταν κάποτε το 1/3 της σημερινής. Το μεγαλύτερο μέρος της ήταν χτισμένο. «Τη δεκαετία του 1960, πριν τη δικτατορία, ο Νίκος Μπραούζης ίδρυσε ένα σύλλογο με σκοπό την επέκταση της πλατείας. Μετά από μακρόχρονη αγώνες των κατοίκων, ο τότε δήμαρχος Γιώργος Πλυτάς κατάφερε να απαλλοτριώσει κι άλλους χώρους, να κατεδαφιστούν παλιά κτίσματα και η πλατεία να πάρει τη μεγάλη έκταση που έχει σήμερα» μας εξηγεί ο αντιδήμαρχος Πρασίνου, κ. **Γιώργος Αποστολόπουλος**. «Τα Εξάρχεια πήραν το όνομά τους από κάποιον Εξαρχο που είχε ένα μπακάλικο εδώ, αν και κάποιες φήμες λένε πως εδώ ήταν οι 6 αρχές του κράτους και πως έτσι προέκυψε το όνομα» μας λέει ο κ. **Γιώργος Κάββουρας** που μας υποδέχτηκε στο Διπλό δείχνοντάς μας παλιές φωτογραφίες της πλατείας αλλά και του Αστέρα Εξαρχείων. «Εδώ δεν ήταν πεζόδρομος. Η πλατεία είχε κυκλική κίνηση. Εκεί που είναι το μαγαζί με τους ναργιλέδες, υπήρχε κάποτε το μαγαζί του Παπαδόπουλου. Φανατικός αεκτζής και πολύ νευρικός. Πήγαιναν πιτσιρικάδες και τον πείραζαν και τους κυνηγούσε με καρέκλες. Εντωμεταξύ του έλειπε ένα δάχτυλο και όταν τους μούντζωνε τους φώναζε "πάρτε 5, πάρτε κι άλλα 4"» θυμάται και μας εξιστορεί χαμογελώντας.

#NOTARA 26

Ένα εγχείρημα ξεκίνησε στα μέσα του Σεπτεμβρίου από περίπου 20 ανθρώπους, «προχωρώντας σε κατάληψη του εγκαταλειμμένου δημόσιου κτιρίου του ΕΤΕΑΜ της οδού Νοταρά 26 με σκοπό την εδαφικοποίηση της αλληλεγγύης προς τους πρόσφυγες και τους μετανάστες για την κάλυψη των άμεσων αναγκών τους (στέγαση, περίθαλψη, κάθε είδους στήριξη)», όπως περιγράφουν οι ίδιοι μέσα από τη σελίδα στο Facebook και πλέον έχουν φιλοξενηθεί περισσότεροι από 1.800 πρόσφυγες κατά το μακρύ και δύσκολο ταξίδι τους. Σε ένα κτίριο που καθημερινά προσφέρει άσυλο σε εκατοντάδες ανθρώπους, γιατροί, κοινωνικοί λειτουργοί, μεταφραστές και πολλοί εθελοντές αποφασίζουν από κοινού με τους πρόσφυγες για τις ανάγκες του εγχειρήματος. Οι ανάγκες αναρτώνται ανά 2-3 μέρες στο λογαριασμό που διατηρούν στο Twitter σημειώνοντας παράλληλα τη «σημασία της συνεισφοράς και άλλων ανθρώπων στο εγχείρημα».

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

- Από τις αρχές του 1950 η περιοχή αποτελούσε αγαπημένο σημείο σκηνοθετών – στην οδό Οικονόμου, για παράδειγμα, μαχαιρώνουν τη Στέλλα.
- Στην οδό Θεμιστοκλέους κοντά στην Καλλιδρομίου ακούγονται συχνά υπέροχες μελωδίες. Προέρχονται από το βιολί του Γιάννη, μουσικό του δρόμου που συνήθως βρίσκεται εκεί.

Η οδός Θεμιστοκλέους ξεκινά από την Πανεπιστημίου και καταλήγει στην Καλλιδρομίου, περνώντας σχεδόν από όλα τα εμβληματικά σημεία της γειτονιάς. «Σε 500 μέτρα απόσταση συναντάς τη μικρογραφία όλης της συνοικίας» περιγράφει ο κ. **Γιώργος Θαλασσινός**, συνιδιοκτήτης του ιστορικού Floral. «Δεν ξέρω αν υπάρχει άλλος τέτοιος δρόμος στην Αθήνα. Περιλαμβάνει μικρά και μεγάλα μπαρ, εκδοτικούς οίκους, εργατικούς συλλόγους, θέατρο, σινεμά, φούρνους, ζαχαροπλαστεία, βιβλιοπωλεία κ.ά. Με άλλα λόγια βρίσκεις τα πάντα στον ίδιο δρόμο, ενώ στα κτίρια συναντάς σημάδια της ιστορίας (Δεκεμβριανό, Κατοχή, Χούντα)» συμπληρώνει. «Αυτός ο δρόμος είναι παρεξηγημένος. Είναι από τους πιο όμορφους της πόλης. Πάντα ήθελα να ανοίξω το μαγαζί εδώ γιατί είναι στο κέντρο αλλά νιώθεις ότι βρίσκεσαι σε χωριό» λέει ο κ. **Γιάννης Ορφανός** που άνοιξε πρόσφατα εδώ το «Barequip», ένα μαγαζάκι με είδη εξοπλισμού για μπαρ. «Εδώ ήταν η πρώτη μου επιλογή για να ανοίξω το μαγαζί. Είναι από τις πιο ασφαλείς περιοχές της Αθήνας. Τις καθημερινές ειδικά είναι μια χαρά. Κανένας δεν σε πειράζει» λέ-

ΟΔΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

Η μικρογραφία της πόλης μέσα σε 500 μέτρα

ει ο κ. **Γιώργος Παπαχρήστος** που άνοιξε εδώ το «Cinema Libre», μάλλον όχι τυχαία αφού αυτό το κομμάτι ήταν και παλαιότερα κινηματογραφικό στέκι.

Είναι ένας από τους δρόμους που προτιμάται για διέλευση προς τα Εξάρχεια και όχι άδικα, αφού το πεζοδρομημένο κομμάτι είναι πανέμορφο. Καθημερινά σφύζει από ζωή με κόσμο να κάθεται στα μαγαζάκια που βρίσκονται εκεί.

Ταξιδέψαμε σε ελληνικά νησιά με την Τράτα, ψωνίσαμε βιολογικά προϊόντα από το Βιοφώς, βρήκαμε Άσυλο εντός της στοάς του Μεγάρου Θεμιστοκλέους και συναντήσαμε τον κ. **Αργύρη Πορφυρίου** στο ιστορικό «Αθηναϊκόν» που μας μίλησε για τον «Σύλλογο των Λευτεριστών» που σύχναζε εκεί, για τον κινηματογράφο Πιτάνια της οικογένειας Τσακαλάκη αλλά και για το παλαιότερο πρόβλημα των ναρκωτικών που, όπως φαίνεται, έχει λυθεί κατά ένα μεγάλο βαθμό στο σημείο. «Ο Σύλλογος είχε ιδρυθεί από τότε που το Αθηναϊκόν βρισκόταν στην οδό Σανταρόζα. Προς τιμή του "Προέδρου", **Λεύτερη Παπαδόπουλου**, είχαν ορίσει μια τακτική συνάντηση που γινόταν κάθε Σάββατο. Μαζεύονταν για να συζητήσουν σοβαρά θέματα αλλά και για να κάνουν την πλάκα τους. Ήταν μια παρέα που είχε μεταξύ άλλων μέλη τον Νίκο Καρούζο, τον Γιώργο Νταλάρα, τον Κυρ, τον Γιώργο Σταθόπουλο, τον Αχιλλέα Θεοφίλου, τον Οδυσσέα Χαντζόπουλο και πόσους άλλους. Ακόμα έρχονται αλλά σκόρπιοι» θυμάται χαμογελώντας. «Είναι ένας από τους δρόμους που στις αρχές του 20ού αιώνα οδηγούσε από το

κέντρο της πόλης στο τότε ονομαστό προάστιο των Εξαρχείων. Ήδη από τις αρχές του 20ού αιώνα και λόγω της γειννιάσσης με το Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο άρχισαν να κατοικούν στα Εξάρχεια διανοούμενοι καλλιτέχνες αλλά και ένα μεγάλο κομμάτι της αστικής τάξης της εποχής και όλοι αυτοί οι άνθρωποι έρχονταν σε επαφή με το κέντρο της πόλης μέσω της οδού Θεμιστοκλέους» μας λέει ο κ. **Γιώργος Αποστολόπουλος**, αντιδήμαρχος Πρασίνου και Εξαρχειώτης. «Αυτή τη στιγμή είναι ένας δρόμος με τελείως διαφορετικά χαρακτηριστικά ανά τετράγωνο. Από την Ομόνοια μέχρι την Ακαδημίας χαρακτηρίζεται από μεζεδοπωλεία και εμπόριο αθλητικών ειδών. Από την Ακαδημίας μέχρι την Κωλέττη έχει πιο μικρές εμπορικές χρήσεις κάθε είδους. Από την Κωλέττη μέχρι την πλατεία διατηρεί το χαρακτήρα μικρών παραδοσιακών μαγαζιών ένδυσης γειτονιάς αλλά και άλλων τοπικών μαγαζιών. Επί της πλατείας επικρατούν οι χρήσεις ΚΥΕ, ενώ από την πλατεία ως την Καλλιδρομίου κυριαρχεί η κατοικία. Κομβικό ρόλο στην ανάπτυξη αυτού του ιδιαίτερου χαρακτήρα έπαιξε η Δημαρχία του Δημήτρη Μπέη ο οποίος πεζοδρόμησε τη Θεμιστοκλέους από την πλατεία μέχρι το λόγο του Στρέφη» περιγράφει και σημειώνει πως «ο Δήμος της Αθήνας, αναγνωρίζοντας τη σημασία της Θεμιστοκλέους για το κέντρο της πόλης και την περιοχή των Εξαρχείων, εξετάζει το ενδεχόμενο διαπλάτυνσης των πολύ στενών πεζοδρομίων της από την Ακαδημίας προς τα Εξάρχεια ώστε να γίνει ασφαλής διόδος για τους πεζούς και να ενισχυθούν οι παραδοσιακές εμπορικές χρήσεις. Ένα τμήμα της, επίσης, προς την πλατεία Κάνιγγος, έχει ενταχθεί στο σχεδιασμό του Δήμου με τον εμπορικό σύλλογο Αθηνών για τη δημιουργία Ανοικτού Κέντρου Εμπορίου με σημαντικές τοπικές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της ανάπλασής της».

Η πλατεία Εξαρχείων και η μπλε πολυκατοικία το 1933

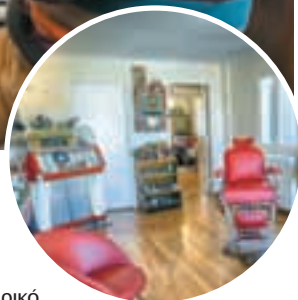

Η ΜΠΛΕ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ

Η μπλε πολυκατοικία είναι το σημείο-έμβλημα της περιοχής. Ιδιοκτησία της οικογένειας Αντωνοπούλου, χτίστηκε στη συμβολή των οδών Αραχώβης & Θεμιστοκλέους το 1933. Έργο του Κυριακούλη Παναγιωτάκου, «αποτελεί σταθμό στην ιστορία της σύγχρονης ελληνικής αρχιτεκτονικής ως χαρακτηριστικό παράδειγμα της αρχιτεκτονικής του μοντέρνου κινήματος που επιβάλλεται με το δυναμισμό της φόρμας, τις εναλλαγές των πλήρων και των κενών, το έντονο μπλε χρώμα» γράφει η κ. **Μάρω Καρδαμίτση - Αδάμη** στο ομότιτλο βιβλίο (εκδ. Libro), αρχιτέκτων, καθηγήτρια του ΕΜΠ & υπεύθυνη των Αρχείων Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής του Μουσείου Μπενάκη. Τη συναντήσαμε για να μας μιλήσει για τα δικά της Εξάρχεια και μας παραχώρησε πολύ ευγενικά την άδεια να φιλοξενήσουμε στο θέμα μας τη φωτογραφία μέσω της οποίας απθανάτιστηκε η όψη της όπως ήταν το 1933.

«Ήταν η πρώτη πολυκατοικία που ανέλαβε να σχεδιάσει ο Παναγιωτάκος. Ήταν όμως καταξιωμένος αρχιτέκτονας και είχε αυτοπεποίθηση. Μέχρι τότε κυριαρχούσε τριγύρω το λευκό και το κόκκινο. Εκεί πρόσθεσε ο Παπαλουκάς το βαθύ μπλε. Και κάπως έτσι άρχισε να αλλάζει η εικόνα των Εξαρχείων και εμφανίστηκαν οι πρώτες πολυκατοικίες. Το κόστος κατασκευής έφτασε τα 44.000.000 δρχ. κάτι που την εντάσσει στις ακριβότερες πολυκατοικίες της εποχής της» μας εξηγεί. Είναι ένα κτίριο θρόλος που υπήρξε κέντρο αντικατασκοπείας και αντίστασης την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και που φιλοξένησε στα διαμερίσματά του προσωπικότητες διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων που μπορούσαν να συνυπάρξουν αρμονικά (Κατίνα Παξινού, Δημήτρης Μυράτ, Αλέξης Μινωτής, Λεωνίδας Κύρκος, Βούλα Ζουμπουλάκη, Φρέντυ Γερμανός, Σοφία Βέμπο, Μίμης Τραϊφόρος κ.ά.).

DANIEL'S

Το θρυλικό κομμωτήριο του Daniel, που εντρύφησε στην αφρικανική κουλτούρα, βρίσκεται στον 4ο όροφο μιας παλιάς πολυκατοικίας στη Μαυρομιάλη. Ένα παλιό μεταλλικό ασανσέρ οδηγεί σε ένα χώρο διακοσμημένο σαν λονδρέζικο χειρουργείο του 19ου αιώνα με το εσωτερικό μιας Κάντιλακ για καναπέ και μια αυλή γεμάτη μπανανιές. Ο Daniel αγαπά το σγουρό μαλλί, τα avant gard κουρέματα, τα ράστα και το χρώμα. Κάθε κόμμωση κρατά μία ώρα με σκοπό το αποτέλεσμα να ταιριάζει στην προσωπικότητα του πελάτη. Παράλληλα, σχεδιάζει κομμώσεις για θεατρικές, κινηματογραφικές, τηλεοπτικές παραγωγές και fashion shows, ενώ διδάσκει τις τεχνικές του Vidal Sassoon και με τη συμφωνία του ίδιου στη σχολή κομμωτικής Rizfar στην Κένυα.

Μαυρομιάλη 20,, 21 0361 0278, , www.daniels.gr, fb: danielshairsalon

ΒΙΟΦΩΣ

Στη Θεμιστοκλέους βρίσκεται το Βιοφως fresh, ένα υπερκατάστημα που χαρακτηρίζεται από εξαιρετική ποιότητα, ποικιλία και καλές τιμές, ενώ η φιλική εξυπηρέτηση, η γνώση και η εμπειρία του προσωπικού καθιστούν τα ψώνια μοναδική εμπειρία. Αν είσαι λάτρης της υγιεινής και ποιοτικής τροφής δεν έχεις παρά να επιλέξεις ανάμεσα σε φρέσκα βιολογικά φρούτα & λαχανικά, υπερτροφές συσκευασμένες & χύμα, όπως λιναρόσπορο, φαγόπυρο, νιφάδες βρώμης, κινόα, κεχρί, yogi tea, schweden bitter, καθώς και πολλά είδη καθημερινής φροντίδας για το σπίτι. Στην Πανεπιστημίου λειτουργεί το κεντρικό κατάστημα με συμπληρώματα διατροφής και καλλυντικά από πιστοποιημένες εταιρείες, πολλές προσφορές αλλά και εκπαιώσεις.

**Θεμιστοκλέους 3 & Πανεπιστημίου 58
2103800320-321, www.biofos.gr, fb: biofosgr**

ΤΡΑΤΑ

Στη συμβολή των οδών Θεμιστοκλέους και Νικητρά υπάρχει ένα ψαροταβερνάκι. Οι καρέκλες του παραπέμπουν σε διάφορα ελληνικά νησιά και αμέσως προσελκύουν τα βλέμματα των περαστικών. Είναι η Τράτα. Υπήρχε πολλά χρόνια εκεί αλλά το 2008 πέρασε στα χέρια της Θεανώς και της Νίκης που την ανακαίνισαν και τη διακόσμησαν με αντικείμενα προσωπικής συλλογής. Τα πιάτα είναι παραδοσιακά και συνοδεύονται από ψωμί σε ξυλόφουρνο. Συναγρίδες, στείρες, σφυρίδες, σκορπίνες, μπαρμπούνια και κουτσομουράκι παρελαύνουν κάθε μέρα ολόφρεσκα στα τραπέζια. Φημίζεται για τη βελουτέ του ψαρόσουπα, τις τεράστιες μακαρονάδες με τα θαλασσινά που σερβίρονται με το τηγάνι, όπως γίνονται εκείνη τη στιγμή, αλλά και για το ελαιόλαδο του και την τοικουδιά που προέρχονται από το Αστρίτσι της Κρήτης. **Θεμιστοκλέους 8 & Νικητρά 9, 210 3838531, www.trataathens.gr, fb: Ψαροταβερνακι-Τρατα**

ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ

Αναμφίβολα ένα από τα πιο ιστορικά μεζεδοπωλεία της Αθήνας, τόσο για την πολύχρονη πορεία του, πάντα με το ίδιο μεράκι για το καλό φαγητό, αλλά και γιατί υπήρξε στέκι για μεγάλες προσωπικότητες των τεχνών και της πολιτικής. Εδώ συνήθιζαν να τρώνε ο Πάννης Τσαρούχης, ο Πάννης Ρίτσος, και η παρέα των «Λευτεριστών» με πρόεδρο τον Λευτέρη Παπαδόπουλο. Για περισσότερα από 80 χρόνια προσφέρει μοναδικές γεύσεις, με μεγάλη ποικιλία από κρέατα, φρέσκα ψάρια και θαλασσινά, δίνοντας πάντα έμφαση στις προσεκτικά επιλεγμένες πρώτες ύλες και στην ασύγκριτη ποιότητα, που το συντροφεύει από τότε που πρωτοάνοιξε στην οδό Σανταρόζα. Εξαιρετικά κρασιά εγχώριας παραγωγής, ούζο ή τσιπουράκι, συτροφεύουν τα πιάτα του, ενώ δεν παύει να σερβίρει και εξαιρετικά σπιτικά γλυκά. **Πανεπιστημίου & Θεμιστοκλέους 2, 2103838485, 2103835905**

ΜΑΥΡΟΣ ΓΑΤΟΣ

Ένα από τα πιο φιλόξενα μπαρ βρίσκεται τα τελευταία πέντε χρόνια στην Κωλέττη. Είναι ο «Μαύρος Γάτος» με την τεράστια ξύλινη μπάρα. All day spot, ήσυχο τα πρωινά, αλλά τα βράδια μεταμορφώνεται σε ορθόδοξο. Η ατμόσφαιρα εδώ είναι κάθε μέρα γιορτινή. Dj sets, parties και «μαύρη μουσική» πλημμυρίζουν ένα χώρο όπου κυριαρχεί το ξύλο και η διακόσμηση παραπέμπει στο μεσοπόλεμο. Η λίστα των αλκοολούχων είναι ασύλληπτη. Διαθέτει σαράντα διαφορετικές ετικέτες μόνο για ούισκι, όλα τα ποτά είναι καθαρά, ενώ δεν παύει να προσφέρει και κλασικά cocktails. Η διάθεση εδώ είναι παρεϊστική και η διασκέδαση δεδομένη.

Κωλέττη 42, 21 0380 0518, fb: MavrosGatosBluesBar

ΑΓΚΛΕΟΥΡΑΣ

Ο Αγκλέουρας ξεκίνησε το 2009 ως ένα αμιγώς βιολογικό καφέ-εστιατόριο. Με αγάπη για τις πρώτες ύλες, τα αγνά προϊόντα και τη μαγειρική, το 2014 μας συστήθηκε ξανά ως μεζεδοπωλείο διατηρώντας την ίδια ποιότητα στις πρώτες ύλες. Τριάντα διαφορετικά πιάτα συνθέτουν το μενού του που βασίζεται στη μεσογειακή κουζίνα και συνοδεύονται από ενημερωμένη λίστα οργανικών κρασιών και διαφόρων αποσταγμάτων. Τα χωριάτικα λουκάνικα με πράσο και πορτοκάλι από την Καρδίτσα, τα ψητά από κρέατα ελευθέρως βοσκής αλλά κι η φρέσκια φάβα του αγαπήθηκαν περισσότερο από όλα. Ο χώρος είναι διακοσμημένος με γήινα χρώματα και περίτεχνα φωτιστικά, ενώ καθημερινά πλημμυρίζει με ήχους της τζαζ. Είναι ένα ατμοσφαιρικό μαγαζί που πας για να φας τον αγκλέουρα.

Κωλέττη 9, 210 3800048, agkleouras.gr, fb: Αγκλέουρας-Μεζεδοπωλείο

ΑΡΤΙΣΤΟΝ

Η ιστορία του Άρτιστον ξεκινάει το 1910 με ρίζες που προέρχονται από ένα μικρό χωριό της Ηπείρου, το Ριζό. Στο κεντρικό κατάστημα, το οποίο είναι και το πρώτο που άνοιξε στην Αθήνα, στεγάζονται τα εργαστήρια, όπου καθημερινά παρασκευάζονται όλα τα προϊόντα ώστε να φτάνουν στα χέρια του καταναλωτή ολόφρεσκα και λαχταριστά. Η ζαχαροπλαστική άρχισε να ακμάζει από το 1990. Εκτοτε καθημερινά εξελίσσεται. Το κομμάτι της γαλλικής ζαχαροπλαστικής είναι φανερό στο μαγαζί και έχει αγαπηθεί περισσότερο από τον κόσμο αφού οι τρούφες και οι πραλίνες τους δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτα τις ελβετικές καθώς έχουν τη γνώση που απαιτείται. Οι αλμυρές δημιουργίες του δεν αφήνουν κανέναν ασυγκίνητο, αφού ακόμα και τα λαχανικά στα σάντουιτς είναι ολόφρεσκα όπως και όλα τα υλικά που χρησιμοποιούν. Θέλουν να

έχουν τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο από την παραγωγή μέχρι την κατανάλωση. Σάντουιτς με πολύσπορο ψωμί, μπρισοάκια, μπατόν σαλέ, μπάρες δημητριακών, σφολιάτες και αφράτα τσουρέκια με μαχλέπι και μαστίχα κάνουν τους πελάτες καθημερινά να αναστενάζουν. Τιμώντας την εκατόχρονη παράδοση τριών γενεών, με πίστη στην ποιότητα και με σεβασμό στις καθημερινές ανάγκες κάθε ανθρώπου, συνεχίζει με ευθύνη και συνέπεια να προσφέρει αγνά, χειροποίητα προϊόντα σε πλούσια ποικιλία, φρεσκάδα και απαρámλλη γεύση.

Σόλωνος 91& Χαριλάου Τρικούπη, Εξάρχεια, 210 3629489/ Σπ. Τρικούπη 61 & Μετσόβου, Εξάρχεια, 210 8211029, Σκουφά 41, Κολωνάκι 210 3607907, www.artiston.gr, fb: Άρτιστον

POZALIA

Στον πεζόδρομο της Βαλτετσίου βρίσκεται η ιστορική ταβέρνα «Ροζαλία». Δημιουργήθηκε το 1978, στο ισόγειο ενός νεοκλασικού από τον κ. Αχιλλέα Σεβαστόπουλο. Η αυλή ήρθε λίγο αργότερα αφού η πόλη διψούσε για πράσινο. Φύτεψαν πλατάνια, καστανιές, ελιές και φοίνικες φτιάχνοντας μια οάση μέσα στο κέντρο της Αθήνας. Διάλεξε το όνομά της τιμώντας την Αυγουστίνη, ελληνίδα κατάσκοπο που κυκλοφορούσε στην περιοχή με το κωδικό όνομα «Ροζαλία» και που καταδικάστηκε σε θάνατο για περίθαλψη και απόκρυψη Βρετανών κατασκόπων και Ελλήνων αντιστασιακών. Για την κουζίνα της ότι και να πούμε θα είναι λίγο. Ο ιδιοκτήτης της δε θέλει πελάτες αλλά ευχαριστημένους φίλους και αυτό φαίνεται ακόμα και στον τρόπο που διαλέγει τις πρώτες ύλες της. Βραβευμένο έξτρα παρθένο ελαιόλαδο από τη Μονή Αγκαράθου,

φασόλια από τις Πρέσπες, φρέσκα ψάρια από φίλους που βουτούν ελεύθερα και αγριοκάτσικα από την Κρήτη γίνονται λουκουμια στα χέρια του μάγειρα, ενώ για το χωριάτικο μπιφτέκι του γεμιστό με φρέτα και πιπεριά Φλωρίνης έχουν γραφτεί παιάνες. Καθημερινά 16 διαφορετικά ορεκτικά παρελαύνουν γύρω από τα τραπέζια και η συνέχεια εξαρτάται από τις πρώτες ύλες. Αυτές τις μέρες σέρβιρε κρασάτο βουβάλι από τη λίμνη Κερκίνη και δεν έχει σταματήσει να δέχεται συγχαρητήρια. Υποδέχεται κόσμο κάθε μέρα από τις 12.00 το μεσημέρι μέχρι τις 2.00 το βράδυ

**Βαλτετσίου 54, Πλ. Εξαρχείων, 210 3302 133
210 3807992, 2103302933, www.rozalia.gr
fb: Ροζαλία**

THE WHITE RABBIT

Στον ίδιο χώρο που υπήρχε το θρυλικό «Φοιτητικό Καφε-νεϊό» τη δεκαετία του '90 και που αργότερα το "Dasein" έφερε την έννοια του εναλλακτικού πολυχώρου στο αθηναϊκό κοινό, ξεκίνησε πριν δύο χρόνια το "White Rabbit" να γράφει τη δική του ιστορία. Εμπνευσμένο από την «Α-λίκη στη χώρα των θαυμάτων» αλλά και από το ομότιτλο τραγούδι των Jefferson Airplane, δεν κρύβει την αγάπη του για τη μουσική, το σινεμά και τα βιβλία. All day spot που μεταξύ άλλων φιλοξενεί τη «Βιβλιοθήκη Βολανάκη» από την οποία μπορεί κόσμος να δανειστεί σπάνια βιβλία. Προσφέρει καλό καφέ, πολλά ροφήματα, 14 είδη τσαγιού, εμπνευσμένα φρεσκα σάντουιτς, δροσερές σαλάτες και χειροποίητο νεο gelato σε απίθανες γεύσεις. Τα βράδια μεταμορφώνεται σε ατμοσφαιρικό μπαράκι με καθαρά

ποτά και signature cocktails όπου το "Welcome to Nippon" με βάση το σάκε κλέβει την παράσταση. Στο πατάρι κρύβεται το "Rabbit Hall", ένα υπέροχο club που παραπέμπει στο Silencio Club του David Lynch στο Παρίσι και λειτουργεί αυτόνομα. Φιλοξενεί live, dj parties, παρουσιάσεις βιβλίων, μαθήματα δημιουργικής γραφής αλλά και προβολές ταινιών. Αυτή την εποχή κάθε Παρασκευή ανεβαίνει στη σκηνή η παράσταση «Ανθρωπορύλακες» με τον Πάνο Τζίνο, σε σκηνοθεσία Χάρη Γιουλιάτου βασισμένη στο ομότιτλο βιβλίο του Περικλή Κοροβέση.

**Σολωμού 12 & Στουρνάρη 11, 2103300423
rabbithall.gr
fb: TheWhiteRabbitExarchia & rabbithallvenue**

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο άνθρωπος πίσω από τη «Ροζαλία», την ιστορική ταβέρνα των Εξαρχείων

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ
Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Αυγούστα τη 'λέγαν. Όλοι στη γειτονιά την είχαν για τρελή. «Αν δεν κάτσεις ήσυχος», φοβέριζαν οι μανάδες τα πιτσιρίκια, «θα φωνάξω την κυρα-Αυγούστα». Και τα πιτσιρίκια κάθονταν σουζα γιατί την έτρεμαν – έτρωγε, λέει, παιδιά στο σκοτεινό υπόγειό της, εκείνο της οδού Βαλτετσίου. Το '43 τη χάσανε από τη γειτονιά. Ένας είπε ότι πέθανε από την πείνα, κάποιος άλλος ότι την έπιασαν οι Γερμανοί, επόμενο μια που κυκλοφορούσε τις ώρες που απαγορευόταν η κυκλοφορία – «τρελή, τι περιμένεις;». Πολύ αργότερα μάθανε ότι η Αυγούστα εκτελέστηκε στην Καισαριανή γιατί δούλευε για την αντίσταση, με το κωδικό όνομα «Ροζαλία».

Η ταβέρνα. Ο κύριος Αχιλλέας Σεβαστόπουλος που είναι ο άνθρωπός μας στη «Ροζαλία», δεν τα ήξερε όλα αυτά όταν αγόρασε την ομώνυμη ταβέρνα (στην οποία ήταν θαμώνας) το 1978. Τα ανακάλυψε και αυτός τυχαία, όταν έπεσε στα χέρια του το βιβλίο της Λότης Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, «Ο καιρός της σοκολάτας» (εκδ. Πατάκη). Εδώ, μεταξύ άλλων, αναφέρεται και η ιστορία της Ροζαλίας που την έλεγαν Αυγούστα. Η ταβέρνα άνοιξε το 1974 στο ίδιο κτίριο που βρισκόταν το σπίτι της Ροζαλίας, ονομάστηκε έτσι πιθανότατα ως ύστατος φόρος τιμής. Στα χέρια του Αχιλλέα εξελίχθηκε σε μία από τις ιστορικότερες ταβέρνες των Εξαρχείων. Πλήθος πολιτικών, λόγιων, καλλιτεχνών γέμισαν τα τραπέζια της, ο ίδιος ο Τσαρούχης έτρωγε εδώ κάθε μέρα. Οι ταβέρνες όμως δεν γίνονται μόνες τους. Από πίσω έχουν ανθρώπους, έχουν ψυχές. Ψυχή της Ροζαλίας είναι ο Αχιλλέας Σεβαστόπουλος. Τι ξέρουμε για αυτόν; Όσα μάθαμε σε έναν ελληνικό που ήπιαμε μαζί του κάτω από τις φυλλωσιές της Ροζαλίας, στο γνωστό πεζόδρομο της Βαλτετσίου. Το παρουσιαστικό του δεν προμηνύει ούτε το ένα εκατοστό του εκ φύσεως ανήσυχου πνεύματός του που τον χαρακτηρίζει. Μέτριο ανάστημα, ηλικία χαμένη ανάμεσα σε κάποια -ήντα, γυαλιά προσβυωπίας που προσπαθούν να ισορροπήσουν στην άκρη της μύτης, μαλλιά που έχουν πια γκριζάρει και ένα παλιό κινητό σε κοντινή απόσταση από το δεξί του χέρι. Είναι χρήσιμο να το έχει κοντά του. Αφενός χτυπάει συνέχεια. Αφετέρου όταν ο Αχιλλέας αναρωτιέται ή θέλει να θυμηθεί κάτι, παίρνει τηλέφωνο τη γυναίκα του. Αυτός είναι λοιπόν ο «ταβερνιάρης» μας. Ήσυχος, απλός άνθρωπος, που λατρεύει τα φυτά και αγαπάει να χαιρετάει τους περαστικούς της Βαλτετσίου. Όμως, στην πραγματικότητα, δεν είναι ούτε τόσο απλός ούτε τόσο ήσυχος. Τούτος εδώ έχει ταξιδέψει από το Πακιστάν μέχρι τη Σιβηρία, έχει μείνει για μέρες σε σκηνή στην έρημο, έχει πρωτοστατήσει στις μύριες όσες εξαρχειώτικες κινητοποιήσεις κι έχει καταφέρει να διώξει τα ναρκωτικά από την πλατεία. Το 2010 η κατάσταση στην πλατεία Εξαρχείων ήταν ασφυκτική. Ναρκωμανείς, έμποροι, διακινητές είχαν γεμίσει την πλατεία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Μια ακόμη μικροκλοπή ήταν για τον Αχιλλέα η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Βούτηξε μια ντουντούκα, έβαλε ένα CD του Ξυλούρη να παίζει, πήρε μαζί του και 5-6

άλλους από τη γειτονιά και άρχισε να φωνάζει: «Έξω η πρέζα από την πλατεία». Και εκείνοι φύγανε. «Δεν λύσαμε το πρόβλημα, απλά το μεταφέραμε λίγο πιο κάτω, στην Τοσίτσα. Αν δεν επέμβει το κράτος να περιθάλψει τους αρρώστους, γιατί για αρρώστους ανθρώπους πρόκειται, δεν γίνεται τίποτα». Ναι, αλλά βγήκε κάτι. Η πλατεία γέμισε πάλι με παιδιά, γονείς, παρέες. «Τα Εξάρχεια πάντα ήταν ωραία. Όμως από τη στιγμή που δεν έρχεται η αστυνομία – και καλώς δεν έρχεται – πρέπει εμείς οι ίδιοι να προφυλάξουμε την πλατεία μας. Γι' αυτό πιστεύω ότι ο αναρχικός κόσμος πρέπει να επέμβει με κάποιο δρώμενο στην πλατεία. Έμεινε χώρος κενός. Αυτό το χώρο πρέπει να τον καταλάβουν, να τον διαφυλάξουν».

Ο Αχιλλέας αγαπάει πολύ την πλατεία. Και τα Εξάρχεια. «Αυτό που μου αρέσει περισσότερο είναι ο κόσμος. Χαιρετάμε τους γείτονες, λέμε καλημέρα όλοι μεταξύ μας. Τα Εξάρχεια παραμένουν ακόμα γειτονιά. Και έχουν πάρα πολύ καλό (ποιοτικό εννοώ) κόσμο. Κι εγώ εδώ συχνάζω, όχι αλλού. Μια γειτονιά πρέπει να αυτοτροφοδοτείται». Καθόμαστε έξω, στα τραπέζια της Ροζαλίας, και δεν υπάρχει άνθρωπος που να μη σταματήσει να χαιρετήσει τον Αχιλλέα. «Έχω πάρα πολλούς σταθερούς πελάτες που στην πορεία γίνονται και φίλοι. Είναι πολλά τα χρόνια» μου λέει. «Άλλωστε προσέχουμε τα πάντα. Είμαστε από τα λίγα μαγαζιά που τα φτιάχνουμε όλα μόνοι μας. Τουρίστες έρχονται πολλοί, αν και δεν έχω νταραβέρι με ΚΑΝΕΝΑ ξενοδοχείο (αυτό θέλω να το γράψεις!). Όπως τρώνε οι Έλληνες, έτσι τρώνε και οι τουρίστες. Μια φορά υπήρχε πρόβλημα με το μηχανάκι της πιστωτικής και ο άνθρωπος – ήταν τουρίστας – δεν είχε πάνω του μετρητά. «Δεν πειράζει» του λέω, «μου τα δίνεις αύριο». «Μα φεύγω σήμερα» μου απαντάει. «Ε, δεν πειράζει, μου τα δίνεις όταν ξαναέρθεις στην Ελλάδα». Πέρασαν 6-7 χρόνια και ο άνθρωπος ήρθε να μου επιστρέψει τα λεφτά (εγώ ούτε που το θυμόμουν), έφερε και την παρέα του και τρώγανε όλοι καθημερινά εδώ για 5 μέρες. Αυτά δεν τα ξεχνάει κανείς».

Τα ταξίδια πότε άρχισαν; «Τα τελευταία 12 χρόνια που ήρθαν να με βοηθήσουν τα παιδιά μου. Ο Γιώργος, ο Νίκος, ο Γιάννης. Εξαιτίας των παιδιών μου η ιστορία της Ροζαλίας συνεχίζεται». Το πρώτο μεγάλο ταξίδι ήταν στο Πακιστάν, μετά ήρθε εκείνο στη Λιβύη κατά το οποίο έμεινε στην έρημο 15 ολόκληρες μέρες. «Πώς ήταν;» τον ρωτάω, για να πάρω την απάντηση: «Α, πάρα πολύ ωραία. Ήταν το όνειρό μου». Μετά δίστασε την Τουρκία με αυτοκίνητο, στη Μογγολία είδε καμήλες ελεύθερες να βόσκουν και σε εκείνο το ταξίδι ήταν που έκανε 20.000 χλμ. σε 36 μέρες. Στη Σιβηρία έμεινε σε γιούρτες, στη Συρία ήταν αρκετά τυχερός και είδε την αρχαία πόλη της Παλμύρας που πια δεν υπάρχει... Έχει φτάσει μέχρι τον Περσικό κόλπο, έχει γυρίσει όλα τα Βαλκάνια, έχει πάει παντού. Και πάντα με αυτοκίνητο. Κανείς δεν τα βλέπει αυτά όταν τον πρωτοσυναντά, κανείς δεν τα πιστεύει. Όπως κανείς δεν πίστευε ότι η τρελή Αυγούστα ήταν η Ροζαλία της αντίστασης. Συχνά, όμως, οι άνθρωποι της διπλανής πόρτας δεν είναι μόνο όσα βλέπεις. **Α**

Ταβέρνα Ροζαλία, Βαλτετσίου 58, Εξάρχεια, 210 3302933

Το «Χωρίς Μνήμη» ή «Amnesia», όπως είναι ο πρωτότυπος τίτλος του 13ου μυθιστορημάτων του Αυστραλού συγγραφέως με τα δυο books, είναι μια «ασθένεια» από την οποία πάσχει ένας ολόκληρος λαός, καθώς τείνει να λησμονήσει σημαντικές και κρίσιμες στιγμές της Ιστορίας του που έχουν διαμορφώσει το παρόν του, αλλά και σε μικρότερη κλίμακα «πάσχει» και ο καθένας ξεχωριστά διαγράφοντας καίρια επεισόδια της προσωπικής διαδρομής του προκειμένου να ζήσει χωρίς αναστολές και εννοχές. Χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια ξεχνάνε την καταγωγή τους, τις διαδρομές τους, τις επιλογές τους, παλιούς φίλους και έρωτες τους οποίους τοποθετούν αβασάνιστα στα παρασκήνια προκειμένου να ακολουθήσουν αυτό που θεωρούν (όσο εφήμερο κι αν είναι) συμφέρον τους, παρακάμπτοντας γεγονότα και ανθρώπους για να διευκολυνθεί η αναίμακτη «τακτοποίηση» των υποθέσεών τους.

«Αριστερή παρένθεση» και Τέταρτη Εξουσία

Όπως και στα προηγούμενα μυθιστορημάτά του, ο Κάρεϊ επιλέγει, για άλλη μια φορά, θέματα επίκαιρα και προβοκατόρικα. Στο «Χωρίς μνήμη» θίγει μαζί με άλλα καυτά θέματα και το μεταναστευτικό πρόβλημα στη χώρα του, την Αυστραλία, φέρνοντας ταυτόχρονα στην επιφάνεια την «ξεχασμένη αριστερή παρένθεση» και τους αδέξιους χειρισμούς της πρώτης εκλεγμένης αριστερής κυβέρνησης του Γκοφ Ουίτλαμ που οδήγησαν και στην πτώση της το 1975, μετά την υπονόμευση της κυβέρνησης τόσο από δικούς της ανθρώπους, όσο και από τις μυστικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών. Επίσης αναλαμβάνει να διηγηθεί και την ιστορία ορισμένων παιδιών των πρώην επαναστατών, τα οποία έχοντας γαλουχηθεί με τις ιδέες των αριστερών, τώρα καλά βολεμένων γονιών τους, κάνουν τη δική τους επανάσταση στον κυβερνοχώρο και δεν έχουν έλεος για τους συμβιβασμένους, υποκριτές γονείς τους. Ο συγγραφέας, μέσα από τους χαρακτήρες του, θεωρεί πως η δράση αυτών των παιδιών είναι και μια απάντηση στα γεγονότα του 1975: «Αν τα γεγονότα του 1975 μοιάζουν θολά και αινιγματικά σε εσάς τότε έχω απόλυτο δικίο. Ένας λαός χωρίς μνήμη. Είναι όλα μέρος της «Μεγάλης Αμνησίας». Μια αμετάκλητη αλήθεια μέσα στο χρόνο, όπως και τόσα άλλα... Ήμουν δημοσιογράφος σε μια χώρα όπου η ροή των ειδήσεων ήταν ελεγχόμενη. Η ικανότητά τους να ποδηγετούν την «αλήθεια» καθιστούσε το δικαίωμα ψήφου σχεδόν περιττό. Για μια ακόμα φορά, όπως το 1975, ακούστηκε ένα ψέ-

ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ Ο «ΙΟΣ» ΤΗΣ ΑΜΝΗΣΙΑΣ

Το «Χωρίς μνήμη» του πολυβραβευμένου Πίτερ Κάρεϊ με τις διεξοδικές αναφορές του στο μεταναστευτικό ζήτημα στην Αυστραλία και στην άνοδο και πτώση της πρώτης εκλεγμένης αριστερής κυβέρνησης της χώρας, είναι ένα έργο που αγγίζει τον παλμό και της ελληνικής επικαιρότητας. Η συγγραφέας **Αργυρώ Μαντόγλου**, που το μετέφρασε, γράφει αποκλειστικά στην Α.Υ. για το σημαντικό αυτό μυθιστόρημα.

μα γκεμπελικού μεγέθους. Η τέταρτη εξουσία παρέσυρε ολόκληρη τη χώρα, έπεισε τους πάντες στο να πιστεύουν πως οι πρόσφυγες ήταν ζώα και καθάρματα. Κάποιοι συνεχίζουν να το πιστεύουν. Όμως οι πρόσφυγες είχαν μια θέση σ' αυτή τη χώρα. Θα τα πήγαιναν καλά με τους καλύτερους από εμάς. Έχουμε μια παράδοση στο θάρρος, στην αντοχή και στην επινοητικότητα, όταν βρεθούμε αντιμέτωποι με την απομόνωση και το θανάσιμο κίνδυνο. Ταυτόχρονα, δυστυχώς, έχουμε εκδηλώσει τρομερή δειλία, εγκληματικότητα, μετριότητα και ιδιοτέλεια».

Η αληθινή ιστορία της Γκάμπι Μπαγιέ

Το «Χωρίς μνήμη» ξεκινάει με μια χάρη, ονόματι Angel, η οποία ελευθερώνει έναν ιό που ανοίγει τις φυλακές σε όλο τον κόσμο. Ο ιός της Angel εισβάλλει στα συστήματα ελέγχου των φυλακών της Αυστραλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Angel είναι τριάντα χρόνων, κόρη μιας γνωστής ηθοποιού και ενός προοδευτικού πολιτικού, το πραγματικό της όνομα είναι Γκάμπι Μπαγιέ, όταν δε τη συλλαμβάνουν, κινδυνεύει να απελαθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου ακόμα ισχύει η θανατική ποινή, καθώς ένας εκ των παπουδών της ήταν Αμερικανός πολίτης.

Την ιστορία της Γκάμπι αναλαμβάνει να διηγηθεί ο Φέλιξ Μουρ, ένας μάλλον αποτυχημένος, παχύσαρκος αριστερός δημοσιογράφος με ύποπτο παρελθόν, τον οποίον συναντάμε τη στιγμή που η ζωή του είναι σε διάλυση —μετά από μια δική για συκοφαντία του έχει αφαιρεθεί η άδεια άσκησης επαγγέλματος—, εγκαταλειμμένος από γυναίκα, παιδιά και πρώην συναδέλφους, ο Φέλιξ βρίσκεται στο «έλεος της φθοροποίησης διάβρωσης που ροκανίζει την ψυχή — την ανεργία». Τότε τον πλησιάζει ο Γούντι Τόουνς, ένας σκοτεινός τύπος (υπάρχουν υποψίες πως ήταν συνεργάτης της CIA) που του προσφέρει μια γενναία αμοιβή προκειμένου να γράψει ένα βιβλίο για την Γκάμπι και να την καταστήσει συμπαθητική στο κοινό, ώστε να αποφευχθεί η έκδοσή της. Ο αγανακτισμένος Φέλιξ είναι αποφασισμένος να γράψει την αλήθεια και να αποκαταστήσει την τιμή της ηρωίδας του με κάθε κόστος, να γράψει τα γεγονότα όπως πραγματικά έγιναν και να αναζητήσει στο παρελθόν, στο οικογενειακό και κοινωνικό της περιβάλλον (κόρη αριστερού πολιτικού) τους λόγους που ώθησαν την Γκάμπι σε επα-

ναστατικό ακτιβισμό και στη συνέχεια στην παρανομία.

Στο δεύτερο μέρος του μυθιστορημάτων περιγράφεται η προσπάθεια του Φέλιξ Μουρ να εντοπίσει τα κρυφά κίνητρα των χαρακτήρων που περιβάλλουν την ηρωίδα του και να γράψει το βιβλίο απομονωμένος σε μια ερημιά, κυκλωμένος από μαρτυρίες και ηχητικά ντοκουμέντα, τις μαγνητοφωνημένες ομολογίες των ανθρώπων που σχετίζονται με την υπόθεση. Τον έχουν προσλάβει για να γράψει μια κολακευτική έκδοχή της Γκάμπι, αλλά ο Φέλιξ αναρωτιέται τι θα ήθελε η ίδια να γραφεί ή τι οφείλει ο ίδιος να πράξει, τώρα που επιτέλους του δίνεται η ευκαιρία να αποκαταστήσει την αλήθεια. Μετά από πολλές περιπέτειες, εκβιασμούς και απειλές, ο Φέλιξ θα τολμήσει να γράψει την «αληθινή ιστορία της Γκάμπι Μπαγιέ», αλλά και να ξεσκεπάσει το παρελθόν της μητέρας της (που υπήρξε ο πρώτος του έρωτας) αλλά και τη δική του αμφίβολη επαναστατική στάση. Ο ίδιος «υπήρξε ο δημοσιογράφος της μιας ιστορίας, της αιτίας και του ενός αιτιατού. Είχε γεννηθεί σε μια παλιότερη γεωλογική εποχή, ενώ εκείνη είχε γεννηθεί στην εποχή της νέας ανθρωπότητας και εύκολα διέκρινε πως ο εκθρόνος δεν ήταν ένα έθνος, αλλά ένα νεφέλωμα από εταιρείες, επιχειρήσεις, εργολάβους, οργανισμούς κοινής ωφέλειας, η επιβίωση των οποίων σήμαινε την υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, του αέρα, της γης, της ίδιας της ζωής». Στο τέλος ο κολωμένος γραφιάς θα αντιληφθεί πως η κάθε εποχή έχει τους δικούς της επαναστάτες αλλά και νέους τρόπους αντίστασης και δράσης.

Ο Κάρεϊ σπανίως επιλέγει χαρακτήρες συμπαθητικούς, σα να επιδιώκει με κάθε τρόπο τη μη ταύτιση του αναγνώστη. Οι χαρακτήρες του είναι εκκεντρικοί, οριακοί, αποτυχημένοι, οι γυναίκες νάρκισσοι, ευάλωτες και διάτρητες, στο βάθος όμως έχουν μια βαθιά ανθρώπινη πλευρά που τους καθιστά ικανούς για αγώνα αλλά και για αυτοθυσία, κι αυτό είναι το σπάνιο προσόν των πρώων του — μια κεκαλυμμένη τραγικότητα, τους βλέπουμε να αγωνίζονται μέχρις εσχάτων, όχι για να κερδίσουν κάτι αλλά για να μην χάσουν, ότι τους έχει απομείνει: ο αυτοσεβασμός και η μνήμη μιας ρευστής ακεραιότητας, την οποία νοσταλγούν και παλεύουν, με κάθε θυσία, να ανακτήσουν. **A**

* Το «Χωρίς μνήμη» του Πίτερ Κάρεϊ κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός

«Α-Ω»

Ένας Οίκος για την Αττική, την Ιστορία κι όχι μόνο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΥΣΣΑ

Ο «Α-Ω» είναι μικρός εκδοτικός οίκος για μένα μία απ αυτές τις ξαφνικές αποκαλύψεις που ομορφαίνουν τη ζωή. Εδρεύει εντελώς «εκτός των τειχών» (Καλύβια Αττικής), οι εκδόσεις του χαρακτηρίζονται συνήθως από υψηλή αισθητική και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις φωτογραφίες. Ιδού πέντε από τα ιστορικά και/ή τοπικά βιβλία του, που τα διάβασα τελευταία.

Δημήτρης Μπούκης

Μνήμες τρύγου στα Μεσόγεια Αττικής, 2015

Ένα πολύ συμπαθητικό λεύκωμα γι' αυτό ακριβώς που λέει: πατητήρι, τσεμπέρι, κόφα, γάιδαρος, ξυλοβάρελο ± και μετά τα πρώτα φορτηγά.

Χρήστος Πέτρου - Μεσογείτης

Ημερολόγιον ελληνοϊταλικού πολέμου 1940-41

Παράρτημα: «Ιωάννης Δημητρίου - Ημερολόγιο πολέμου». Επεξεργασία φωτογραφιών Χρήστος Δημητρίου, επιμέλεια έκδοσης Πέτρος Φιλίππου - Αγγέλου, 2012. Μια εξαιρετική έκδοση δυο ημερολογίων από δύο σπουδαιούς και άγνωστους Αρβανίτες: αρχαιολόγος ο ένας, μηχανικός ο άλλος. Καταγράφουν αυτά που έζησαν, όπως τα έζησαν, με μαρτυρίες και σκέψεις της στιγμής, απομυθοποιώντας το συγκεκριμένο πόλεμο όπως τον έχουμε συνήθως προσλάβει. Με καταπληκτικό (και χορταστικό) φωτογραφικό συμπλήρωμα, που αποτελείται από πολεμικές λήψεις του πρώτου ημερολογιογράφου.

Γκάι Μάιλες

Επιχείρηση Μάννα

Η βρετανική συμβολή στην απελευθέρωση της Ελλάδος Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 1944», μτφ. Δημήτρης Μπότσης, εισαγωγή Αντρέας Καστάνης, 2014. Αν μείναμε στο δυτικό στρατόπεδο στα Δεκεμβριανά του 1944 ήταν γιατί ο βρετανικός στρατός βοήθησε την κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου, που τις πρώτες μέρες, όταν στην Αθήνα κυριαρχούσε ο ΕΛΑΣ, στηριζόταν σχεδόν αποκλειστικά στον ηρωισμό της III Ορεινής Ταξιαρχίας στο Γουδί και των χωροφυλάκων στου Μακρυγιάννη. Αλλά οι Βρετανοί δεν είχαν έρθει εξαρχής για πόλεμο. Το βιβλίο δείχνει το πώς σχεδιάστηκε όλη η επιχείρησή τους για την παρενόχληση των Γερμανών που έφευγαν, την τήρηση της τάξης στην Ελλάδα, την τροφοδοσία των λιμοτονούντων Ελλήνων στις πόλεις, τη συλλογή των ναρκών από τα λιμάνια κ.λπ. Πλούσιο ±και άγνωστο± φωτογραφικό υλικό.

Πάολο Τσιάμπι

Η καρβάνια στο βυθό της Θάλασσας, μτφ. Κατερίνα Κυρανάκου, επιμέλεια Γιώργος Ιατρού, 2014

Το πρώτο βιβλίο του οίκου που διάβασα: «Το νορβηγικό καράβι Όρια, επιταγμένο από τους Γερμανούς, μετέφερε χιλιάδες Ιταλούς αιχμαλώτους από τη φρουρά των Δωδεκανήσων προς Πειραιά (η Ιταλία είχε αλλάξει στρατόπεδο από τον Σεπτέμβρη του '43). Τη νύχτα της 12ης Φεβρουαρίου 1944, με πολύ κακό καιρό, το πλοίο χτύπησε στο βράχο Μεντίνα, δίπλα στο Γαϊδουρονήσι (Αττικής), και σύντομα βυθίστηκε. Πνίγηκαν 4.074 άνθρωποι (4.025 Ιταλοί, 44 Γερμανοί και 5 μέλη του πληρώματος), ενώ σώθηκαν μόλις 28 (για σύγκριση: ο Τιτανικός είχε «μόνο» 1.523 νεκρούς)» (City Lover, Ιούνης 2015).

Γιώργος Μέρμηγκας

Οι πειρατές της 303 Μοίρας Ελαφρού Βομβαρδισμού ΕΒΑ και το ελαφρύ βομβαρδιστικό Fairy Battle, 2014

Παράλληλα με την Αντίσταση στα βουνά και στις πόλεις, κατά την Κατοχή υπήρχαν και χιλιάδες Έλληνες που στελέχωναν τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις (Στρατό, Ναυτικό, Αεροπορία) στη Μέση Ανατολή, οι οποίες έδρασαν σε συνεργασία με τους Βρετανούς. Εδώ καταγράφεται η ιστορία της συγκεκριμένης αεροπορικής Μοίρας, με λεπτομέρειες για όλη την πολεμική της δράση, τα πρόσωπα, τα αεροπλάνα κ.λπ. Επίσης πλουσιότατο φωτογραφικό υλικό. ●

Περισσότερα: <http://tinyurl.com/owpo7zn> ή τηλ. 2299048532 και σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

→ d.fyssas@gmail.com

ΙΑΝ ΜΑΚ ΓΙΟΥΑΝ

Νόμος περί Τέκνων

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η Φιόνα Μεί, ανώτατη δικαστής με ειδικευση το οικογενειακό δίκαιο και τη διευθέτηση υποθέσεων που έχουν να κάνουν με την ευημερία των παιδιών μετά το διαζύγιο ένας κομψός τρόπος για να περιγραφεί ο κανιβαλισμός ανάμεσα στους διάδικους, πρώην συζύγους που μάχονται λυσσαλέα για το ποιος θα κερδίσει την επιμέλεια των τέκνων ενώπιόν της, είναι τόσο απορροφημένη με τη δουλειά της στη δικαιοσύνη, που αδυνατεί να συναισθανθεί τον εκφυλισμό του δικού της γάμου. Όπως και να αντιμετωπίσει τη ρωγμή, από τη μέρα που ο σύζυγός της Τζακ, πανεπιστημιακός, περιγράφει το μαρασμό της σχέσης τους, την ανυπαρξία ερωτικής ζωής και πάθους ανάμεσά τους, την αφόρτηα ηλκτική δηλαδή διαβίωση-τέλμα στο οποίο περιέπεσαν δυο άνθρωποι που η πάροδος του χρόνου τους μεταμόρφωσε σε απλούς συγγάτοικους.

Α τεκνοι και αφοσιωμένοι και οι δυο στις καριέρες τους, προσπαθούν πολιτισμένα και χωρίς υστερίες να αντιμετωπίσουν την επόμενη μέρα μετά την εξομολόγηση-παραδοχή από μέρους του Τζακ πως η σχέση έπαψε να λειτουργεί. Εκείνος πρόσκαιρα εγκαταλείπει το σπίτι, εκείνη προσπαθεί να συμφιλιωθεί με την ύπαρξη μιας ερωμένης αλλά και την προοπτική μιας μοναχικής λόγω επερχόμενου διαζυγίου ζωής. Μουδιασμένη, αμήχανη, απογοητευμένη και περικυκλωμένη από συνεχείς καλοκαιρινές βροχές που μεταμορφώνουν το Λονδίνο σε σκηνικό σεναρίου φτηνής ρομαντικής λαϊκής ταινίας, η Φιόνα προσπαθεί αφενός να το ξεπεράσει και να τραβήξει μπροστά με το λιγότερο ψυχικό μα και επαγγελματικό κόστος, μιας και οι υποθέσεις της στο Ανώτατο Δικαστήριο απαιτούν συνεχή εγρήγορση και αφοσίωση.

Ο δεκαεξάχρονος ανήλικος μάρτυρας του Ιεχωβά, Άνταμ Χένρι, μπαίνει στη ζωή της με τη διαδικασία του κατεπίγοντος: πάσχοντας από λευχαιμία, επιβάλλεται να μεταγγιστεί με αίμα, την οποία όμως αρνείται λόγω θρησκευτικού κανόνα. Τόσο οι γονείς του, όσο και ο ίδιος, επιμένουν στην επιταγή του δόγματος, κόντρα στους γιατρούς, που αδυνατούν να αντιμετωπίσουν με άλλο τρόπο, πέραν αυτού, την αρρώστια του νεαρού που αργοπεθαίνει.

Δεν θα συνεχίσω, γιατί караδοκει το σπόιλερ, άλλωστε ένα μεγάλο κομμάτι από το μυθιστόρημα του ΜακΓιούαν διαβάζεται και ως δικαστικό θρίλερ, ως προς το τι θα αποφασίσει η Φιόνα Μεί σχετικά με τη δικαστική διευθέτηση της ζωής ή του θανάτου του νεαρού Άνταμ. Ένα βιβλίο για το γάμο και τη θρησκεία. Για τη ζωή και το θάνατο, την ενηλικίωση και τον έρωτα, την επιβολή

αλλά και την ελευθερία της βούλησής. Ένα βιβλίο για τη ζωή που δεν είναι τίποτα άλλο πέραν συνεχών διλημάτων που καθημερινά καλούμαστε να λύσουμε και να αποφασίσουμε.

Ο ΜακΓιούαν γράφει πυκνά, δεν φλυαρεί και, ίσως λόγω και της ιατρικής φύσης του θέματός του, μοιάζει σαν να τηρεί πρωτόκολλο, καταγράφοντας γεγονός και περιστατικά καίρια και κατ' αντιπαράθεση. Κι ένα βιβλίο όπου η μουσική με τις κλίμακές της επιβάλλει το τέμπο της επί του ψυχισμού των ηρώων, μιας και τόσο η Φιόνα που αγαπά τον Σούμπερτ και τον Μπερλιόζ, τόσο ο Τζακ που λατρεύει τον Κιθ Τζάρρετ και την τζαζ, όσο και ο νεαρός Άνταμ που μαθαίνει βιολί, δείχνουν πως η ζωή δεν έχει μάνιουαλ! Άλλες φορές αυτοσχεδιάζουν εκτός παρτιτούρας, άλλες πάλι πρέπει να «παίζουν» εντός του πενταγράμμου έτσι όπως οι νότες τους καθοδηγούν.

Το καλοκαίρι με τα διλήματά του τελειώνει. Ο χειμώνας προχωρά και τα επερχόμενα Χριστούγεννα επιτάσσουν και επιβάλλουν νέες αποφάσεις και συμπεριφορές. Στον «Νόμο περί τέκνων» ο ΜακΓιούαν σκοράρει ένα πόνημα περί ηθικής και λογικής μα και περί αγάπης έτσι όπως πεταρίζει ανάμεσα στον έρωτα και τη στοργή, τη σάρκα και το συναίσθημα. Και, ναι, είναι ένα από τα καλύτερά του, πιστοποιώντας για άλλη μια φορά την κλάση και τη θέση του σε αυτό που αποκαλούμε σύγχρονο ευρωπαϊκό μυθιστόρημα. ●

ΔΙΑΒΑΣΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ*

Έψιλον

του Χάουαρντ Τζέικομπσον, μτφ. Γιώργος Ίκαρος Μπαμπασάκης, εκδ. Ψυχογιός

Είναι ευλογία να κρατά κανείς τα κλειδιά της λογοτεχνικής παράδοσης, είναι όμως και βάρος, αφού πάντα θα πρέπει να βρίσκει τρόπους για να διαφοροποιηθεί από ό,τι προηγήθηκε. Διάβασα το «Έψιλον» του Χάουαρντ Τζέικομπσον, τρίτο στη σειρά από τις εκδόσεις Ψυχογιός, μετά την «Υπόθεση Φίνκλερ» και την «Αστική ζωολογία», διαπιστώνοντας πως ο Βρετανός συγγραφέας επιστρέφει στην ασφάλεια μιας βασικής υπόθεσης που διατρέχει το βιβλίο χωρίς όμως να παραιτηθεί από τους συνήθεις πειραματισμούς του. Διατηρώντας το ανάλαφρο ύφος του με ίσες δόσεις χιούμορ και δηκτικής διάθεσης, ο Τζέικομπσον θίγει τα ακανθώδη ζητήματα των ανθρώπινων σχέσεων που τις καθορίζει ένα αδιευκρίνιστο παρελθόν με τον τρόπο που μόνο ένας καλός συγγραφέας μπορεί να το κάνει. Η ιστορία του Κίβερν και της Αϊλίν γράφεται έτσι ώστε να αφορά κι εμάς τους αναγνώστες: είναι η δική μας ιστορία, καρυκευμένη με συμβολισμούς και φιλολογικές αναφορές ± εντυπωσιάζει η συνεχής αναφορά στον «Μόμπι Ντικ». Ο Τζέικομπσον φτάνει ως τη μήτρα του λόγου, παίζει με το έψιλον, με τα υλικά από τα οποία φτιάχνονται οι λέξεις, παρεμβάλλει κάθε τόσο μια δόση η οποία παραπέμπει ίσως στη μουσικότητα της γλώσσας και επινοεί νεολογισμούς τους οποίους ο Έλληνας μεταφραστής του καταφέρνει τις περισσότερες φορές να μεταφέρει επιτυχώς στα καθ' ημάς. Ο Γιώργος Ίκαρος Μπαμπασάκης δείχνει να έχει εξοικειωθεί πλήρως με το πνεύμα και το γράμμα του Τζέικομπσον και κινείται με άνεση στους δρόμους και στους παράδρομους της απαιτητικής αυτής αφήγησης. Για τα αντιστικτικά μέρη του κειμένου έχουν προβλεφθεί κεφάλαια με διαφορετικές γραμματοσειρές, κι από αυτά τα πιο μικρά μοιάζουν να είναι φόρος τιμής στην ποιητική γλώσσα που εδώ και εκατό χρόνια αρδεύει ευεργετικά την πιο φιλόδοξη πρόζα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ένας επιτυχής συνδυασμός της λογοτεχνικής παράδοσης με το σύγχρονο αντάρτικο της πεζογραφίας που ο αναγνώστης θα απολαύσει σε μια γάργαρη μετάφραση.

*Ο Δ.Σ. είναι συγγραφέας. Τα βιβλία του κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Ψυχογιός.

ΑΘΗΝΑ

210δηγός

ΤΕΧΝΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
ΓΕΥΣΗ
ΒΙΒΛΙΟ
ΣΙΝΕΜΑ

Aranea Feel, σελ. 31

ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΕΣ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ

Αληθινές μετανάστριες καθαρίστριες μας καλωσορίζουν στη ζωή τους στο έργο «Καθαρή πόλη» που ανεβαίνει στη Στέγη. Ο Ανέστης Αζάς και ο Πρόδρομος Τσινικόρης, συνδημιουργοί της παράστασης, με καθαρά λόγια εξηγούν το πώς και το γιατί.

Ροσίτσα: «Κυρίες και κύριοι. Όταν τελειώσει η παράσταση δεν θέλω να δω τσίχλες κάτω από τα καθίσματα. Και μην πετάτε τα μπουκάλια με το νερό. Το πήρες (το μπουκάλι) μέσα; Πάρ' το και έξω μαζί σου. Δεν λυπάσαι εμάς τις καθαρίστριες; Δεν λυπάσαι τη μέση μας; Σκύβουμε, ψάχνουμε, κάνουμε...»

Με αυτή τη σύσταση ξεκινάει το έργο, που ανήκει στο επονομαζόμενο θέατρο της πραγματικότητας, όπου 5 μετανάστριες καθαρίστριες συστήνουν τη ζωή τους και εμβόλιμα βίντεο-ντοκουμέντα αναλαμβάνουν το θεωρητικό κομμάτι. «Το 2013 λείπαμε από Ελλάδα για περισσότερους από 5 μήνες, καθώς ανεβάζαμε στο Βερολίνο το "Τηλέμαχος - Should I Stay or Should I Go?". Επιστρέφοντας εδώ γιατί η παράσταση θα ανεβαίνει και στη Στέγη, ξαφνιαστήκαμε καθώς στο δημόσιο λόγο υπήρχαν πολύ διαδεδομένες καινούργιες εκφράσεις, όπως να ξεβρομίσει ο τόπος, να καθαρίσει η πόλη κ.λπ. και αφορούσαν στους μετανάστες» μας λένε οι δύο σκηνοθέτες. «Σκεφτήκαμε να πάρουμε στην κυριολεξία αυτή την προτροπή, αλλά να δώσουμε λόγο σε αυτούς που πραγματικά καθαρίζουν αυτή την πόλη. Στις

γυναίκες δηλαδή, ως επί το πλείστον μετανάστριες που εκτελούν χρέη καθαρίστριας, φύλαξης ηλικιωμένων κ.λπ. Ήμασταν και επηρεασμένοι από τον Τηλέμαχο, όπου εκεί διαπραγματευόμασταν την ελληνική μετανάστευση στη Γερμανία, οπότε θέλαμε να δούμε και την άλλη πλευρά.

»Έχει προηγηθεί μια έρευνα στη διάρκεια της οποίας μιλήσαμε με πολλές γυναίκες, αλλά και με γραφεία που τους δίνουν δουλειά. Στην πορεία ανακαλύπταμε πως η κρίση άλλαξε τις συνθήκες. Πολλοί μετανάστες έχουν φύγει είτε για τις χώρες τους είτε για να βρουν δουλειά σε άλλες χώρες, όπως ο Καναδάς, και επίσης πως σε πολλά σπίτια μεταναστών η γυναίκα είναι αυτή που φέρνει πλέον χρήματα στο σπίτι. Μιλήσαμε περίπου με 45 γυναίκες μέχρι να καταλήξουμε

στις 5 που βρίσκονται επί σκηνής. Για ένα διάστημα συζητούσαμε αν έπρεπε να έχουμε και μια Ελληνίδα, αλλά τελικά αποφασίσαμε πως το θέμα μας είναι μόνο το ξένο εργατικό προσωπικό και τελικά είναι έργο για τη μετανάστευση. Όμως οι μετανάστες μας είναι δρώντες, δεν είναι θύματα που ζητούν βοήθεια, αλλά δουλεύουν.

»Με αυτή την παράσταση επιχειρούμε να δώσουμε χώρο και φωνή σε ανθρώπους που δεν έχουν σχεδόν καθόλου λόγο στο δημόσιο γίγνεσθαι, αλλά και να πάρουμε ένα πορτρέτο της Ελλάδας από την οπτική γωνία των άλλων το τελευταίο έπαιξε μεγάλο ρόλο και στο γιατί επιλέξαμε τις συγκεκριμένες γυναίκες (και την αφήγησή τους). Γιατί η αφήγηση είναι δική τους, το μοντάζ είναι δικό μας.»

-Δημήτρης Μαστρογιαννίτης

ΚΑΘΑΡΗ

ΠΟΛΗ

INFO
Παίζουν: Mabel Mosana, Rositsa Pandalieva, Fredalyn Resurreccion, Drita Shehi, Valentina Ursache. 3-14/2, 21.00, Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, 210 9005800

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλο το κείμενο στο site

taste POLICE
Της NENEΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

KEEP
CALM
AND
EAT WHATEVER
YOU WANT

Της μόδας το φαγητό που δεν τρώγεται

Γυρίζω, μυρίζω, τρώω πολύ, κάποια δυσκολεύομαι να τα χωνέψω...

Φαγητό «χωρίς γευστική μνήμη» Κι εκεί που νόμιζες ότι η τροφή είναι ανάμνηση, οι μυρωδιές της παιδικής σου ηλικίας, οι συνταγές της γιαγιάς σου από την Κάσο, ήρθαν οι διάσπμοι σεφ με τις αγωνίες τους. Που φυσικά δεν μπορούν να αρκεστούν στην πεπατημένη πόσο διαφορετικό κι αλλιώςτικο να φτιάξει κανείς το φρικασέ; Ονειρεύονται να ανακαλύψουν αυτό ακριβώς το πιάτο που ΠΟΤΕ ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΣΚΕΦΤΗΚΕ, και μάλιστα να το ανεβάσουν στη λίστα με τα 10 πιο «αμνήμονα» πιάτα του πλανήτη. Φά το κι εσύ, άμα μπορείς.

Nikkei καλεί Φιλοθέη Έχω ένα fusion στον εγκέφαλο. Μεγάλο σαν το fusion που υπέστη η πτωχή πλιν τιμία κουζίνα του Περού όταν συνάντησε την Ιαπωνία, την Ισπανία και τον Χριστό που χε ντυθεί φαντάρος. Αποστηθίζω νέες άγνωστες λέξεις cau cau, bao, nem, ramen, anticuchos, jalapenos, kimche, gyoza και όταν φτάνω στα χίλια είδη aji (πιπεριά) που διαθέτει η πτωχή πλιν εύφορη γη του Περού, παθαίνω και confusion. Οι Αθηναίοι όμως κάτι τέτοια τα παίζουν στα δάχτυλα και τα τσακίζουν στα ρεστό της πόλης που μαγειρεύουν ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΣΤΙΓΜΗ με τα ρεστό της Νέας Υόρκης όλες τις σύγχρονες τάσεις. Και, όχι, το tiradito δεν βγαίνει από το τιραντάκι. Ταιριάζει, όμως.

Εντομοφαγία Μια τάση που ήδη παίζει σαν τρελή στην Ευρώπη και, μεταξύ μας απορώ πως δεν έχει έρθει ακόμη και στην Ελλάδα (που ως γνωστόν οι μεσογειακές ζέστες ευνοούν τα κάθε είδους ζωύφια μπρρρρ). Προς το παρόν, όμως, τα μυρμήγκια, τα σκαθάκια, οι κάμπιες, τα τριζόνια (αυτά τα τελευταία γίνονται λέει πολύ crunchy στο Tefal), έξω θεωρούνται η νέα τροφή και σαν να τους βλέπω τους δικούς μας να έχουν στίψει καρτέρι στις γωνίες.

Ρίζες, βολβοί, γογγύλια Είναι απορίας άξιο πως σε μια πατρίδα που φύονται τα άπαντα της (νόστιμης) κλωρίδας και αναστενάζει κι ο θεός ο ίδιος από τις μύριες ευωδιές οίΕλληνες ανακαλύπτουν τα υλικά που οι Δανοί, ας πούμε (με τους 12 μήνες χειμώνα και τα χωράφια που δεν φυτρώνει τίποτα), είναι υποχρεωμένοι να ανακαλύψουν για να βάλουν κάτι στο στόμα τους. Πολύ ευχαρίστως τα παραγγέλνουν και στην Αθήνα συζητώντας για το θρυλικό Noma και σχολιάζοντας με τις ώρες υφές και

τεχνικές. Αμα δεν τρώγονται, ποιος νοιάστηκε; Βγάζουν ωραίες φωτό για το Instagram...

Ανακατωμένος ο ερχόμενος Η παγκοσμιοποίηση και η ταχύτητα μετάδοσης των νέων trends έφεραν σε κάθε γωνιά της γης καινούργιους συνδυασμούς, μίξεις, αλλιώςτικες εκδοχές σε ό,τι μέχρι τώρα ήξερες. Το μπέργκερ σου έχει ψωμάκι από αλεύρι δίκοκκο Ζέας (ξεχασμένη από τον Όμηρο ποικιλία), το μπιφτέκι του είναι από Black Angus (φυσικά στο μοσχάρι παίζανε Μπαχ την ώρα που το σφάζανε), η μαγιονέζα είναι από χρένο Φινλανδίας, από πάνω δροσιζει και στολίζει ένα κλωνί κριταμο μαζεμένο στις 4.15 ακριβώς το πρωί από τα βράχια της Χίου. Ωραίο σύνολο...

Κοκτέιλ για μη πότες «Έχει μέσα πούλπα μήλου;» ρωτάει ο συνάδελφος πλαταγιάζοντας τη γλώσσα σε γνωστό αθηναϊκό μπαρ την ίδια στιγμή που εγώ δίπλα του εκλιπαρώ για ένα στρέιτ ούισκι (και δεν μου το σερβίρουν). Τα καινούργια ποτά φτιάχνονται με σιρόπι από λίτσι, απόσταγμα από elderflower, μπαχαρικά, πέταλα από πανσέδες και μια ιδέα σκόνης κουρκουμά-δρουσουλίτη-αποξηραμένης κακαβιάς στο χείλος του ποτηριού. Και είναι τέλεια για γνωριμίες στην μπάρα κάνοντας τον έξυπνο. Για να κάνεις κεφάλι, δύσκολα...

«Κλαίω από συγκίνηση» Αν νομίζεις πως μ ένα απλό «καταπληκτικό», «πεντανόστιμο», ένα «γιαμ-γιαμ» έστω, καθάρσιες, σόρι αλλά είσαι πολύ πίσω. Ο σημερινός trendsetter άμα θέλει να χαρακτηρίσει το πιάτο που μόλις έφαγε, μιλάει με πάθος, με συναίσθημα, γιωθεί συγκλονισμένος, χρησιμοποιεί υπερθετικούς, πολύ συχνά ένας κόμπος συγκίνησης ανεβαίνει στο λαιμό του. Αυτή η τελευταία «τάση» αφορά το κοινό, που... ε, χμ... τον έχει μεπιδέψει λίγο το φάντη με το ρετινόλαδο. Δεν έχω λόγια...

«Πολλά υποσχόμενοι μάγειρες» Φράση που παλιότερα έπαιζε στο πεδίο των ανερχόμενων στάρλετ (πολλές), σήμερα αποτελεί θαυμάσιο και ανακουφιστικό προσδιορισμό και για τους νέους σεφ (πιο πολλοί). Απλώς, να επισημάνω πως τους μάγειρες καλό είναι να τους τρώμε αφού εκπληρώσουν τις υποσχέσεις. Ποτέ πριν. ●

+ ΤΣΕΚΑΡΕ ΤΟ! +

Η ΣΙΑ ΚΟΣΚΙΝΑ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΣΤΟ ALTAMIRA

Μια νέα ευχάριστη έκπληξη από το γνωστό πολυεθνικό εστιατόριο Altamira, το οποίο τις τέσσερις Παρασκευές του Φεβρουαρίου θα φιλοξενεί την performer, Σία Κοσκινά, με το ρεπερτόριο να κινείται σε τζαζ δυτικού και ανατολικούς δρόμους, αλλά και σε αγαπημένα τραγούδια της παλιάς και νεότερης Αθήνας. Στο πιάνο ο Σάββας Ρακιντζάκης, μαζί τους και ο illusionist, Κώστα Καρυπίδης. Έναρξη από τις 22.00. Τσακάλωφ 36Α, Κολωνάκι, 210 3614695, 210 3639906, www.altamira.com.gr. Δευτ. - Παρ. 14.00 - 01.30, Σάβ. 13.30 - 02.00.

70s-80s ΣΤΟΝ ΑΝΘΘ

Ο Ανθός Γεύσεων του Γιώργου Γεράρδου το τριήμερο 5-7/2 θα γυρίσει αρκετά χρονιά πίσω και με διάθεση νοσταλγίας θα σερβίρει παλιές και αγαπημένες γεύσεις των προηγούμενων δεκαετιών. Φοντί τυριών, γαρίδες κοκτέιλ, γαλλική κρεμμυδόσουπα, πάπια πορτοκάλι, μοσχάρι Στρογκανόφ, κρεπ σουζέτ, παγωτό Σικάγο και άλλες πολλές νοστιμιές θα σερβίρονται μόνο για τρεις μέρες. Ευαγγελιστρίας 96, Καλλιθέα, 213 0271631.

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ!

DINE ATHENS

Η Alpha Bank και οι κάρτες Diners Club λανσάρουν την επιτυχημένη ιδέα των «restaurant weeks», προσφέροντας έως τις 7/2 στο αθηναϊκό κοινό την ευκαιρία να απολαύσει δημιουργίες υψηλής γαστρονομίας σε 100 επιλεγμένα εστιατόρια, με τρία ειδικά διαμορφωμένα μενού σε προκαθορισμένες τιμές των 20, 40 και 60 ευρώ για όλους. Αποκλειστικά για τα μέλη του Diners Club παρέχεται επιπλέον έκπτωση 10%. Πραγματοποιήστε εγκαίρως τις κρατήσεις σας στα εστιατόρια που επιθυμείτε μέσω της ιστοσελίδας www.dineathens.gr

VARIOUS ARTISTS

Του ΜΑΚΗ ΜΗΛΑΤΟΥ

Ανακουφιστική φροντίδα

Οι δίσκοι που είναι φτιαγμένοι με παλιά καλά υλικά, με παλιομοδίτικες συνταγές, με τη σεβαστική μαστορική τέχνη της τραγουδοποιίας, είναι βάλαμο για την ψυχή.

Για τους διαρκείς, επίμονους, βασανιστικούς πόνους του σώματος υπάρχουν μονάδες ανακουφιστικής φροντίδας που βοηθάνε τους ανθρώπους να αντιμετωπίσουν κάτι τόσο διαλυτικό όπως ο πόνος που δεν υποχωρεί ποτέ. Καθώς μεγαλώνουμε και ο πόνος της ψυχής παίρνει στη ζωή μας μια μόνιμη θέση, είναι τα τραγούδια, οι δίσκοι και οι συνομήλικόι μας μουσικοί που μπορούν να μας ανακουφίσουν από απώλειες, ενοχές, λάθη, ψέματα που είπαμε, ανείπωτα αισθήματα, κακές επιλογές, αμαρτίες και πληγές που δεν επούλωθηκαν.

τραγουδιών τους.

Η Lucinda Williams με το (δεύτερο συνεχόμενο) διπλό άλμπουμ «The Ghosts of Highway 20» δημιουργεί ένα γυναικείο σπαρακτικό μοιρολόι (από το εξαιρετικό άλμπουμ της Kim Gordon έχω να ακούσω κάτι ανάλογο) γεμάτο blues κιθάρες, ενίοτε με country επίγευση, με τον Greg Leisz και τον Bill Frisell να κάνουν σπουδαία δουλειά, ένα προσωπικό ημερολόγιο που διατρέχει τον Highway 20, γεμάτο φαντάσματα από το παρελθόν, ξεπεσμένα μοτέλ, ξεθωριασμένες πινακίδες αλλά

έντονες αναμνήσεις από την απώλεια του ποιητή πατέρα που της έμαθε να δουλεύει το λόγο, τις σχέσεις που στράβωσαν, τις μικρές αναμνήσεις και τις δύσκολες αλήθειες. Οι περιοχές της Νότιας Καρολίνα, της Λουισιάνα ή του Τέξας, ένα τραγούδι του Springsteen κι ένα ημιτελές του Woody Guthrie, gospel, blues και rock σε ένα χαρμάνι που η φωνή και η ερμηνεία της το κάνουν μοναδικό και απολύτως κατανοητό από τη γενιά μου.

Η Lucinda Williams είναι λίγο μεγαλύτερή μου, ο Stuart A. Staples των Tindersticks λίγο πιο μικρός, όμως και οι δύο είναι της γενιάς μου, έχουν πίσω τους καμιά ντουζίνα άλμπουμ, έχουν ζήσει πολλά, τα βάσανα και οι πόνοι της ζωής είναι μαζί τους κάθε πρωί που ξυπνάνε και η ωριμότητα φαίνεται να τους κάνει καλύτερους ανθρώπους, πιο ταπεινούς και σεβαστικούς για την τέχνη τους, να τους μετατρέπει σε πραγματικούς καλλιτέχνες απ' αυτούς που μπορούν να μετουσιώσουν τη ζωή σε δημιουργία. Είναι «φίλοι» μου, μιλάνε για μένα, μιλάνε σε μένα, μου κάνουν καλή παρέα, μου προσφέρουν αισθητική αξιοπρέπεια, με κάνουν να σκέφτομαι, μελαγχολώ με μαζί, κάνουμε άσκοπες βόλτες, κι όταν ο δίσκος τελειώνει αισθάνομαι μια εσωτερική γαλήνη και ο πόνος έχει μαλακώσει αντί να ενισχυθεί, όπως θα όφειλε από το περιεχόμενο των

H βαρύτερη μελαγχολία του Stuart A. Staples και των (καινούργιων) Tindersticks είναι πάντα σαν να έχει συννεφιά αλλά τα σύννεφα διαρκώς κινούνται, δημιουργώντας υπέροχες εικόνες που μπορείς να χαζεύεις καθώς τα τραγούδια του «The Waiting Room» κυλάνε σαν soundtrack σε ένα ασπρόμαυρο φιλμ ατελέσφορου έρωτα ή ένα φιλμ νουάρ με προδοσίες, τρομερές μούρες και γυναίκες που σε πουλάνε και σε αγοράζουν καθώς φτιάχνουν την καλτσοδέτα. Οι Tindersticks κατορθώνουν να είναι πάντα ένα συνεπές, παλιομοδίτικο, αισθητικά άψογο και γοητευτικό γκρουπ που μπορεί και κρατάει τη δημιουργική φλόγα αναμμένη, ανακυκλώνοντας την ίδια παλιά ιστορία.

→ makismilatos@gmail.com

ΤΟ SOUNDTRACK ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ → gdim400@gmail.com

GRAUSAME TÖCHTER NON-STOP EROTIC CABARET

Σκοτεινό θεατρικό electropunk από το Αμβούργο. Frontwoman του γκρουπ Grausame Töchter, η Aranea Peel θεωρεί απολύτως φυσιολογικό να τραγουδάει ημίγυμνη (ή και ολόγυμνη σε μερικές περιπτώσεις). Με τα υπόλοιπα 4 μέλη του group και τα visuals δημιουργούν μια ξεχωριστή περφόρμανς στη σκηνή. Έχουν κυκλοφορήσει 3 albums από το 2011 μέχρι σήμερα και έρχονται για πρώτη φορά στην Αθήνα. Υπόσχονται την πρώτη παρουσίαση των νέων κομματιών του και ένα οργιαστικό σόου με υλικό από όλα τα άλμπουμ τους, που θα ξεκινήσει after hours στις 2.30. Ξεκίνημα με dj set από το διοργανωτή George Fakinos και τον καλεσμένο του Rammlied. Η Aranea Peel εξηγεί το fetish όνειρο...

Έχοντας μια διευρυμένη γκάμα στις επιρροές σου υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο είδος με το οποίο ταυτίζεσαι; Όχι, ταυτίζομαι εξίσου άνετα μεταξύ electropop και punk με κλασική μουσική και γερμανικά Chansons. Αν θα έπρεπε να το εστιάσω υφολογικά θα έλεγα ότι ταυτίζομαι μόνο με τη δική μου μουσική.

Η μουσική και η εικόνα σου διαφοροποιείται από τη μέση ομογενοποιημένη εικόνα της κυρίαρχης μουσικής όπου τίποτε δεν ξεχωρίζει. Γιατί πιστεύεις ότι οι μουσικοί φοβούνται το διαφορετικό; Το κεντρικό κίνητρο της pop μουσικής είναι δυστυχώς το χρήμα. Υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι για την επιτυχία που ακολουθούνται ευλαβικά. Οτιδήποτε διαφορετικό δεν χωράει σε αυτό. Από την άλλη υπάρχουν αρκετοί καλλιτέχνες που τους ενδιαφέρει περισσότερο η φήμη παρά το χρήμα, αλλά πέφτουν κι αυτοί αναπόφευκτα στα ίδια λάθη και ίχνη επειδή φήμη και οικονομική επιτυχία στο τέλος γίνονται ένα. Έχω μια διαφορετική προσέγγιση, με ενδιαφέρει η μουσική, ο πόθος, το συναίσθημα. Δεν μπορώ να πάω κόντρα στις επιθυμίες μου και για αυτό προτιμώ να μείνω φτωχή.

Τι εμπνέει τους στίχους σου; Όλοι βιώνουμε τόσο πολλά γεγονότα και καταστάσεις που στον πυρήνα τους γράφουν σπουδαίες ιστορίες. Από εκεί τρέφονται οι στίχοι μου, κάποιες φορές με λεπτομέρειες και άλλες σαν ένα είδος θραυσμάτων από χαρακτηριστικές πλευρές των ιστοριών αυτών.

Τι κρύβεται πίσω από το όνομα; Πήραμε το όνομα μια βραδιά γεμάτη μπύρες και εκστατική ατμόσφαιρα στο St. Pauli στο Αμβούργο, ανάμεσα στο Reeperbahn και το λιμάνι, από μια παρέα μεθυσμένων ναυτών.

Το τελευταίο πράγμα που σε σοκάρει; Συχνά με σοκάρει το πώς πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι η κάθε θρησκεία τους βοηθάει. Φυσικά ο καθένας είναι ελεύθερος να πιστεύει.

Έχεις φοβίες; Μόνο τα σκουλήκια. Σιχαμένα. Απαίσια. Αλλά μου αρέσουν τα φίδια και οι αράχνες που φοβίζονται πολλούς.

Τι κάνεις τη μέρα; Σχεδιάζω και κάνω tattoo, δουλεύω στο στούντιο, χορογραφώ, κάνω πρόβες, γράφω τραγούδια, τρώω, κοιμάμαι, κάνω σεξ, «κυριαρχώ»...

Τι να περιμένουμε στο live του Second Skin; Θα είναι μαζί σου η Era Kreuz; Μια οργιαστική περφόρμανς, είμαστε πολλοί χαρούμενοι που θα παίξουμε στην Ελλάδα για πρώτη φορά. Φυσικά θα είναι μαζί μας η Era Kreuz. Θα παίξουμε τραγούδια από τα πρώτα τρία άλμπουμ μας και για πρώτη φορά κομμάτια από το επερχόμενο που θα βγει την άνοιξη.

Υπάρχουν rituals πριν τα shows; Όχι, πίνουμε καφέ και αφρώδες κρασί και δεν είμαστε καθόλου προληπτικοί.

Τι περιμένεις εσύ από το live; Ανυπομονώ να δω το πνεύμα και τον κόσμο. Συχνά μου λένε ότι θα λατρέψω τους Έλληνες.

Favorite Things Ταινίες των Ingmar Bergman και David Lynch. Μουσική των Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven και Gustav Mahler. Βιβλία του Franz Kafka. Τα παγκ και οι τάρτες με κρέμα.

Second Skin Club, Δαμοκλέους 8, Γκάζι. Εναρξη 00.00. Είσοδος €5 με μπίρα ή Monster. Στις 6/2.

Τι περισσότερο μπορεί να πει κάποιος για το καλλιτεχνικό του δημιούργημα από το ίδιο το έργο; Είναι δυνατόν να περιγραφεί με λόγια ένα άλμπουμ από αυτούς που το έφτιαξαν, που του έδωσαν ζωή, που το έκαναν να γεννηθεί;

Όχι ακριβώς. Μπορούν όμως να μας περιγράψουν συναισθήματα, εικόνες, καταστάσεις, λεπτομέρειες από τη δημιουργία του και να μας ανοίξουν ένα παράθυρο που θα φωτίσει καλύτερα τη δουλειά τους. Ο –για δεύτερη φορά– παραγωγός τους Jim Sclavunos (Bad Seeds) έγραψε την εμπειρία του από τη συνεργασία του με τους Callas κι όσα έγιναν στο στούντιο και ζητήσαμε από τα 4 μέλη του γκρουπ να γράψουν αυτό που αυθόρμητα τους έρχεται στο μυαλό σε σχέση με το ολοκαίνουργιο δημιούργημά τους.

ΑΡΗΣ ΙΩΝΑΣ

«Το σημαντικότερο σε αυτόν το δίσκο είναι πως δουλέψαμε περισσότερο από ποτέ σαν ομάδα... η Χρυσάνθη πρόσθεσε πολλές κιθάρες που ανέδειξαν όλα τα τραγούδια και η Μαριλένα έδωσε το δικό της ξεχωριστό χαρακτήρα στα τύμπανα... που έδε-

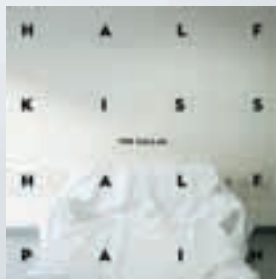
σαν απόλυτα με την αισθητική των Callas. Με την καθοδήγηση του προπονητή Σκλαβούνου εκτός του ότι περάσαμε 2 βδομάδες υπέροχα ηχογραφώντας, αισθανόμαστε πως δημιουργήσαμε την πιο ολοκληρωμένη και πολύπλευρη δουλειά μας».

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΠΕΤΡΙΔΟΥ

«Γνωρίζω τον Άρη και τον Λάκη από το 2006-7 περίπου... Συμμετείχα στις περφόρμανς που κάναμε τότε με τις Callasettes όπου έπαιζα floor tom, μελόντικα, μικρά κρουστά. Εκείνη την εποχή ξεκίνησα να κάνω μαθήματα ντραμς, από τότε έχουν γίνει πολλά και έχουμε κάνει πολλά. Το ότι θα ηχογραφούσα αυτό το δίσκο, το 2015, με τα παιδιά και τον Sclavunos παραγωγό θα μου φαινόταν ασύλληπτο αν μου το έλεγε κάποιος τότε. Για μένα το άλμπουμ είναι ένα από τα καλύτερα πράγματα που έχω κάνει στη μουσική μου πορεία. Ο Sclavunos είναι κάτι σαν μέντορας για μένα και η εμπειρία μαζί του έμπνευση, ουσία και παράδειγμα αυτορρύθμισης».

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΤΣΟΥΚΑΛΑ

«List #49 Recordings - Πρωινό Ξύπνη-

μα με ενθουσιασμό· κάνουμε αυτό που μας γεμίζει! - Ατελείωτες ώρες στο στούντιο· καφέδες, συζητήσεις, γέλια, φαγητά, επισκέψεις - Βόλτες στον ήλιο· φρεσκάρισμα, ενέργεια - Ηχογραφήσεις - Σκλαβούνος - Ιδέες - Δουλειά - Τέλος

ηχογραφήσεων. Αναμονή! - Ένα-ένα τα κομμάτια ετοιμάζονται. Ο Σκλαβούνος τα "μαγειρεύει" και δίνει την τελική τους μορφή. Είναι μαγική η διαδικασία του πώς γεννιέται μια ιδέα, μεταμορφώνεται, ολοκληρώνεται και σε γεμίζει με μικρά ερωτηματικά και μεγάλα θαυμαστικά».

ΛΑΚΗΣ ΙΩΝΑΣ

«Η Μαριλένα και η Χρυσάνθη που γράψαμε μαζί, τα κουστούμια του Jim και οι κουβέντες μας περί κινηματογράφου και λογοτεχνίας, οι βλακείες των υπολοίπων όταν κάποιος μας έγραφε τα parts του, οι βόλτες έξω από το studio που είναι ένα 70s ξύλινο υπόγειο όπου και συναντήσαμε ένα ματωμένο στρώμα, μια προκλητική πιλοτή πολυκατοικίας και ένα ερωτικό αμφιθεατρικό όπου είδαμε κάποιον που παραλίγο να σκοτωθεί».

JIM SCLAVUNOS

«**Η συνεργασία** με τους Callas είναι πάντα μια έντονη αλλά ευχάριστη διαδικασία για μένα. Ο Άρης και ο Λάκης Ιωνάς είναι μία πολύ συγκροτημένη ομάδα αλλά την ίδια στιγμή είναι απόλυτα δεκτικοί σε κάθε δημιουργική συμβολή, ανοικτοί στη συνεργασία και σε κάθε είδους πρόκληση. Επειδή ταυτόχρονα είναι multi-media καλλιτέχνες αλλά και σκηνοθέτες, ο τρόπος που προσεγγίζουν τη δημιουργία μουσικής γίνεται με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο από τους συνήθεις μουσικούς κι έτσι καταλήξαμε σε ορισμένα απρόσμενα αποτελέσματα. Έχουν εντελώς ανοικτό μυαλό για το πώς η μουσική τους μπορεί να διαμορφωθεί στο στούντιο και όπως και εγώ έτσι και οι ίδιοι είναι της άποψης ότι δεν υπάρχουν αυστηροί κανόνες που δεν μπορούν να αλλάξουν ή να διαφοροποιηθούν».

Από την τελευταία συνεργασία μας το 2013 στο άλμπουμ: "Am I Vertical?", στο γκρουπ έχουν προστεθεί δύο πολύ

καλές μουσικοί: η Χρυσάνθη Τσουκαλά στην κιθάρα και η Μαριλένα Πετρίδου στα τύμπανα. Με ένα πληρέστερο σύνολο μουσικών στο στούντιο για να υποστηρίξει τα τραγούδια, είχαμε τη δυνατότητα να τα προσεγγίσουμε από διαφορετικά σημεία εκκίνησης και όχι μόνο από την αφητηρία μιας live μπάντας, όπως κάναμε στο προηγούμενο άλμπουμ. Βέβαια η βασική ηχογράφιση έγινε με την ίδια λογική ώστε να έχουμε ένα σταθερό πλαίσιο για την παραγωγή, αλλά αφήσαμε αρκετό χώρο για πειραματισμό και δοκιμές εκ των υστέρων».

Η μουσική γκάμα του νέου άλμπουμ έχει ποικιλία και αναζήτηση με τραγούδια που κυμαίνονται από την ονειρική ανατρεπτική pop ως το ρωμαλέο post-punk και το αποδομημένο ρεμπέτικο. Το "Half Kiss Half Pain" πιστεύω πως είναι η πιο ολοκληρωμένη, πυκνή και πολυεπίπεδη δουλειά τους μέχρι σήμερα».

Τι είναι το «Half Kiss Half Pain»;

Οι Callas γράφουν για το καινούργιο τους άλμπουμ

Επιμέλεια: ΜΑΚΗΣ ΜΗΛΑΤΟΣ

ΤΑ VELVET LIVE ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

>> VELVET ROOM/ΚΟΡΜΟΡΑΝΟΣ

Το Σάββατο 6/2 συνεργασία κορυφής των αδελφών Ιωνά, γνωστών και ως The Callas, με τον Κορμωράνο στο studio του 4ου ορόφου της Μιλτιάδου. Καλεσμένοι τους το γκρουπ της Piney Gir, κάτοικος Λονδίνου με καταγωγή από το Κάνσας, με bubblegum rock 'n roll country ήχο. Από την εγχώρια σκηνή το μουσικό alias του Νίκου Kid Flicks, που πλέον απαρτίζεται από τετραμελές σχήμα με την προσθήκη του Θέμου Ραγκούση, της Δανάης Πάλακα και του Χάρη Νείλα, και το ντουέτο των Cruel Anagrams που αποτελούν οι Ανδρέας Ιωάννου και η Io L με αναφορές στα σκοτεινά σύνθια των eighties και dj set από τον Sofronis.

>> ΦΟΙΒΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ/ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Από το Σάββατο 6 Φεβρουαρίου για λίγες εβδομάδες ο Φοίβος φέρνει τους παιδικούς ήρωες από το πρόσφατο άλμπουμ του «Καλλιθέα» στο Passport - Κεραμεικός. Μαζί του στη χρονομηχανή οι Knight Riders, Space Invaders, Donkey Kong, Ραλφ Μάτσιο.

>> TASMAN/ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΤΣΟΤΣΩΝΗΣ

Την Κυριακή 7/2 στο Six d.o.g.s. ο Tasman (Τάσος Παπαστάμου) με θητεία στη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ και στη συνέχεια στους Closer συνεχίζει να εξερευνά τον ήχο του ηλεκτρικού βιολιού στην προσωπική του πορεία

με το περσινό δεύτερο άλμπουμ του «Ambivert» μετά το ντεμπούτο «Solace» του 2009. Μαζί του ο μουσικός και παραγωγός Σεραφεΐμ Τσοτσώνης με πολύ νέο υλικό που περιμένουμε ανυπόμονα και η visual artist Markoira.

>> THE BOY/ΚΤΙΡΙΑ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

Από τις 10/2 ο Boy αναλαμβάνει τα Acoustic Room sets του Βίος. Tesla με καλεσμένο τον Κτίρια τη Νύχτα. Για 4 Τετάρτες «θα θέλει να τραγουδήσει για την αγάπη, που αρέσει και στα κορίτσια, αλλά από μέσα του θα αγχώνεται για το αν φαίνεται γελοίος στα μάτια των αγοριών, οπότε από άμυνα θα γίνεται τρομακτικός και θα γρυλίζει σαν άρρωστο σκυλάκι δεμένο σε εγκαταλελειμμένο αυθαίρετο στο λουτράκι». Έτσι.

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ!

Αν ακούς συνεχώς Μέντα 88 στα FM συνέχισε να ακούς για να μάθεις για το μυστικό Illegal-party που θα γίνει στις 17/2 στην Κεντρική Σκηνή του Σταυρού του Νότου, αφιερωμένο στον Κωστή Μαραβέγια.

- Θα σου αρέσει
πολύ.
- Τι;
- Ο κόσμος.
(Ο Τζακ μαθαίνει από τη μαμά του
πως υπάρχει κάτι μεγαλύτερο,
έξω από το «Δωμάτιο»)

cineVOICE

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Κλείστε Δωμάτιο

critic's CHOICE

Το δωμάτιο (ROOM) ****

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Λένι Έιμπραμσον
ΠΑΙΖΟΥΝ: Μπρι Λάρσον, Τζέικομπ Τρέμπλεϊ,
Μέγκαν Παρκ, Γουίλιαμ Μέισι, Τζόννι Αλεν

Μια μητέρα μεγαλώνει το γιο της σε ένα δωμάτιο, στο οποίο εκείνη είναι φυλακισμένη και στο οποίο εκείνος γεννήθηκε.

Όταν ο μικρός γίνει πέντε θα ανακαλύψει πως υπάρχει ένας άλλος κόσμος έξω από αυτό και θα επωμιστεί με την αποστολή να διαφύγει και να σώσει τη μητέρα του.

Βασισμένο στο ομώνυμο βιβλίο της Έμα Ντόναχιου, το φιλμ του Λένι Έιμπραμσον είναι μία από εκείνες τις

ταινίες που δεν σταματούν να σε εκπλήσσουν, όχι γιατί ποντάρουν στις ανατροπές ή το σασπένς, μα γιατί κατορθώνουν να χωράνε έναν κινηματογραφικό και συναισθηματικό πλούτο που μοιάζει σπάνιος. Με τον ίδιο τρόπο που το δωμάτιο στο οποίο ο μικρός πρωταγωνιστής μεγαλώνει μοιάζει να

είναι στο μυαλό του πολύ πιο μεγάλο από τις πραγματικές διαστάσεις του, έτσι και το φιλμ κατορθώνει να χωρά ένα σκληρό, κλειστοφοβικό θρίλερ, μια ταινία αγωνίας και ένα λεπτοδουλεμένο δράμα χαρακτήρων δίχως τίποτα να ασφυκτιά και δίχως τίποτα να μοιάζει παράταιρο. Μπορεί το θέμα της να μην την κάνει μια «εύκολη» ταινία, όμως το «Δωμάτιο» όσο κι αν σφίγγει την καρδιά σου, είναι μια εμπειρία που μοιάζει καθαρτική. Δίχως να καταφεύγει σε ευκολίες και ψυχολογικές αναλύσεις εκ του προχειρού, κατορθώνει να μιλήσει για τους ήρωές του, την πολυπλοκότητα και το σκοτάδι αυτού του κόσμου, την παιδική ηλικία και τη μητρότητα, τα τραύματα και την τρυφερότητα, δίχως να απλουστεύει και δίχως να χειραγωγεί. Το σενάριο της Ντόναχιου μεταμορφώνει μια μάλλον εσωτερική ιστορία σε κάτι απόλυτα κινηματογραφικό κι ο Έιμπραμσον ξέρει πώς να καθοδηγήσει την αφήγηση, την κάμερα και τους πρωταγωνιστές του σε κάτι που σε κρατά συνεχώς σε πνευματική και ψυχολογική εγρήγορση, που σε παρασύρει και σε ταράζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Υποψήφιο για τέσσερα Όσκαρ φέτος το «Δωμάτιο», είναι μία από εκείνες τις ταινίες που δεν σου αφήνουν κανένα άλλο περιθώριο από το να συγκινηθείς, από το να συμμετάσχεις, από το να τις χειροκροτήσεις.

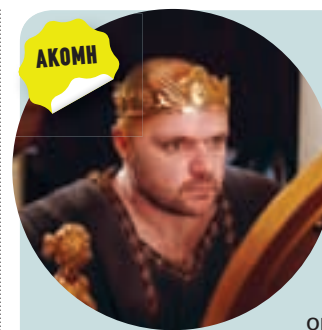

7 Θυμώι ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χρήστος Βούπουρας
ΠΑΙΖΟΥΝ: Μάξιμος Μουμούρης, Νίκος Γκέλια, Σοφία Κόκκαλη, Κόρα Καρβούνη, Χάρης Φραγκούλης, Ιερώνυμος Καλετσάνος

Ένας αρχαιολόγος, ο Πέτρος, μοιάζει παράταιρος στην πραγματικότητα της σύγχρονης Αθήνας, αδύναμος να παραδοθεί στη σχέση του με ένα νεαρό άραβα, αταίριαστος στην παρέα μιας ομάδας μουσικών, εκτός από την ίδια του τη ζωή.

Η νέα ταινία του Χρήστου Βούπουρα μοιάζει με ένα ημερολόγιο συναντήσεων, ένα αποσπασματικό συναξάρι αισθήσεων κι εμπειριών ενός χαρακτήρα που είναι σαν να μετεωρίζεται ανάμεσα στην πραγματικότητα κι έναν κόσμο ονειρικό, ανάμεσα στον παρόντα χρόνο και σε ένα άχρονο φασματικό τοπίο. Η Αθήνα των «7 Θυμών» αλλά και η υπόλοιπη Ελλάδα, όταν εμφανίζεται στην οθόνη, περισσότερο από ένας τόπος μοιάζει με ένα ψηφιδωτό ιστοριών και μύθων, εμμονών και αναφορών, θραυσμάτων του παρελθόντος και σκόρπιων κομματιών ενός μέλλοντος που δεν έχει πάρει ακόμη μορφή. Και κάπως έτσι είναι και οι άνθρωποι που τον κατοικούν διαφορετικοί μεταξύ τους, μα ίδιοι στο γεγονός ότι όλοι είναι γεμάτοι ρωγμές, σπασμένοι και ατελείς. Αναμφίβολα το φιλμ του Βούπουρα έχει ενδιαφέρον σαν μια υπαρξιακή μελέτη όχι τόσο του χαρακτήρα του, όσο της επίδρασης του τόπου και του χρόνου, της εποχής μας των αξιών της στους ανθρώπους που τον κατοικούν, σαν μια αισθητική και συναισθηματική αποτίμηση των παράξενων ημερών μας σε έναν κόσμο που αλλάζει. Όμως η δομή του, πιο ταιριαστή ίσως στη δυνατότητα του γραπτού λόγου να ξεφύγει στο ονειρικό και το σχεδόν μεταφυσικό (δεν είναι τυχαίο ότι της ταινίας προηγήθηκε ένα βιβλίο), μοιάζει να αποδυναμώνει την αποτελεσματικότητα του φιλμ. Το οποίο συχνά μοιάζει δίχως κέντρο βάρους, αναποφάσιστο και «περιπλανώμενο» όπως κι ο ήρωας του σε ιδέες, εικόνες και αισθήσεις, που δημιουργούν αναμφίβολα μια ατμόσφαιρα, μα δεν αφήνουν την έντασή τους να κατακλύσει την οθόνη.

ΑΚΟΜΗ

>>> Ο «Μαγικός καθρέφτης» του Χρήστου Δήμα είναι «η πρώτη ελληνική 3D ταινία», η οποία επέλεξε όμως να μην κάνει δημοσιογραφική προβολή οπότε δεν μπορούμε να σας μεταφέρουμε τι ακριβώς μπορεί να προσθέτει το 3D σε αυτή την κωμωδία για ένα συνθητισμένο άντρα στην Αθήνα του σήμερα ο οποίος ανακαλύπτει ένα μαγικό καθρέφτη που πραγματοποιεί κάθε του ευχή. Στο φιλμ

πρωταγωνιστεί ο Μάκης Παπαδημητρίου κι αυτό τουλάχιστον μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πως είναι καλό. >>> Δημοσιογραφική προβολή δεν έγινε ούτε για το «Πενήντα αποχρώσεις του μαύρου» (Fifty Shades of Black). Ευτυχώς. Αυτή η παρωδία του «Πενήντα αποχρώσεις του γκρι» σκηνοθετημένη από τον Μάικλ Τσάιλντς με τον Μάρλον Γουιάνις στον πρωταγωνιστικό ρόλο είναι κάτι που δεν θα θέλαμε να δούμε. Όπως και κάθε θεατής με οποιαδήποτε σχέση με το καλό γούστο, υποθέτουμε. >>> Το ντοκιμαντέρ του Βαγγέλη Καλαμπάκα «Ο Θεός δεν μοιράζει καραμέλες» ½ παρακολουθεί την καθημερινότητα μιας ομάδας παιδιών και των ανθρώπων που τα φροντίζουν σε ένα χριστιανικό ορφανοτροφείο στην Αντίς Αμπέμπα. Ντοκιμαντέρ παρατήρησης που όμως δεν κατορθώνει να αποκτήσει αιχμή, παραμένοντας απλός παρατηρητής στην καθημερινότητα των παιδιών, αλλά και στην υπερβολική τους έκθεση στη θρησκευτική κατήχηση.

JUST THE FACTS

Το Δωμάτιο ****
Το αντίθετο του «σινεμά δωματίου». Συναρπαστικό.

7 Θυμώι ***
Ατμόσφαιρα και ιδέες σε μια ασπρόμαυρη Αθήνα, δίχως ασπρόμαυρους ανθρώπους

Μαγικός Καθρέφτης
3D ελληνική κωμωδία

Ο Θεός δεν μοιράζει
Καραμέλες**
Οι προθέσεις δεν αρκούν

Πενήντα Αποχρώσεις του
Μαύρου
Πενήντα αποχρώσεις του μπλιάχ

Η ΓΙΟΓΚΑ ΜΕ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΝΙΩΘΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ

Ανοιχτή ημερίδα γιόγκα, με κεντρικό σύνθημα «Η γιόγκα με βοηθά να νιώθω καλύτερα», θα πραγματοποιήσει την προσεχή Κυριακή 7/2 ο Όμιλος Εθελοντών Κατά του Καρκίνου - ΑγκαλιάΖΩ, με την ευγενική χορηγία της Roche Hellas. Η εκδήλωση θα γίνει στον Πολυχώρο Εκδηλώσεων Έβδομος (7ος), στην Καραγεώργη Σερβίας 4 (Στοά Καλλιγά), Πλατεία Συντάγματος, 10.00-16.00.

Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει τρία τμήματα γιόγκα τα οποία θα πραγματοποιηθούν από την Group & Personal Trainer και πιστοποιημένη Power Yoga Instructor Νίκη Πετρουλάκη και τους εξειδικευμένους συνεργάτες της, ενώ θα υπάρχει και η δυνατότητα ενημέρωσης για τα οφέλη της γιόγκα στην υγεία από εξειδικευμένους επιστήμονες. Οι συμμετέχοντες θα μπορούν να πάρουν μέρος σε τρία τμήματα γιόγκα, των 50 ατόμων το καθένα, τις ώρες 10.30-12.00, 12.30-14.00 και 14.30-16.00. Η συμμετοχή είναι δωρεάν για γυναίκες και άντρες ενώ τα μαθήματα είναι κατάλληλα για όλα τα επίπεδα και για όλες τις ηλικίες. Παράλληλα, θα υπάρχει και μια ειδική ενότητα παιδικής γιόγκα. Για κρατήσεις θέσεων επικοινωνήστε είτε ηλεκτρονικά μέσω του www.shape.gr/shape-lymphoma, είτε τηλεφωνικά στο 210 6801600 (Δευτ.-Παρ. 10.00-16.00) έως και την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου.

Η εκδήλωση πραγματοποιείται στο πλαίσιο της εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού «Έχω Λέμφωμα και Συνεχίζω να Ζω τη Ζωή μου» που υλοποιεί ο Όμιλος Εθελοντών Κατά του Καρκίνου - ΑγκαλιάΖΩ, με τη χορηγία της Roche Hellas. Περισσότερες πληροφορίες και ενημέρωση για τη νόσο μπορείτε να βρείτε εδώ: www.onlylymphoma.gr

NATURE CARE PRODUCTS

Επιστροφή στη φύση με τα νέα ελληνικά καλλυντικά προϊόντα φροντίδας μαλλιών και σώματος «Nature», που δημιουργήθηκαν για να προσφέρουν με τον πλέον φυσικό τρόπο την προστασία και αναζωογόνηση που μας στερεί ο σύγχρονος τρόπος ζωής. Όλα τα προϊόντα δημιουργούνται με βάση βιολογικά εκχυλίσματα βοτάνων, δεν περιέχουν χημικές ουσίες, δεν έχουν υποστεί καμία τεχνολογική επεξεργασία κατά το στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας ούτε έχουν δοκιμαστεί σε ζώα. Η σειρά φροντίδας για άντρες και γυναίκες περιλαμβάνει σαμπουάν, μαλακτικά κρέμα, αφρόλουτρο και λάδι σώματος, ενώ η σειρά προϊόντων «Nature» για βρέφη (+6μηνών) και παιδιά, με βιολογικά εκχυλίσματα μελιού, περιλαμβάνει σαμπουάν, αφρόλουτρο και γαλάκτωμα σώματος. www.enature.gr

SAMSUNG GALAXY A

Η πολυαναμενόμενη ολοκαίνουρια σειρά Galaxy A (2016) της Samsung έφτασε για να «κατακτήσει» και την ελληνική αγορά με τον premium σχεδιασμό και τις εντυπωσιακές της επιδόσεις. Τα νέα μοντέλα Galaxy A5 και A3 ενσωματώνουν την τελευταία λέξη καινοτόμου σχεδιασμού και τεχνολογίας Samsung και προσφέρουν απεριόριστες δυνατότητας «έκφρασης» του προσωπικού μας στυλ, με δύο επιλογές οθόνης, 5,2 ίντσες (A5) και 4,7 (A3), ανανεωμένα χαρακτηριστικά κάμερας για άψογες φωτογραφίες - ακόμα και στο σκοτάδι και βίντεο, και με λειτουργία Samsung Quick Launch που θέτει την κάμερα σε λειτουργία σε λιγότερο από ένα δευτερόλεπτο. Οι λειτουργίες Wide Selfie, Palm Selfie και Beautifying Effects δίνουν ακόμη περισσότερες επιλογές στις selfie φωτογραφίες.

Για περισσότερη μόδα, ομορφιά, shopping μπες στο www.athensvoice.gr/fashion-look

NEW YORK COLLEGE

Με τους πρωτοετείς φοιτητές του Bachelor in Business Studies που προσφέρει το New York College σε συνεργασία με το University of Greenwich, UK, συναντήθηκε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Mercedes-Benz Ελλάς, Α.Ε.Ε., Ιωάννης Καλλίγερς. Η συνάντηση έγινε στις 22/1 και ο Ι. Καλλίγερς συνομίλησε με τους φοιτητές για το επιτυχημένο μοντέλο της εταιρίας Mercedes-Benz Ελλάς.

ΣΕ ΕΙΔΑ...

Γράψε για το ΣΕ ΕΙΔΑ (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: AVSE, κενό και το μήνυμά σου στο 54344
Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα. Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ

ΜΕΤΡΟ ΠΑΝΟΡΜΟΥ

Κάθισες απέναντί μου στη 1 τα ξημερώματα Κυριακής, με κρεμαστό σκουλαρίκι στο αριστερό αφτί και μαύρο παλτό. Χαμογέλασα και κατέβηκα Αμπελόκηπους...

ΦΑΛΑΦΕΛΛΑΣ ΑΙΟΛΟΥ

Ταμίας, Σάββατο 30/1 κατά τις 12.00, σε ρώτησα πώς και δεν έχει ουρά. Σκάλωσα μαζί σου...

608

Πέμπτη βράδυ. Εγώ ψηλός, μελαχρινός, φορούσα άσπρο μπουφάν, εσύ μαύρο, κοιταχτήκαμε κατάματα ωραία μελαχρινή. Πάρε με τηλεφώνο: 6944902090

ΜΕΤΡΟ ΟΜΟΝΟΙΑ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

25/1. 18.15, ανέβηκες μόνη, αλλάξαμε βλέμματα, όταν κατέβηκα κοίταξα μέσα, κοίταξες πίσω, θέλω να σε ξαναδώ. 6945840983

ΑΓ. ΟΛΓΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

22/1. Εσύ τραυματιοφορέας, εγώ εκεί για φάρμακο, γέλασαμε πολύ και σε έσπρωχνα! Θέλω πολύ να γνωριστούμε. agolga22-1@outlook.com

ΒΕΡΟΛΙΝΟ - ΑΘΗΝΑ

25/1, καθόσουν στο 17F (παράθυρο). Με ρώτησες στο λεωφορείο αν το αεροπλάνο συνεχίζει για Ηράκλειο. Σου είπα ναι και μακάρι να ηγηά-

ναμε εκεί αλλά είμαστε της πρωτεύουσας.

ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Πλατεία, Παρασκευή βράδυ. Σε είχα μπροστά μου, μιλούσα στο τηλέφωνο, είπα ότι θα πάω προς ΒΟΞ, γύρισες και μου χαμογέλασες. Έκανα βλακεία που δεν σουμίλησα. Ήσουν αρκετά μικρή και πανέμορφη. Σιγά μην το δεις, αλλά αν τύχει eksarxeiaplateia@gmail.com

ΜΕΤΡΟ ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ

Τρίτη 26/1, εσύ με τα πόδια ακουμπισμένα στο κάθισμα. Τα κατέβασες να κάτω. Φορτωμένος με τσάντες εγώ. Το ρόδο στο λαιμό σου έχει αγκάθια.

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΩΜΙΚΑ

Της ΜΥΡΤΩΣ ΚΟΝΤΟΒΑ

Στείλε το γράμμα σου ταχυδρομικά ή στο fax της Α.Υ. ή στο info@athensvoice.gr για τη στήλη «Μίλα μου βρώμικα».

Αγαπητή Μυρτώ, είμαι μια νέα μικροκαμωμένη αναγνώστριά σου με καταγωγή από την επαρχία που μετακόμισα πριν από περίπου μια 10ετία στην πρωτεύουσα για να σπουδάσω νομικά ακολουθώντας την οικογενειακή παράδοση. Ερχόμενη στην πρωτεύουσα άνοιξε ένας μαγικός κόσμος μπροστά μου... Κορίτσια από τα δυτικά προάστια μου έδειξαν το άγριο μα και συνάμα γοητευτικό πρόσωπο της πόλης. Σεξ σε δημόσιους χώρους με τα αλπάκια της πόλης, στενά και λοφάκια που φωτίζαν στο σκοτάδι, μπίρες, πεζούλια, παρακμιακά στέκια και μία underground εκδοχή του sex and the city ήταν πλέον η καθημερινότητά μου.

Όπως ήταν φυσικό οι σπουδές μου καθυστέρησαν να έλθουν εις πέρας άλλα έπειτα από τη βοήθεια ενός ομοφυλόφιλου που με εκμεταλλεύτηκε για να περάσει το χρόνο του δημιουργικά, καθώς και ύστερα από διαρκείς παρεμβάσεις στενών μου προσώπων, τα κατάφερα να πάρω το πολυπόθητο πτυχίο. Και πάνω που νόμιζα ότι πλέον μπορώ να συνεχίσω να ζω το όνειρό μου ανενόχλητη, έρχεται η μητέρα μου με τελεσίγραφο να τα μαζέψω για την επαρχία ή να βρω δουλειά. Τι να κάνω; Να δουλέψω για 500 ευρώ; Δεν θέλω να γυρίσω πίσω στην επαρχία... η ζωή μου είναι πια εδώ, δεν μπορώ όμως να δουλεύω για 500 ευρώ... το θεωρώ κατάντια και απαξίωση των ικανοτήτων μου. Να επιμεινώ στη μάνα μου να συνεχίσει να με συντηρεί προφασίζοντας κάποια δικαιολογία; Έχω μπερδευτεί...

Δηλαδή τα 500 ευρώ θα σκεφτείτε τώρα ή τα λοφάκια, τις μπίρες, τα παρακμιακά στέκια και τα αλπάκια; Αφήστε που όταν αναπτύξετε τη συμπυκνωμένη εμπειρία σας πάνω στο ελληνικό αντεργκλάουντ, θα γίνετε η πιο περιζήτητη δικηγόρος όλης της φτωχολογιάς της Αθήνας. Δηλαδή, όλη η πόλη πελάτες σας. **Υ.Γ. 1** Η αλήθεια είναι ότι με τόσα χρόνια σπουδές, σήμερα έπρεπε να είσατε ο δικαστής Ντρεντ τουλάχιστον. Αλλά τέλος πάντων. **Υ.Γ. 2** Μήπως να δοκιμάσετε την τύχη σας με τον μπαμπά; Σε τέτοια θέματα οι μαμάδες είναι κάπως bitches. **Υ.Γ. 3** Άσχετο. Το «μικροκαμωμένη» σε τι χρησιμεύει στην ιστορία μας και το γράψατε;

Αγαπημένη Μυρτούλα, πόσο χρόνος χρειάζεται για να ξεκολλήσεις από κάποιον ειδικά αν τον βλέπεις κάθε μέρα στη δουλειά σου; Δουλεύουμε μαζί περίπου 8 μήνες και ξαφνικά με πολι-

ορκεί. Με μανία. Κι εγώ που μόλις έχω πληγωθεί από έναν ακόμα δειλό άντρα αυτής της πόλης αποφασίζω να το γιολάρω με έναν τύπο που ποτέ δεν είχα φανταστεί ότι θα έβλεπα ερωτικά. Έναν τύπο που μου ρίχνει 10 χρονάκια, έχει φουλ αυτοπεποίθηση και 4 χρόνια σχέση, πράγμα που μου ξεφουρνίζει αφού έχουμε φασωθεί. Κι ενώ αποφασίζουμε να μην το προχωρήσουμε ξαφνικά σκάνε μύτη μηνύματα πολιτορκίας. Χαζή κορασίδα εγώ, γουστάρω, κολακεύομαι και δημιουργώ μια σχέση καθαρά σεξουαλική που αρχικά διαχειρίζομαι και μάλιστα περνάω πολύ καλά. Έλα όμως που συναισθήματα είναι αυτά και δεν τα ελέγχεις. Για να μην τα πολυλογώ επί ένα μήνα κάνουμε σεξ παραδεισένιο μέχρι που εγώ συνειδητοποιώ ότι την έχω πατήσει και του ζητώ να βρεθούμε μια τελευταία φορά και τέλος. Αλλά οι υποψίες της δικιάς του γκρεμίζουν την τελευταία φορά. Κλάμα, σπαραγμός, μούδιασμα, το παλεύω όσο μπορώ. Και μετά από 1 μήνα να τος πάι. Μια τελευταία φορά που συνεχίζει ακόμα. Ο τύπος στέλνει ακόμα κι εγώ εκεί, δεν αντιστέκομαι. Βράδια ολόκληρα αναμονής. Πότε θα στείλει, πόσο τον θέλω, γιατί δεν στέλνει κ.λπ. Γνωρίζω ένα παιδί αλλά η σκιά του άλλου γκρεμίζει ό,τι πάει να γίνει. Και σε ρωτώ: Γιατί τέτοιο κόλλημα; Γιατί γουστάρω να έρχομαι δεύτερη και να είμαι δεδομένη; Γιατί είναι τόσο μαλάκας; Γιατί πρέπει να δουλεύω μαζί του και να μην μπορώ να τον ξεπεράσω; Γιατί κυκλοφορούν τόσα μαναράκια σε αυτή την πόλη κι εγώ να γουστάρω το μαύρο του το χάλι; Γιατί; -κ.

Κλασικά εικονογραφημένα. Θέλω αυτό που δεν μου δίνεις.

Υ.Γ. 1 Θα περάσει κι αυτό. Κοντά είσατε στο να ατενίσετε ένα γενικό πλάνο της απόλυτης μιζέριας ενός τύπου που βαριέται τη σχέση και τη ζωή του.

Υ.Γ. 2 Από την άλλη μεριά, εσείς τον διαλέξατε -ξέρω γω-, μπορεί να είναι και η μανιέρα σας κατά κάποιο τρόπο. «Μόλις έχω πληγωθεί από έναν ακόμα δειλό άντρα αυτής της πόλης» γράφετε στην αρχή. Πάει να πει ότι το θέμα παίζει υπαρξιακά - κοινώς δεν είναι αυτός, αυτός είναι άλλος ένας. Το θέμα είναι μην έρθει κι ο επόμενος και είναι μούφα και ο μεθεπόμενος και ξαναείναι μούφα.

Υ.Γ. 3 Μην νομίζετε πάντως ότι και τα μαναράκια που κυκλοφορούν ζουν τέλειες, υγιείς σχέσεις, ενώ εσείς επιλέγετε το άρρωστο. Αλλά εντάξει, πάρτε και την ευθύνη ότι είσατε ο θιασώτης του έργου, γιατί ίσως σας βοηθήσει περισσότερο να το χαρείτε όσο είναι να το χαρείτε ή να προχωρήσετε όταν θα είναι πραγματικά η ώρα να προχωρήσετε. **Α**

ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ...

Γράψε για το ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: AVXE, κενό και το μήνυμά σου στο 54344
Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα. Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ

Τι ωραίο που έχεις αφήσει το χειρόφρενο κι έχεις το πόδι στο γκάζι. Επιτέλους, ας ομολογήσουμε πως μας αρέσει πολύ και στους δύο αυτή η γαμ... κούρσα!

Μαρία μου, μην αρχίζεις τα κόλπα. Τελειώσαμε! Η νύχτα θέλει έρωτα που λέει και το τραγούδι, Νίκο, και όχι σειρές στην τηλεόραση. Για να μη λες

πως δεν σου το είπα...

Παπάκι, χρόνια πολλά για τη γιορτή σου και από εδώ.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάζ, 39χρονη απίστευτης ομορφιάς, πολύ αξιόλογη, με ιδιωτικό

ιατρείο, σοβαρή και καλλιεργημένη, ευκατάστατη, άνω των €3.500 μηνιαίως, με γραφεία και σημαντική ακίνητη περιουσία, επιθυ-

μεί γνωριμία με κύριο έως 50 ετών, μορφωμένο, καλλιεργημένο. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

ΑΝΘ ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ Κυκλώπων 25

Οροφροδιαμέρισμα 95 τ.μ., 5ου ορόφου, ετοιμοπαράδοτο, 3 υπνοδωμάτια, 2 μπάνια, ανεξάρτητη θέρμανση αερίου, δρύινα πατώματα, κλιματισμός, parking υπογείου, σχεδιασμός και κατασκευή υψηλών προδιαγραφών. € 210.000, πλhr. 210 3635.508, 6977 785793

STARDUST

Από τον ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΚΡΙΟΣ (21 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Η χρηματική στενότητα φέρνει γκρίνια – λογαριασμοί, δάνεια, κάρτες. Στο γάμο, στη σχέση, με το συνεργάτη, με το συνεταιίρο, με τον πελάτη: τι βάζεις εσύ, τι βάζω εγώ, πώς μοιραζόμαστε τα έξοδα, τι προσφέρουμε ο ένας στον άλλο. Από τη μια η αγάπη, το μαζί, η συνεννόηση κι από την άλλη οι εξαρτητικές σχέσεις, οι σχέσεις ανάγκης, ο οικονομικός καταναγκασμός. Η επιθυμία σου είναι να αγαπάς και να αγαπιέσαι, να συνεργάζεσαι χωρίς προβλήματα, να μην έχεις ανάγκη κανένα. Κι εκεί υπεισέρχεται το χρήμα και το σκηνικό γίνεται βαρύ: ένας τσακωμός, μια κόντρα, κατηγορίες, μούτρα, παράπονα που δεν εκφράζονται, συννεφιά. Μήπως να υπερασπιστείς το μαζί; Μήπως να διαπραγματευτείς, να μιλήσεις ανοιχτά, να ξεκαθαρίσεις; Μήπως μια κρίση δημιουργεί την ευκαιρία μιας αλλαγής που θα σε βγάλει σε καλύτερη ακτή;

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 20 Μαΐου)

Χρειάζεται κάθε τόσο να σκεφτόμαστε πού βρισκόμαστε. Από πού ξεκινήσαμε και το δρόμο που έχουμε διανύσει. Σε τι κατάσταση βρίσκονται οι στόχοι, οι επιδιώξεις και οι φιλοδοξίες μας. Τι έχει νόημα για σένα; Βρίσκεισαι με τους ανθρώπους που θέλεις; Αγαπάς; Ποιος σε αγαπάει; Είσαι ικανοποιημένος/η με τη ζωή σου; Τι λείπει; Τι κάνεις για ό,τι σου λείπει. Τι δίνεις στους γύρω σου και σε αυτούς που αγαπάς; Τι παίρνεις πίσω; Πότε ήταν η τελευταία φορά που έκανες κάτι που σε ευχαριστεί; Πότε έκανες κάτι καινούργιο; Πόσο καιρό έχεις να γνωρίσεις έναν καινούργιο άνθρωπο; Πώς ταΐζεις την ψυχή σου; Εξελίσσεσαι μέσα από τη συντροφική σου σχέση; Συνεχίζεις να μαθαίνεις και έχεις περιέργεια για τη ζωή και τα πράγματα; Είναι ερωτήσεις που σου δίνεται η ευκαιρία να τις σκεφτείς χωρίς άγχος, από απόσταση. Χωρίς να μαστιγώνεις τον εαυτό σου, ούτε να αισθάνεσαι ενοχές ή τύψεις για όσα δεν έκανες. Σημασία έχει τι κάνεις τώρα. Τώρα.

ΔΙΔΥΜΟΙ (21 Μαΐου - 21 Ιουνίου)

Υπάρχουν περίοδοι, εποχές ή στιγμές που, όπως τώρα, χρειάζεται να κάνεις μια εσωτερική βουτιά, γεγονός που δεν σου είναι ευχάριστο αφού η λογική σου μπαίνει σε αχαρτογράφητες περιοχές, σε κομμάτια του εαυτού σου που είναι κρυμμένα και σκοτεινά. Οι συζητήσεις αποκτούν βάθος, οι απόψεις σου επηρεάζουν έντονα τους άλλους κι εσύ ακούς με έντονο ενδιαφέρον πράγματα που σε βοηθάνε να δεις τον εαυτό σου αλλιώς, να τον ανακαλύψεις ή να σε διευκολύνουν να τον μάθεις. Εάν βρίσκεισαι σε μια σχέση θέλεις να σκεφτείς το βάθος της, τη συντροφικότητα, τι σημαίνει για σένα ουσιαστικά. Αν δεν είσαι αναρωτιέσαι τι σου λείπει, γιατί δεν είσαι, τι προσδοκάς, τι θέλεις. Σε πρακτικό επίπεδο είναι εποχή διαπραγματεύσεων, οικονομικών δοσοληψιών, δημιουργικότητας, επαγγελματικών επαφών σε αναζήτηση οικονομικής ασφάλειας. Το ζήτημα ωστόσο παραμένει: επιθυμία για συναισθηματική εγγύτητα.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (22 Ιουνίου - 22 Ιουλίου)

Ο τομέας των διαπροσωπικών σχέσεων, των συντροφικών κατά βάση είναι φωταγωγη-

μένος. Οι ερωτικές σχέσεις, ο γάμος, οι δύο βρίσκονται σε πρώτο πλάνο. Η επιθυμία να είσαι μαζί αναζωπυρώνεται και είτε ρέει ελεύθερα μέσα στη σχέση είτε αναζητάει τη σχέση εκείνη που θα ικανοποιήσει τη δίψα για συντροφικότητα. Τα αισθήματα κυλάνε, οι τυχόν εντάσεις χαλαρώνουν, υπάρχει συνεννόηση, η αγάπη μπορεί να εκφραστεί. Και οι επαγγελματικές σχέσεις μπορούν να πάρουν τα πάνω τους. Βγαίνεις στον κόσμο, βγαίνεις προς τους άλλους, σου κάνει χαρά η συναναστροφή σου με τους άλλους. Μέσα στο χειμώνα υπάρχουν λιακάδες και τις απολαμβάνεις. Α, κι αν κάτι δεν πάει καλά, αν υπάρχει κάπου κόμπος τώρα είναι η στιγμή να μιλήσεις από καρδιάς και να ακουστείς από ευήκοα ώτα.

ΛΕΩΝ (23 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Αυτή την περίοδο του χρόνου που ο κυβερνήτης σου Ήλιος διατρέχει τον Υδροχόο –το συμμετρικά αντίθετό σου ζώδιο–, μαθαίνεις, ενδιαφέρεσαι, έλκεσαι από τις διαπροσωπικές σχέσεις. Είναι μια περίοδος που μπορείς να καταλάβεις καλύτερα την επίδρασή σου πάνω σε αυτούς που σε νοιάζουν όπως και την επιρροή τους πάνω σου. Και, ναι, είναι η συντροφική σχέση που εκφράζει καλύτερα αυτή η διέλευση. Τώρα μπορείς να ελέγξεις κατά πόσο καλύπτονται οι ανάγκες, οι επιθυμίες, τα θέλω, τα όνειρά σου, οι επιδιώξεις και οι προσδοκίες σου από τον Άλλο και κατά πόσο καλύπτεις εσύ τις αντίστοιχες ανάγκες του Άλλου. Σε κάθε περίπτωση είναι μια περίοδος που δεν θέλεις να είσαι μόνος/η και που σε ενδιαφέρει πολύ η από κοινού προσπάθεια, η κοινή κατεύθυνση, οι κοινοί στόχοι. Ακόμα κι οι τυχόν αντιπαραθέσεις, κόντρες, συγκρούσεις λειτουργούν ως έλεγχος της προσωπικής σου πραγματικότητας. Μέσα από το όξι του άλλου μαθαίνεις τον εαυτό σου, τα όριά σου, τις αντοχές, το ποιος είσαι.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου)

Εποχή για έρωτα και δημιουργικότητα. Ξέρεις κάποιο καλύτερο συνδυασμό; Αν είσαι δημιουργός ή δημιουργικός/ή μπορείς χωρίς προσπάθεια να δημιουργήσεις. Μπορείς να υλοποιήσεις ένα έργο, έναν πίνακα, ένα βιβλίο, ένα θεατρικό, μια ταϊνιά, ένα ποίημα ή μια ιδέα σου, ένα στόχο σου, μια επιδίωξη σου, να δρομολογήσεις τα σχέδιά σου, να συνεργαστείς για ένα κοινό όραμα, να αναζωογονήσεις τα όνειρά σου, να ξανασκερτείς τι επιθυμείς και να το τρέξεις. Είτε ριχτείς στην τέχνη με οποιοδήποτε τρόπο είτε ξαναπιάσεις ένα χόμπι είτε πας εκδρομή είτε ξεκινήσεις κάτι δημιουργικό είτε απλώς θέλεις να διασκεδάσεις με τους φίλους και να το ρίξεις έξω είναι μια περίοδος που σημασία έχει η καρδιά σου, η επιθυμία σου να εκφραστείς και να στραφείς προς την ανάλαφρη πλευρά του έρωτα.

ΖΥΓΟΣ (23 Σεπτεμβρίου - 23 Οκτωβρίου)

Με τον Ερμή και την Αφροδίτη στον Αιγόκερω, στο πιο κρυμμένο κομμάτι του ηλιακού σου χάρτη, αυτό που προέχει είναι ένα ασφαλές ζεστό σπίτι-καταφύγιο, ένας/μία που να νοιάζεται και να τον/την νοιάζεσαι, ένα καλό φαγητό και τότε-πότε μια καλή παρέα που να

ΥΔΡΟΧΟΕ, είναι μία από τις σημαντικές περιόδους της χρονιάς, τρέξε την επικοδομητικά

μοιράζεστε κοινές ιδέες, κοινά ενδιαφέροντα και κοινούς κώδικες γέλιου. Έτσι έχει η κατάσταση αυτή την εποχή: όσο γίνεται μακριά από τον τρελό κόσμο, όσο γίνεται με δικούς σου ανθρώπους, αγκαλιά με κάποιον που αγαπάς. Έχεις ανάγκη να είσαι με «οικογένεια», επιθυμείς διακαώς τη θερμότητα των σχέσεων, χρειάζεσαι να αισθάνεσαι προστατευμένος/η για να αντέξεις την καθημερινότητα μακριά από το σπίτι. Το σπίτι σου μπορεί να γίνει πηγή χαράς και ικανοποίησης είτε ομορφαινόντάς το είτε προσκαλώντας ανθρώπους που σου κάνουν κέφι. Δεν είναι εποχή για έξω, είναι εποχή για μέσα με τους μέσα στην καρδιά σου.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (24 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Έχεις παρατηρήσει ότι οι άνθρωποι, όταν θέλεις να σε ακούσουν, σε ακούνε προσεκτικά και σοβαρά; Έχεις συνειδητοποιήσει άραγε ότι οι συζητήσεις, τα λόγια σου, οι απόψεις σου επηρεάζουν πιο έντονα τους άλλους, οπότε πρέπει να προσέχεις εξαιρετικά τι λες; Ή ότι η σκέψη σου μπορεί να δημιουργήσει πραγματικότητα οπότε χρειάζεται να είσαι εξαιρετικά προσεκτικός/ή στην ποιότητα των σκέψεών σου. Έχεις διαπιστώσει ότι μπορείς να αλλάξεις, να μεταμορφώσεις, να λειτουργήσεις καταλυτικά στις σχέσεις σου με όσους σε ενδιαφέρουν οπότε χρειάζεται να μην άγεσαι και φέρεσαι από παρορμήσεις ή εγωισμούς γιατί μπορείς να τραυματίσεις κατά λάθος κάποιον; Με λίγα λόγια χρειάζεται να είσαι συνειδητός σε πράξεις και λόγια γιατί επηρεάζεις βαθιά τους γύρω σου. Κι ακόμα: επειδή αυτή την περίοδο τρέχεις για τον εαυτό σου και τους στόχους σου, και καλά κάνεις, αυτό δεν υπονοεί ότι είσαι απαθής και αδιάφορος στις ανάγκες των άλλων.

ΤΟΞΟΘΗΣ (22 Νοεμβρίου - 21 Δεκεμβρίου)

Να ξεκαθαρίσουμε κάτι: όταν λέμε ότι ο Δίας, ο πλανήτης της τύχης, επηρεάζει άμεσα κάποιον, δεν εννοούμε ότι είναι μια χρονιά που την περνάμε προχωρώντας στο κόκκινο χαλί προς τα Όσκαρ. Εννοούμε ότι κατά τη διάρκεια της 12μηνιας σχεδόν παραμονής του σε ένα ζώδιο δίνει μια δύο ευκαιρίες ή ότι κατά τη διάρκεια του χρόνου διαμορφώνεται μια προοπτική που ανοίγει μέλλον. Με δύο λόγια ο Δίας είναι ο νέος σπόρος που πέφτει για να φυτρώσει αργότερα. Εν προκειμένω και μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου, που ο Δίας θα διελαύνει στην Παρθένο, η ευκαιρία που σου δίνεται σχετίζεται με το επάγγελμα, την κλίση σου, το κοινωνικό σου στάτους και τη φήμη σου. Δηλαδή; Η γκάμα περιλαμβάνει προαγωγή, αναγνώριση, επέκταση, καινούργια διέξοδο, ανανέωση, ευκαιρία και δυνατότητα που έχει στο κέντρο της μια επαγγελματική εξέλιξη ή τη διεύρυνση όσων ήδη κάνεις και κατέχεις. Τώρα, αν το στάτους σου αλλάξει με ένα γάμο ή επειδή αναγνωρίζεσαι για το έργο σου, είναι μια ακόμα πιθανότητα. Η ουσία είναι να βοηθήσεις την τύχη σου για να σε βοηθήσει.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (22 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Ναι, ο Ερμής και η Αφροδίτη εδώ σε κάνουν εξωστρεφή, αυξάνουν τις πρακτικές ενασχολήσεις σου, υπάρχει κινητικότητα, σου λένε

πιο συχνά ότι είσαι στις ομορφιές σου, υπάρχει μεγαλύτερη κοινωνικότητα και διάθεση να βρίσκεισαι μέσα στους ανθρώπους, τρέχεις πιθανόν για δουλειές ή ψάχνεσαι εργασιακά, κοιτάζεσαι πιο συχνά στον καθρέφτη και αισθάνεσαι την ανάγκη να διασκεδάσεις λίγο παρά πάνω, επιζητάς τρυφερότητα και συντροφικότητα, αν είσαι μόνος/η το βλέμμα σου ψάχνει πιο έντονα κ.λπ. κ.λπ. Όμως ενώ θεωρητικά και πρακτικά μπορεί να είναι μια επικοινωνιακή περίοδος στο αθέατο τμήμα της ζωής σου, στο βάθος της ψυχής σου και στο πίσω μέρος του μυαλού σου έχει ξεκινήσει εδώ και μήνες ένα στεγνό καθάρισμα: κομμάτια της ζωής σου αφήνονται πίσω, ιδέες και απόψεις εγκαταλείπονται, άνθρωποι και συνήθειες που έκλεισαν τον κύκλο τους περνάνε στο παρελθόν σου. Πιστεύεις σωστά ότι χρειάζεται να αλλάξεις πολλά πράγματα – δεν πειράζει που δεν ξέρεις μερικές φορές το πώς και πότε. Μην κρίνεις. Παρατήρησε, αναγνώρισε, συνειδητοποίησε και κάνε χώρο για το καινούργιο.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 18 Φεβρουαρίου)

Χρειάζεσαι διανοητικό ενθουσιασμό, νέες ιδέες και απόψεις, έχεις ανάγκη από γνώση, διαφορετικές οπτικές γωνίες από τις δικές σου, επιθυμείς καινούργιους ανθρώπους στη ζωή σου που θα σου προσφέρουν ενδιαφέρον, που θα σε γοητεύσουν, που θα σου μάθουν κάτι που δεν ξέρεις. Άρα αν δεν θέλεις να είσαι μονίμως ανήσυχος, με την αίσθηση ότι κάτι σου φταίει, ότι κάτι που περιμένεις δεν γίνεται και καθυστερεί, φλερτάροντας με την πλήξη και την κατάθλιψη, ανάλαβε δράση. Μάθε κάτι καινούργιο – ναι, ναι, κάτσε ξανά στα θρανία για να μάθεις κάτι που σε ενθουσιάζει, προσπάθησε να αλλάξεις την καθημερινότητά σου, εμπλούτισε το φιλικό σου κύκλο με νέα πρόσωπα, ξέφυγε από τη ρουτίνα, εκφράσου διαφορετικά, γράψε, ασχολήσου με τη μεταφυσική ή την τεχνολογία, κάνε κάτι που θα σε ενεργοποιήσει ξανά και θα σου δώσει μια αίσθηση εφρηβικότητας που έχεις ανάγκη. Ναι, πάρ' το αλλιώς.

ΙΧΘΥΕΣ (19 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου)

Τι σημαίνει ο Ποσειδώνας στο ζώδιό σου, που τώρα επηρεάζει άμεσα τους γεννημένους 25, 26, 27, 28, 29 Φεβρουαρίου και συνεχίζει; Ότι είναι μια εποχή ρευστή, συγκεχυμένη και με έντονη δυσφορία για την πραγματικότητα. Οι σχέσεις μπορεί να είναι δύσκολες γιατί αυτοί που έλκεις δεν μπορούν να καταλάβουν τις πραγματικές σου ανάγκες κάτω από την εικόνα που προβάλλεις. Το γεγονός είναι πάντως ότι όπως οι άλλοι πιθανόν γοητεύονται από μία εικόνα που δεν είσαι, έτσι κι εσύ έλκεσαι από ό,τι φαντάζεσαι ότι είναι ο Άλλος. Η αίσθηση της πραγματικότητας είναι πολύ μειωμένη γ' αυτό πρόσεχε την έντονη τώρα τάση σου να εξαρτηθείς και πρόσεχε σε ποιον δίνεις την καρδιά σου. Επίσης τσεκάρε εξοχιστικά τις επαγγελματικές προτάσεις που σου γίνονται και τους ανθρώπους που σου τις κάνουν. Να θυμάσαι: άλλο ψευδαισθήσεις και ευσεβείς πόθοι και άλλο ρεαλισμός και καθημερινότητα. **A**

*Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας της Ελλάδος καλεί τους μετόχους της Τράπεζας, σύμφωνα με το Καταστατικό της και το Νόμο, σε Τακτική Γενική Συνέλευση, την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου 2016, στις 12:00 το μεσημέρι, στο Κεντρικό Κατάστημα της Τράπεζας, στην Αθήνα, Ελευθερίου Βενιζέλου 21, 2ος όροφος, αίθουσα Γενικών Συνελεύσεων.

Τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης είναι τα εξής:

1. Ανάγνωση της ετήσιας Έκθεσης του Διοικητή, που υποβάλλεται με εντολή του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας για τον Ισολογισμό και τις λοιπές Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και τα πεπραγμένα του έτους 2015.

2. Ανάγνωση της Έκθεσης των Ελεγκτών για τον Ισολογισμό και τις λοιπές Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2015.

3. Έγκριση της ετήσιας Έκθεσης του Διοικητή, του Ισολογισμού και των λοιπών Οικονομικών Καταστάσεων χρήσης 2015 μετά της Έκθεσης των Ελεγκτών.

4. Έγκριση της διάθεσης των καθαρών κερδών, σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καταστατικού, που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των ευρώ 1.162.849.203,-, ως εξής:

Μικτό μέρισμα προς πληρωμή: 0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές	ευρώ	13.349.203,-
-Υπόλοιπο περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	ευρώ	1.149.500.000,-

5. Ανακοίνωση διορισμού μέλους της Διοίκησης.

6. Καθορισμός αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων των μελών του Γενικού Συμβουλίου.

7. Καθορισμός αμοιβής των Ελεγκτών για τη χρήση 2016.

8. Απαλλαγή από κάθε προσωπική ευθύνη των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών για τα πεπραγμένα και τη Διαχείριση του έτους 2015.

9. Εκλογή Συμβούλων.

10. Εκλογή Ελεγκτών για τη χρήση 2016.

11. Λοιπές Ανακοινώσεις.

Στη Συνέλευση έχει δικαίωμα να λάβει μέρος και να ψηφίσει είτε αυτοπροσώπως, είτε μέσω αντιπροσώπου, τηρουμένων των περιορισμών των άρθρων 8, 13 και 14 του Καταστατικού, ο κύριος τουλάχιστον εβδομήντα πέντε (75) μετοχών, που είναι εγγεγραμμένος στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) που διαχειρίζεται η εταιρεία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ΕΛ.Κ.Α.Τ.) της «Ελληνικά Χρηματιστήρια – Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Συμμετοχών» (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Τράπεζας, κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, εν προκειμένω του **Σαββάτου 20 Φεβρουαρίου 2016** (ημερομηνία καταγραφής), χωρίς να απαιτείται δέσμευση των μετοχών του. Ανά εβδομήντα πέντε (75) μετοχές παρέχουν στον κύριο αυτών το δικαίωμα μιας (1) ψήφου. Μέτοχοι, που έχουν λιγότερες από εβδομήντα πέντε (75) μετοχές, μπορούν να διορίσουν κοινό αντιπρόσωπο μέτοχο, ο οποίος μπορεί να παρευρεθεί στη Συνέλευση, εφόσον συγκεντρώνει την αντιπροσωπεία τουλάχιστον εβδομήντα πέντε (75) μετοχών (άρθρα 13 και 16 του Καταστατικού, σε συνδυασμό με τη 2/29.2.2000 απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας περί αναπροσαρμογής – από είκοσι πέντε (25) σε εβδομήντα πέντε (75) – του ελάχιστου αριθμού μετοχών που απαιτείται για την παροχή δικαιώματος συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση, μετά την επελεύση –κατ' άρθρο 9 του Καταστατικού– διάσπαση της μετοχής της Τράπεζας, σύμφωνα με την 1/17.1.2000 απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, που εγκρίθηκε με την 8/4.2.2000 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου – ΦΕΚ Α' 17/7.2.2000).

Τα δικαιώματα διοικήσεως, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος παραστά-

σεως και ψήφου στη Γενική Συνέλευση αναστέλλονται για τους μετόχους που εμπίπτουν στην παρ. 5 του άρθρου 8 του Καταστατικού (όπως προστέθηκε με την από 24.4.2012 απόφαση της 79ης Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας που κυρώθηκε με το άρθρο 165 παρ.7 περ.β' του ν. 4099/2012 (ΦΕΚ Α' 250/20.12.2012)), ήτοι πρόσωπα επί των οποίων η Τράπεζα ασκεί ενοχή σύμφωνα με το άρθρο 55Α του Καταστατικού ή με διάταξη νόμου, επιχειρήσεις συνδεδεμένες με αυτά, μέλη των διοικητικών συμβουλίων ή διαχειριστές τέτοιων προσώπων, σύζυγοι και συγγενείς αυτών έως δευτέρου βαθμού.

Επίσης, ουδείς μέτοχος, εκτός του Δημοσίου και όσων εμπίπτουν στο άρθρο 2 του ν. 2292/1953, δύναται να ασκήσει στη Γενική Συνέλευση δικαίωμα ψήφου για αριθμό ψήφων υπερβαίνοντα το αντιστοιχούν σε δύο εκατοστά του μετοχικού κεφαλαίου ποσοστό (τελευταίο εδάφιο του άρθρου 13 του Καταστατικού, όπως προστέθηκε με την από 24.4.2012 απόφαση της 79ης Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας, που κυρώθηκε με το άρθρο 165 παρ.7 περ. γ' του ν. 4099/2012 (ΦΕΚ Α' 250/20.12.2012)).

Οι μέτοχοι που έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος στη Συνέλευση καλούνται να προσέλθουν στην Υπηρεσία Μετοχών του Τμήματος Γραμματείας της Τράπεζας της Ελλάδος για να παραλάβουν τα δελτία εισόδου τους μέχρι και την **Τετάρτη 24 Φεβρουαρίου 2016**.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Τράπεζας με τα αρχεία του ως άνω Συστήματος Άυλων Τίτλων.

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνονται εγγράφως. Οι μέτοχοι που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη Γενική Συνέλευση μέσω αντιπροσώπου ή να ανακαλέσουν τον εν λόγω διορισμό οφείλουν να καταθέσουν στην Υπηρεσία Μετοχών του Τμήματος Γραμματείας της Τράπεζας της Ελλάδος τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, ήτοι το αργότερο μέχρι τη **Δευτέρα 22 Φεβρουαρίου 2016**, συμπληρωμένο και δεόντως υπογεγραμμένο το σχετικό έντυπο αντιπροσώπευσης, το οποίο είναι διαθέσιμο και στον ιστοχώρο της Τράπεζας www.bankofgreece.gr στην ενότητα «Ενημέρωση Μετόχων».

Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία και μόνη Γενική Συνέλευση ή για όσες Συνελεύσεις λάβουν χώρα εντός ορισμένου χρόνου.

Όσοι από τους μετόχους είναι νομικά πρόσωπα πρέπει μέσα στην ίδια προθεσμία να καταθέσουν σύμφωνα με το νόμο και τα νομομοιοποιακά τους έγγραφα. Σε περίπτωση που τα ως άνω έγγραφα έχουν ήδη κατατεθεί σε άλλη Υπηρεσιακή Μονάδα της Τράπεζας, αρκεί να γίνει σχετική αναφορά στο έντυπο αντιπροσώπευσης.

Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Η ίδια ως άνω διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση που μέτοχος χορηγεί σε τράπεζα εξουσιοδότηση για την άσκηση δικαιωμάτων ψήφου βάσει σχετικών οδηγιών του. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Το πλήρες κείμενο της Πρόσκλησης, καθώς και οι πληροφορίες του άρθρου 27 παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920 διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστοχώρο της Τράπεζας της Ελλάδος www.bankofgreece.gr στην ενότητα «Ενημέρωση Μετόχων». Τα κείμενα των εν λόγω πληροφοριών και στοιχείων διατίθενται και σε έγχαρτη μορφή από την Υπηρεσία Μετοχών του Τμήματος Γραμματείας της Τράπεζας της Ελλάδος, Ε. Βενιζέλου 21, Αθήνα (τηλ. 210-320 2064, 210-320 3288 και 210-320 3341, fax 210-322 6371).

Αθήνα, 18 Ιανουαρίου 2016

Με εντολή του ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

**I ALWAYS
WANT**
*more
love*

swatch[®]

SWATCH STORES: ΑΘΗΝΑ: ΠΛΑΚΑ, 210 3310548 | ΣΥΝΤΑΓΜΑ, 210 3313833 | ΚΟΛΟΝΑΚΙ, 210 7239708 | ΟΜΟΝΟΙΑ, 210 3213328
ΜΑΡΟΥΣΙ: THE MALL, 210 6197472 | ΓΛΥΦΑΔΑ, 210 8983045 | ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ, 210 5789720 | ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2310 284968
ΜΥΚΟΝΟΣ: 22890 28598 | SWATCH KIOSKS: ΕΑ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ, ALL USERS AREA, 210 3530302 & INTRA-SHENGEN AREA, 210 3532606